

Pásztó Város Polgármestere

✉ 3060 Pásztó, Kölcsey F. u. 35.

☎ 06-32-460-753 ; 32-460-155/113

Fax: 06-32-460-918

Szám: 1-247/2015

A határozat meghozatala egyszerű
szavazattöbbséget igényel!

ELŐTERJESZTÉS

Pásztó Városi Önkormányzat

Helyi Esélyegyenlőségi Programjának

felülvizsgálatára

Készült: Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2015. december 17-i
ülésére

Előterjesztő: Dömsödi Gábor polgármester

Megtárgyalja: Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, Intézményirányítási és
Szociális Bizottság, Pásztói Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Előkészítette: Mészáros Sándor

Tisztelt Képviselő-testület!

A Kormány 2003. évi CXXV. Tv-ben, a 321/2011. (XII.27.) Kormányrendeletében, valamint a 2/2012. (06.12) EMMI rendeletben meghatározott jogszabályi előírásokkal szabályozta a Helyi Esélyegyenlőségi Programok kötelező elkészítését. 2013. júliusától, minden jelentősebb uniós és hazai pályázat kötelező melléklete a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Jogszabályi kötelezettségének eleget téve, Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 169/2013. /VII.24./ számú határozatával, 5 évre elfogadta Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP).

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. E munka kezdődött el a nyár végén és fejeződött be az év végére.

A Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) az esélyegyenlőségi programok felülvizsgálatához (az eredeti program elkészítéshez hasonlóan) sablont és útmutatót készített az együttműködő települési önkormányzatok számára. Ennek megfelelően a jelzett segédlet, elektronikus felület felhasználásával készült el a város esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálata.

A jogszabályi előírásoknak megfelelő szakmai anyag a helyzetelemzésből, az öt célcsoportra kidolgozott intézkedési tervből és egyéb kötelező mellékletekből áll. A felülvizsgálat során a helyzetelemzéshez szükséges új statisztikai adatok (2012, 2013, 2014) megszerzésén, elemzésén túl, megvizsgálásra került, hogy a tervezett intézkedések közül melyek valósultak meg, illetve melyek megvalósítására nem került sor. Az eredeti anyagban lévő fejlesztési intézkedéseket megvizsgálva kerültek megtartásra az eredeti javaslatok, születtek javaslatok azok egy részének megszüntetésére és új fejlesztési intézkedések meghatározására.

A felülvizsgálás a szakmai elvárásoknak megfelelően a HEP Fórum tagjainak (intézményvezetők, osztályvezetők, egyéb szakemberek, képviseltek, stb.) bevonásával történt meg. Ezen túlmenően a TKKI mentorának folyamatos tájékoztatására és a szakanyag társadalmi egyeztetésére is sor került. A most megtárgyalt HEP dokumentum elektronikus feltöltése kötelező a TKKI honlapjára. További kötelezettség minden egyéb előírt háttérdokumentum rögzítése, majd a végleges esélyegyenlőségi program, TKKI szakembere által történő jóváhagyása.

A nagy energiaráfordítással elkészült munka olyan programfelülvizsgálatot eredményezett, amely nem csak a jogszabályi előírásoknak, hanem a helyi igényeknek is megfelel. A kutató intézet felülvizsgálati sablonja a program elvárt színvonalú kivitelezése érdekében, a megvalósítás folyamatára vonatkozóan is konkrét feladatokat határoz meg (kötelezettségek, felelőségek). Ez többek között azt is jelenti, hogy az elkövetkező időszakban folyamatosan figyelemmel kell kísérni a tervezett intézkedések megvalósítását és évenként összefoglaló jelentést kell készíteni a Képviselő-testület részére. Ezt az átfogó munkát a HEP Fórum vezetője (polgármester) és a HEP mentor (Mészáros Sándor) fogja koordinálni a célcsoportvezetők és a fórum tagjainak bevonásával.

Határozati javaslat:

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát.

Egyben felhatalmazza polgármesterét, hogy:

1. A HEP elfogadásával, jelentésével és rögzítésével kapcsolatos, a Türr István Képző és Kutató Intézet felé kötelező feladat ellátás ügyében intézkedjen.
2. Az esélyegyenlőségi program megvalósítása érdekében a HEP Fórumot az előírásnak megfelelően működtesse.

Határidő: azonnal és folyamatos

Felelős: Polgármester

Pásztó, 2015. december 9.

Dömsödi Gábor
polgármester

A határozati javaslat törvényes!

Dr. Gajdics Gábor
jegyző

Pásztó Városi Önkormányzat

Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

2015.

Készítette: A TKKI.....alapján, a

Türr István Képző és Kutató Intézet
Cím: 1054 Budapest, Széchenyi u. 14.
Telefon:06-1-882-3454
email: ugyfelszolgalat@tkki.hu
web: www.tkki.hu
Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04
Intézményi akkreditációs lajstromszám: AL 0008

MAGYAR
PROGRAM

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az alábbi szakemberek bevonásával készült:

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Nógrád Megye helyzete:

Nógrád megye lakónépessége 1980-tól folyamatosan csökken, így 2014 végére csak 197 ezer fő volt. A csökkenés 12 év alatt több mint 23 ezer főt tett ki, mely közel 11%-os veszteséget eredményezett. Ez a jelenleg becsült rétsági járás teljes lakónépességét jelentheti. A népsűrűség az országos átlagnál alacsonyabb 80 fő/km². Leginkább a megye aprófalvainak elnéptelenedése jellemző. A megye 131 településéből 116-ban - köztük minden városban - fogyott a népesség. A 2014 év végi adatok alapján a megye lakossága nem éri el a 196 ezer főt.

Nógrád megye

Terület: 2 545,5 km², Népesség: 196 000 fő, Járások száma: 6 db, Települések száma: 131 db

Kormegoszlás, a férfiak és a nők száma

A népesség életkor szerinti megoszlási adatai alapján 2011-ben a gyermekkorúak (0-14 éves) aránya 15, a fiatal (15-39 éves) aktív korúaké 31, az idősebb (40-59 éves) aktív korúaké 29, az időskorúaké (60 éves és idősebb) 25 százalék volt. A népesség öregedését mutatja, hogy 2001-hez képest a gyermekkorúak száma 21%-al, a fiatal aktív korúaké 13%-al, az idősebb aktív korúaké 6,2 %-kal csökkent, viszont a 60 éves és idősebbeké 6,4 %-kal nőtt. Jelentős változás, hogy a legnagyobb létszámú korcsoport, az 55-59 éveseké 19 %-kal gyarapodott. Emelkedett a 60-64 éves és a 70 éves és annál idősebbek száma is. A 45-49 éves korcsoportba tartozók 27 %-kal lettek kevesebben. A két nem korösszetétele továbbra is jelentősen eltér. A férfiak 50%-a 40 évnél fiatalabb, a nőknél ez az arány 42 %. 2001 és 2011 között a fiatal aktív korúak részaránya a férfiaknál 1,4%-al, a nőknél 2 %-kal csökkent. A 60 éves és idősebbek aránya a férfiaknál 2,8%-al, míg a nőknél 4,1 %-kal emelkedett. A megyében 2011. október 1-jén 100 aktív korúra 24 gyermek és 42 időskorú személy jutott.

A városokban kevesebb gyermek- és időskorú jutott száz aktív korú személyre, mint a községekben. Száz gyermekkorúra 173 időskorú személy jutott a megyében, ami magasabb az országos átlagnál.

Az öregedési index (a száz gyermekkorúra jutó 60 éves és idősebbek száma):

Az öregedési index 2011-ben Nógrád megyében (173) nagyobb az országos átlagnál (161). A városok átlaga ezt meghaladta (190), a községeké (163) ez alatti volt. Az öregedési index a férfiaknál 2011-re 131-re, a nőknél 218-ra emelkedett.

A járások közül mindenhol magasabb az időskorúak száma, mint a gyermekkorúaké. Az öregedési index a bátonyterenyei járásban a legmagasabb 194 és szécsényi járásban a legalacsonyabb (145). Tény, hogy a gyermekkorúak számának csökkenésével, valamint az időskorúak számának emelkedésével párhuzamosan módosult az eltartottsági ráta is. Száz aktív korúra 1980-ban 35, 2011-ben már csak 24 gyermekkorú jutott. Ugyanezen időszak alatt az időskorú népesség eltartottsági rátája 27-ről 42-re nőtt. Ezer férfira 2001-ben 1095, 2011-ben 1092 nő jutott. A megyében az országos átlaghoz képest alacsonyabb az aktív-, magasabb az időskorúak aránya, a gyermekkorúaké pedig ahhoz hasonló. Száz aktív korúra a megyében 66 gyermek- és időskorú személy jutott, mely országosan 61.

Természetes szaporodás:

A népességcsökkenés egyik meghatározó tényezője a természetes fogyás. Nógrád megyében a halálozások száma már az 1980-as években meghaladta a születéseket, melynek mértéke 2011-ben a salgótarjáni járásban volt a legmagasabb. A halálozások száma minden járásban meghaladta az élve születéseket. Leginkább az aprófalvak elnéptelenedése a jellemző. A megyében évtizedek óta csökken a házások aránya, mely 1980-2011 között 71 %-ról 46 %-ra csökkent.

Iskolázottság, nyelvtudás

Nógrád megye népességének iskolázottsága folyamatosan javul. Növekszik a közép- és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők népességen belüli aránya, és egyre kevesebb azok hányada, akik alacsonyabb végzettséggel sem rendelkeznek.

A 2011. október 1-jei adatok alapján Nógrád megye 15 éves és idősebb népességének 0,6 %-a az általános iskola első osztályát sem fejezte be és csak 10%-a rendelkezik egyetemi vagy főiskolai oklevéllel. Salgótarján népességének 33 %-a érettségivel, 16 %-a diplomával rendelkezett. 2011-re 1980-hoz képest jelentősen emelkedett a két gyermeket szült nők és csökkent a négy és több gyermeknek életet adók aránya. Összességében elmondható, hogy a megyében a nőtlen, hajadon családi állapotú személyek aránya alacsonyabb, a házásoké és özvegyeké magasabb az országosnál. A száz 15 éves és idősebb nőre jutó összes élve született gyermekek száma a megyében 13-mal nagyobb az országos átlagnál. A megyében az országosnál magasabb az egy, a két és a három, valamint a négy és több gyermeknek életet adó nők részesedése, viszont alacsonyabb a gyermeket nem szült nők aránya.

Az elmúlt évtizedekben a férfiaknál mindig magasabb volt a nőtlenek és házások aránya, mint a nőknél a hajadonoké és a házásoké.

Lakásállomány:

2011. évi népszámlálás időpontjában a megye lakásállománya (a lakott és nem lakott lakások, valamint a lakott üdülők együttes száma) 89,2 ezer volt. Az összeírt lakásállomány 1,3 százalékkal több volt, mint 2001. február 1-jén. A 2011. évi népszámlálás időpontjában a lakás-állomány 43%-át a városokban - ebből 20% Salgótarjánban - 57 százalékát a községekben írták össze. A lakásállomány 33%-a a népességszámhoz igazodva a salgótarjáni járásban koncentrált. A legkevesebb lakást és lakott üdülőt a 19,6 ezer főt számláló Szécsényi járásban írtak össze. A megye lakásállományának 60%-a 40 évesnél idősebb, ezen belül az 1946-1970 között épült lakások részesedése 40 %, az 1946 előtt épülteké 19%. Az 1971-1980 között épült lakások aránya 20 %, az 1981-1990 közöttieké 14 százalék. A lakások 3,6 százaléka épült 1991-2000 között, 3,5 százaléka 2001-2011. között. A községekben a 40 évesnél idősebb lakások aránya 7,5 %-kal több mint a megyei átlag.

Gazdaság:

Nógrád megye gazdasága a mai napig nem heverte ki a rendszerváltást követő bányai ipari üzem bezárásokat. Az országos GDP-hez való hozzájárulása 1% körüli, mely a lakosság arányos teljesítés lehetőségének fele. A megye nyugati és keleti területei között jelentős gazdasági különbségek tapasztalhatók. Balassagyarmaton és Rétságon, illetve azok környékén működő vállalkozások stabil gazdaságot működtetnek. Ezt egészíti ki Budapest, Vác, stb. települések nagyfokú foglalkoztatási vonzereje. Salgótarján, Bátonytereny nagymértékben veszített munkaerő vonzó képességéből. A Pásztón működő vállalkozásoknak, a kedvező földrajzi elhelyezkedésének (nagyértékű ingázás) köszönhetően, tudja tartani a megyei átlag közeli gazdasági és foglalkoztatási pozícióját.

A település bemutatása

Amennyiben a település életében a HEP elfogadásától a felülvizsgálatig eltelt időszakban, olyan változások történtek, melyek módosítják a helyzetfeltárást, a célcsoportokra és a vizsgálandó területekre nézve. (pl. új beruházás, útépités, változások a közlekedésben, munkahely bezárás, intézményi változások stb.). Demográfiai változások, gazdasági jellemzők, közszolgáltatások.

Demográfiai változások

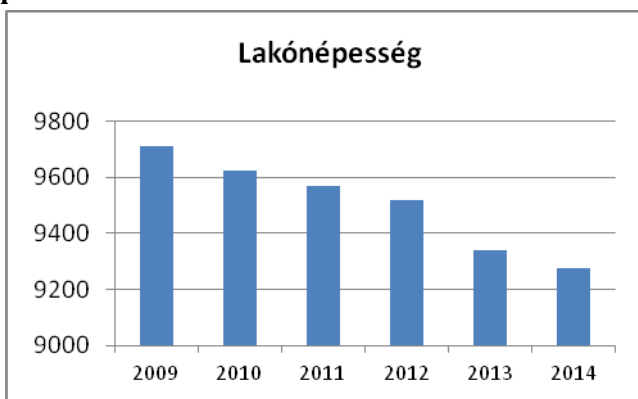
Pásztó lakónépessége a megyei adatokhoz hasonlóan (2002-ben 10.279 fő), 2014 végére (9.275 fő), 1004 fővel csökkent.

A HEP felülvizsgálati időszakában (2012-2014 között) Pásztó lakossági veszteségének éves átlaga 122 fő volt, mely 46 fővel haladja meg az előző 5 év éves veszteségének 76 fős átlagát. Tehát a lakosság az előző évek átlagához viszonyítva jelentősebb számban csökkent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2007	9951	
2008	9880	99%
2009	9711	98%
2010	9626	99%
2011	9569	99%
2012	9520	99%
2013	9341	98%
2014	9275	99%

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Az állandó lakosság 2013. év végi korcsoportonkénti megoszlásánál a férfiak 0,5%-kal növekedtek. A munkaképes népesség esetében stabilitást, a 0-14 korú leánygyermeknél, a 15-17 korú leányoknál, valamint a 65 év feletti nők esetében minimális növekedés tapasztalható. A 0-14 éves fiúgyermeknél 2%-os növekedés, a 15-17 éves korcsoportban 4%-os nagyságú csökkenés következett be.

2. számú táblázat- Állandó népesség – 2013. év vége

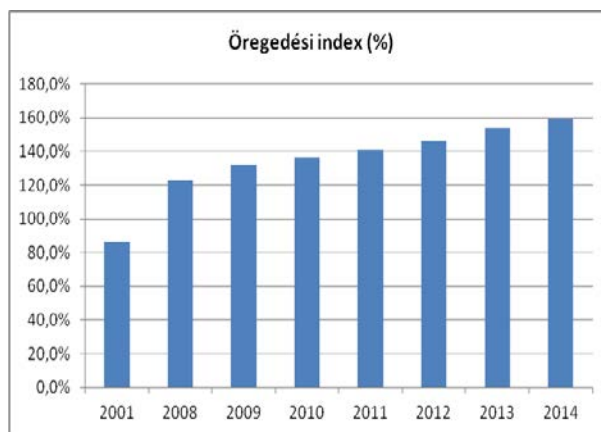
Korcsoport/megoszlás	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
Összesen	4899	4442	9341	52,5%	47,5%
0-2 évesek	n.a.	n.a.	195	n.a.	n.a.
0-14 éves	536	583	1119	47,9%	52,1%
15-17 éves	147	141	288	51%	49%
18-59 éves	2748	2789	5537	49,6%	50,4%
60-64 éves	378	298	676	55,9%	44,1%
65 év feletti	1090	631	1721	63,3%	36,7%

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index (100 gyermekkorúra jutó 60 éves és annál idősebb lakosok) elmúlt három évnek adatait figyelembe véve megállapítható, hogy 65 fővel nőtt az e kategóriába tartozó idős lakosok és 58 fővel csökkent a 0-14 éves gyermekek száma. Így 2014 év végén 100 gyermekkorúra, 160 idős lakos jutott. Vagyis 2011-hez képest közel 20 fővel növekedett az idős lakosok száma a gyermekkorúakhoz képest.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1482	1709	86,7%
2008	1597	1300	122,8%
2009	1642	1244	132,0%
2010	1647	1207	136,5%
2011	1681	1194	140,8%
2012	1695	1161	145,9%
2013	1721	1119	153,8%
2014	1760	1103	159,6%

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások esetében 2012 volt az odavándorlás és az elvándorlás legjobb éve, mivel a vándorlási egyenleg csak 10 fő veszteséget mutatott. A következő év már az elmúlt 5 év legrosszabb mutatóját hozta, mivel ebben az évben a beköltözőkkel szemben 43 fővel több személy hagyta el a várost.

A természetes szaporodás 2012-2014 közötti átlag mutatószáma 3 fővel meghaladja az előző három éves időszak 60 fős átlagát. Ez azt jelenti, hogy az utolsó három évben, éves szintű átlagban 63 fővel többen haltak meg, mint az azt megelőző időszakban. Az élve-születettek 2014-es 70 fős száma az elmúlt három év legjobb eredményét hozta.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	151	163	-12
2009	146	192	-46
2010	130	154	-24
2011	180	199	-19
2012	198	208	-10
2013	131	174	-43
2014	149	175	-34

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás
2008	61	103	-42
2009	48	121	-73
2010	71	138	-67
2011	75	114	-39
2012	62	127	-65
2013	61	132	-71
2014	70	123	-53

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Megállapítható, hogy az esélyegyenlőségi program felülvizsgálati időszakában jelentős mértékű demográfiai változás nem következett be, de a lakosság szám csökkenése és a lakosság elöregedése folyamatos.

Gazdasági jellemzők

Pásztó Nógrád megyén belüli gazdasági potenciálját minimális csökkenés mellett meg tudta tartani. Ez azt jelenti, hogy az ipari, a mezőgazdasági és a szolgáltató szektorban működő vállalkozások számának csökkenése, a növekvő ingázás mellett, a hat járás között a pásztói járás a 3-4 helyen áll. Sajnálatosan nagy a járások közötti gazdasági-fejlettségi különbség a szécsényi és a bátonyterenyi járásoknál.

Pásztó Város adóbevételeinél a 2011 és 2012 években stabil 377 M Ft nagyságú bevételek realizálódtak. A 2013-tól végrehajtott gépjárműadó elvonás közel 40 M Ft-tal csökkentette a város adóbevételeit. Sajnálatosan hogy e mellett 2013-ban több mint 17 M Ft-tal csökkent a város összes adóbevétele. A 2014-es év a változatlan gépjármű adóelvonás mellett, már közel 32 M Ft adóbevétel növekedést eredményezett.

A 2015-re vonatkozó, 345 M Ft nagyságú közhatalmi és egyéb bevételi tervek megalapozottak voltak.

Az önkormányzat hatékony intézkedéseinek eredményeként az adóbevételi tervekhez képest többletbevétel várható. Ezért a Képviselő-testület az ez évre tervezett adóbevételi előirányzatát 352 M Ft-ra tervezi módosítani.

Áthúzódó beruházások

Pásztó Városi Önkormányzat szigorú gazdálkodása a város működőképességének megtartását eredményezte. *A város 2.256 M Ft vissza nem térítendő támogatással, a szükséges saját erő biztosításával, néhány kisebb projekt kivételével megvalósította az elmúlt 5 évben tervezett projekteit.* Jelentősebb terveit, úgymint az ipari területek előkészítése, vagy a strand fejlesztése, az állami forrás alacsony támogatási aránya (50%), annak hiánya, stb. miatt nem tudta előkészíteni. Nagy előny volt, hogy a városnak csak forint hitelei voltak. A magyarországi önkormányzatok hitelkonszolidációja 2013-2014-ben megtörtént. Pásztó esetében ez 159 M Ft tőke- és kamattartozás állami átvállalását jelentette. Ez a továbbiakban jelentősen korlátozza az önkormányzatok hitelfelvételi lehetőségét.

A kedvezményezett járások körét az Európai Unió tervezési ciklusnak megfelelően (2014-2020) a kormány felülvizsgálta. A Kormány 290/2014. (XI.26.) Kormány rendelete szabályozza a kedvezményezett járások besorolását. A járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő piac, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett komplex mutatót veszik figyelembe. Ezek alapján az ország 174 járásából 109 járás komplex mutatószáma nem éri el a 46,79 értékű határt, így ezek a kedvezményezett kategóriába sorolt járások. Nógrád megye minden járása a kedvezményezett járások kategóriájába tartozik. A megye 6 kedvezményezett járása közül (mutatója kisebb, mint az összes járás mutatójának átlaga) a pásztói járás (35,2) a fejlesztendő járás (legalacsonyabb mutató és az ország lakónépességének 15%-a él), a szécsényi járás (29,01) pedig a komplex programmal fejlesztendő kategóriába sorolt (legalacsonyabb mutató és az ország lakónépességének 10%-a él). A besorolásból eredően várhatóan egyes országos fejlesztési célú pályázati támogatások aránya a kedvezőtlenebb kategóriába sorolt járások esetén magasabb lesz, mint az átlagos fejlettségűek esetén.

Térségi hatású fejlesztések voltak:

1. Kisebbségi volumenű fejlesztések

- *Vidékfejlesztési Program*

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítését, az abban meghatározott fejlesztések megvalósítását és a források felhasználását, elszámolását, stb. a város szakemberei is segítették. A vidék fejlesztésére irányuló, többnyire 5.000 fős lakossági létszám alatti településeket támogató program 6 évre vonatkozóan, járási szinten több mint 1 Mrd Ft fejlesztési forrással rendelkezett. Pásztó város önkormányzata, vállalkozói és civil szervezetei csak az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) IV. tengelyének LEADER keretében kiírt pályázatokra nyújthattak be támogatási kérelmet.

Városunk vállalkozói 219 M Ft (50%), civil szervezetei 88 M Ft (100%) és önkormányzata 8,4 M Ft (100%) vissza nem térítendő támogatást nyertek, illetve nyert el fejlesztési terveik megvalósításához. Forrás: Cserhátalja munkaszervezet 2015.

Ezen kis projektek megvalósítása a vállalkozói szektor 50%-os saját erejét is figyelembe véve, összességében 534 M Ft értékű városi fejlesztést eredményezhet.

- *Gondozóközpont fejlesztése*

Pásztó Városi Önkormányzat az Új Széchenyi Terv Észak-Magyarországi Operatív Program keretén belül, Gondozóközpont korszerűsítést hajtott végre 2014-ben. Az elnyert támogatás összege közel 59 M Ft volt. A fejlesztés eredményeképpen átépítették a tetőfedést, az épület homlokzati hőszigetelést kapott. Megvalósult a külső, belső, nyílászárók cseréje, akadálymentes WC-k kialakítása, két megálló lift építése, belső burkolatok részbeni cseréje, a parkoló és a bejárat akadálymentes összeköttetése, gázkazán cseréje, valamint bútorok beszerzése. A megújult épületbe került elhelyezésre a három felnőtt háziiorvosi rendelő, a fogorvosi rendelő és a központi háziiorvosi ügyelet is.

Megvalósult fejlesztések és felújítások
2012 és 2014 között megvalósult fejlesztések

Fejlesztés megnevezése	Összköltség (Ft)
Kékesi út 72. sz. patak partfalomlás helyreállítás	11 190 675
Mező Imre út földcsuszamlás helyreállítás	24 132 750
Dobó úti híd felvízi gabionkas helyreállítás	5 706 700
Kékesi út 50-52. sz. Kövicses patak jobb partján bekövetkezett partfalomlás helyreállítás	8 577 625
Dobó út 44. sz.mögötti Kövicses patak bal partján gabionkas helyreállítás	4 978 313
Kékesi út 106-110. sz. mögötti Kövicses patak bal partján gabionok helyreállítására	7 987 643
Kövicses patak hasznosi mederrendezés	87 103 000
Madách úti óvoda korszerűsítése	24 891 000
Gondozóközpont korszerűsítése	61 166 393
Cserhát In-i óvoda korszerűsítése	36 232 115
Gárdonyi utcai vízvezeték felújítás	17 274 203
Konténerszállító jármű beszerzése	22 842 410
Iparterület 0124 előkészítés, művelésből kivonása	6 700 000
Liget utcai vízvezeték felújítása	14 565 550
Hasznosi óvoda felújítása	21 478 657
Hasznosi ravatalozó bővítése, felújítása	7 633 448
Mátrakeresztesi ravatalozó bővítése, felújítása	7 766 050
Hasznosi I. Világháborús emlékmű felújítás	4 962 998
Táncoló lányok körül szökőkútépítés	9 562 161
Bástya utcai vízvezeték felújítása	12 827 349
Béke utcai vízvezeték felújítása	17 868 836
Játszóterek kialakítása ütőcsillapítóval	6 621 535
Helyi közutak felújításának, építésének tervezése	5 759 000
Összesen:	427.829 e Ft

Forrás: Önkormányzati adatok

A táblázat csak a 4 M Ft-ot meghaladó támogatási összegű projekteket tartalmazza.

2015 évre áthúzódó fejlesztések

1. Fotovoltaikus rendszer kialakítása (KEOP pályázat) 32,9 M Ft

A 100%-ban támogatott pályázat megvalósítása során 50 kVA csatlakozási teljesítmény alatti (HMKE méretű) napelemes rendszer került kialakításra (polgármesterei hivatal és óvoda épülete) saját villamos energia-igény részbeni vagy teljes közvetlen kielégítése céljából.

2. Vis-maior pályázat 128,5 M Ft

- Kövicses-patak Pásztó-Mátrakeresztes Kékesi u. bizonyos részeit érintő helyreállítása
- Baross u. 30-34. útburkolat helyreállítása
- Muzslára felvezető út helyreállítása

Nem támogatott pályázat volt (előkészített projekt)

Gárdonyi tagiskola fejlesztése (sportcsarnok)

Az *Oktatási intézmények fejlesztése* című ÉMOP felhívásra 2012-ben az önkormányzat pályázatot nyújtottunk be. Célja az általános iskola mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges sportcsarnok építése. A pályázat szakmailag megfelelt, azonban forráshiány miatt nem részesülhetett támogatásban, így a pályázat tartaléklistára került.

Közzolgáltatásokban történt változások

1. Intézményi változások:

2012-ben történt változás:

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola 2012 szeptemberében nyitotta meg kapuit. A több mint 100 éves óvoda 2012-ben egy vegyes életkorú csoporttal indult, melyet minden évben 1-1 csoporttal fejlesztettek.

Az általános iskola, hasonló fejlődésen ment és megy keresztül napjainkban is, mivel céljuk a 8 évfolyamos iskola létrehozása.

Az iskola fejlődése az állami köznevelési intézményekben (óvoda, általános iskola) létszámcsökkenést eredményeznek, mivel a város gyermeklétszáma nem teszi lehetővé minden intézmény létszámnövekedését.

2013-ban történt változás:

Pásztói Múzeum

A Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet 2012. december 31-én megszűnt. Jogutódok a múzeummal rendelkező városok önkormányzatai lettek. Ennek megfelelően 2013-tól Pásztó Városi Önkormányzat a Pásztói Múzeum üzemeltetője. A múzeum fő tevékenységei közé tartozik a barokk Kolostor épület, a Csohány Galéria, az Oskolamester háza, a turisztikai Fogadóépület, valamint a Szabadtéri kiállítások működtetése és érdeklődőknek történő bemutatása.

2014-ben Fenntartott intézmények:

1. IPESZ (iskolai étkeztetés - általános iskola, gimnázium, gyógypedagógia-, védőnői szolgálat, háziorvosi ügyelet, városi intézmények)
2. Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája
3. Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
4. Pásztói Múzeum
5. Pásztói Gondozási Központ
6. Polgármesteri Hivatal

2015-ben történt változások:

Pásztó Városi Önkormányzat 2015. szeptember 01-től az alábbi oktatási intézmény működtetését vette át. A köznevelési intézmény fenntartója és szakmai irányítója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pásztó.

Zsigmond Király Általános Iskola

Pásztói Általános Iskola 2015-ben nevet változtatott. Új neve *Zsigmond Király Általános Iskola*. Az iskola elmúlt években történt szakmai munkamegosztásában történt változások a program nevelési-oktatási fejezetében kerül részletes bemutatásra.

Az intézmény által ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- nappali rendszerű iskolai oktatás
- alsó tagozat, felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszédfogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
- iskolaotthon, napközi otthonos ellátás, tanulószoba

Kisebbség: roma kisebbséghez tartozó tanulók aránya 14 %.

Az iskola diákjai elsősorban pásztóiak, de az egykori és azóta megszűnt társulás következtében Mátraszőlős, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó községekből bejáró tanulókat is ellátja. A beiskolázási körzetbe élő családok szociális, kulturális és anyagi helyzete általában igen eltérő, ezért az intézmény, nevelő és oktató munkája ehhez igazodik: tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.

Az alábbi intézmények működtetésében változás nem történt.

Mikszáth Kálmán Líceum Pásztó

A Mikszáth Kálmán Gimnázium 1954-ben kezdte meg működését, melynek elődje a pásztói Közgazdasági Technikum volt. Több évtizedes munka eredményeként a megye egyik jó hírű gimnáziumává fejlődött. A járás egyetlen gimnáziumaként a nappali oktatáson kívül a felnőttek esti képzésében, érettségi megszerzésében is élenjár. Az iskola folyamatosan fejlődött és mára az alábbi képzési formákban várja a tanulókat. A két tannyelvű gimnáziumi tagozat, nyelvi előkészítő évfolyammal, magyar-francia két tanítási nyelvű képzéssel (1 + 4 év) 1988. szeptember 1-től működik. Az angol és német nyelvű nyelvi előkészítő évfolyamú gimnázium (1 + 4 év) 2004. szeptember 1-től működik. 2007. szeptember 1-től működik az érettségire épülő középfokú postai ügyintéző szakképzés, mely a 2015. évi döntés eredményeképpen felmenő rendszerben 2019-ig megszűnik. Helyébe a 2016/2017-es tanévben négy évfolyamos gimnáziumi oktatás, a tervek szerint a 2017/2018-as tanévtől kezdve pedig, magyar-német két tanítási nyelvű (1+4 év) gimnáziumi képzés lép. A kollégium alapvető célja, hogy a tanulók megismerésével segítsék beilleszkedésüket, személyiségük fejlődését és együttes munkával biztosítsák céljaik megvalósítását. A gimnázium és a kollégium a város iskola centrumában helyezkedik el, jól megközelíthető területen.

Az felnőtt oktatási, szakképzési munkát segítő **Alapítványi Közgazdasági, Szolgáltatási, Számítástechnikai és Titkárképző Szakközépiskola Pásztó.**

Az intézmény sokrétű feladatellátást folytat. Küldetése alapján az érettségizettek számára nyújt továbbtanulási lehetőséget, hogy a meg növekedett munkaerő piaci igényekhez való alkalmazkodást elősegítse. Az intézmény 1998-ban került alapításra Pásztón, fenntartója az Egyenlő Esélyért a Pályakezdesnél Alapítvány, amely budapesti székhellyel rendelkezik. Az iskola iskola-rendszerű, Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő, középfokú, szakképzések oktatásával foglalkozó intézmény. Az Alapítványi Közgazdasági Szakközépiskola a kiválóan felszerelt Mikszáth Kálmán Líceumtól bérlő tantermekeket és taneszközök egy részét és az ügyintézés is a gimnázium által rendelkezésükre bocsátott egyik irodában folyik.

A nappali tagozatos tanulók számára diákigazolványt és kollégiumi elhelyezést tudnak biztosítani, továbbá a mindenkor hatályos törvény által előírt juttatásban, támogatásban is részesülnek. Oktatóink kiválóan képzett, felsőfokú végzettséggel és szakmai jártassággal rendelkező szakemberekből áll, akik az elméleti felkészítés mellett a gyakorlati kérdések megoldására is nagy hangsúlyt helyeznek.

Az iskola működése óta több száz fő számára tette lehetővé az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő, iskolarendszerű szakképzések elvégzését. Ezzel nagyban sikerült hozzájárulniuk ahhoz, hogy a pályakezdő fiatalok, vagy a szakmát váltani kívánók elhelyezkedési esélyei javuljanak. Az OKJ- s képzéssel rendelkezés a felsőoktatási intézményekbe való jelentkezéskor az intézmény döntésétől függően többletpontot is jelenthet a felvételizők számára. Képzéseik eredetileg nappali tagozaton tandíjmentes formában indultak, de 2003-tól a szakképzés levelező tagozattal is bővült minimális költségtérítés ellenében. Az iskola vezetése igyekszik megfelelni az egyre bővülő igényeknek és elősegíteni az Európai Unió által preferált „Egy életen át tanulás” elv megvalósulását. Az iskola a megyében is elsőként szervez tanfolyamot az EGYSÉGES EURÓPAI GAZDASÁGI OKLEVÉL megszerzése érdekében. (EBCL). A képzés célja, hogy a megszerzett tudás összehasonlítható legyen az Európai Unión belül. Egységes szabvány szerinti tudásanyag elsajátítása, függetlenül attól, hogy a hallgató a vizsgáját mely európai országban tette le. Vállalatok esetében egyedi megbeszélés alapján kerül megszervezésre a preferált képzés. Egyes szakokon idegen nyelvi és informatikai képzést is biztosítanak.

Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészet Oktatási Intézmény Rajeczky Benjamin Tagintézmény Pásztó

Működését a Nagybátonyi Állami Zeneiskola fiókintézményeként kezdte a 80-as évek elején. Önállóan 1988-2007-ig működött (Pásztói zeneiskola, majd Rajeczky Benjamin Zeneiskola), majd megyei fenntartóhoz került 2007-ben. 2015. szeptember 1-től a működtető Pásztó Város Önkormányzata. A tanulók létszáma 191 fő.

2. Ivóvíz- és szennyvízszolgáltatás

A városi szennyvízberuházás több ütemben való megvalósítása érdekében létrehozott és működtetett Víz közmű Társulás 2014-ben megszűnt. Jelenleg már csak a Lakástakarék Pénztárral kapcsolatos ügyek intézése szükséges.

Jogszábályváltozás miatt 2013-tól az ÉRV Észak-magyarországi Regionális Vízművek ZRt. Kazincbarcika látja el a város és a járás nagyobb részében élők ellátását.

A nagyobb részben önkormányzati tulajdonban lévő Dél-Nógrádi Vízmű Kft. Pásztó által ellátott szolgáltatási feladatok 2015.02.28-ával megszűntek. A vízmű dolgozóit a részvénytársaság teljes egészében átvette és foglalkoztatja.

3. Kommunális Hulladékgyűjtés

Rekultiváció

Pásztó Város Önkormányzatának tulajdonában lévő, Tar Község Önkormányzatának közigazgatási területén található szeméttelap rekultivációja. A közel 20 évig üzemelő, 2000-ben bezárt szeméttelap várva várt, komplex rekultivációja készült el 2015-ben.

Az együtemű rekultiváció főbb műveletei a következők voltak:

1. Az elszórt, a lerakó területén kívül elhelyezett hulladék összegyűjtése, áthalmozása.
2. Az áthalmozott hulladék átrostálása, osztályozása.
3. Kiegyenlítő réteg kialakítása.
4. Szigetelőréteg kialakítása vízzáró paplannal.
5. Fedőréteg kialakítása.
6. Rézsűvédő háló elhelyezése, gabionos megtámasztás kiépítése.
7. Vegetációs réteg kialakítása.
8. Süllyedésmérő pontok kialakítása, csapadékvíz elvezetés.

A rekultivált terület utógondozásának ideje 20 év, amelyért az önkormányzat a felelős.

Kelet Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése

A pásztói hulladékudvar - újrahasználati központ az önkormányzati állat- és kirakodó vásár területének egy részén került kialakításra. E mellett a papír, műanyag, üveg szelektív gyűjtésére alkalmas 12 db gyűjtősziget létesült Pásztón (8 db) a hasznosi és a mátrakeresztesi városrészekben (2-2 db).

A hulladékudvar működtetése lehetővé teszi, hogy a kiselejtezett bútorokat, ruházatot, stb. is be lehet szállítani. Ez kiválóan alkalmas lehet arra, hogy a megfelelő minőségű termékek, használati cikkek a hátrányos helyzetű személyek, családok birtokába kerülhessenek természetesen díjmentesen. Továbbá a keletkezett lakossági veszélyes hulladékot, építési-bontási törmelékot, anyagot is be lehet majd szállítani, természetesen korlátozott, egyeztetett mennyiségben.

A megyei nagyprojekt keretében megvalósuló pásztói projekt elemek 2016-tól lehetővé teszik a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést (papír, fém, műanyag), de az üveg hulladékot továbbra is a gyűjtő szigeteken lehet elhelyezni. A komposztálható háztartási zöldhulladék gyűjtése is megoldottá válik. Korszerű rakodó- gyűjtő és szállító járművek kerülnek beszerzésre.

A városi kommunális hulladékgyűjtéssel és kezeléssel kapcsolatos feladatokat 2016-tól a salgótarjáni székhelyű VGÜ fogja ellátni.

4. Közterületek

A város 2012-ben befejezett város rehabilitációs nagyprojektje jelentős zöldterület rendezést és fejlesztést eredményezett, ennek fenntartása folyamatos. Az elmúlt évben 4 játszótér, 1 felnőtt szabadtéri kondicionáló pálya került átadásra, az eddig kissé háttérbe szorult városrészekben is. Ezen közterületek, parkok, járdák és utak kiváló munkalehetőségeket biztosítanak a közfoglalkoztatott személyek egy részének, akik szeretik a város esztétikai vonzerejét növelő munkákat.

Pásztó Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja:

A város vezetése nem kíván változtatni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban (HEP) 2013-ban meghatározott átfogó céljain.

Pásztó Városi Önkormányzat továbbra is elfogadja a jelenlegi felülvizsgált HEP helyzetelemző részére épülő terveit, valamint a felülvizsgált HEP Intézkedési Tervében megfogalmazottakat. A tervek megvalósítását lehetőségeihez, forrásaihoz kívánja igazítani a lehető legmagasabb fokú együttműködés biztosításával.

Esélyegyenlőségi tervének felülvizsgálatát a meglévő 2014-2020 Fejlesztési időszakra megtervezett projektgyűjtemény, Pásztó Város Gazdasági Programja 2015, az Integrált településfejlesztési Program 2015 és más szakmai dokumentumok alapján végezte.

Természetesen ezen dokumentumok is szervesen kapcsolódnak egymáshoz, elősegítve az esélyegyenlőségi programban tervezett feladatok megvalósítását.

A városi önkormányzat és a járási hivatal feladatellátásában a vizsgált időszakban változások történtek. Itt a járási hivatal feladatai kerülnek bemutatásra. Az önkormányzati szakterületen a szociális feladatellátásban történtek feladatátadások, melyek a későbbiekben részletesen bemutatásra kerülnek.

A járási hivatal feladatai:

1. Ügyfélszolgálati feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az ügyfélszolgálati feladatok körében ellátják

- a) a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló kormányrendeletben;
- b) a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló kormányrendeletben;
- c) a kormányablakokról szóló kormányrendeletben meghatározott ügyfélszolgálati feladatokat.

2. Okmányirodai feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az okmányirodai feladatok körében ellátják

- a) az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvényben;
- b) az illetékekről szóló törvényben;
- c) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvényben;
- d) a közúti közlekedésről szóló törvényben;
- e) a külföldre utazásról szóló törvényben;
- f) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvényben

és az azok felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben, valamint az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott feladatokat, továbbá a jogszabály által a járási hivatal szervezeti egységeként működő okmányirodához telepített feladatokat.

3. Járási védelmi igazgatási feladatok

A járási hivatal vezetője és a hivatalvezető helyettese a járási védelmi igazgatási feladatok körében ellátják

- a) az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- b) a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- c) a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- d) a katasztrófavédelemről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat.

4. Járási hatósági feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az általános hatósági feladatok körében ellátják azon hatósági eljárásokkal kapcsolatos feladatokat, és gyakorolják azon hatásköröket, melyek vonatkozásában jogszabály első fokon eljáró hatóságként a járási hivatalt vagy a járási hivatalvezetőt jelöli ki, így különösen

- a) az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvényben;
- b) a földgázellátásról szóló törvényben;
- c) a hadigondozásról szóló törvényben;
- d) a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben;
- e) a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényben;
- f) a társasházakról szóló törvényben;
- g) a távhőszolgáltatásról szóló törvényben;
- h) a temetőkről és a temetkezésről szóló törvényben;

- i) a villamos energiáról szóló törvényben;
- j) a menedékjogról szóló törvényben;
- k) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben;
- l) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvényben, valamint az azok felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat, továbbá a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló kormányrendeletben meghatározott közlekedési hatósági feladatokat.

5. *Oktatással kapcsolatos feladatok*

A járási hivatalok szervezeti egységei az oktatással kapcsolatos feladatok körében ellátják

- a) a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- b) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- c) az Oktatási Hivatalról szóló kormányrendeletben;
- d) a szakképzésről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- e) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat.

6. *Szociális és gyámügyi feladatok*

A járási hivatal a szociális és gyámügyi feladatok körében ellátja

- a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben;
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben;
- c) továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló kormányrendeletben és egyéb külön jogszabályokban meghatározott, a feladat- és hatáskörét érintő feladatokat.

7. *Építésügyi feladatok*

A járási hivatal az építésügyi feladatok körében ellátja a feladat- és hatáskörét érintő

- a) az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló kormányrendeletben és egyéb külön jogszabályokban meghatározott építésügyi hatósági;
- b) az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló kormányrendeletben és egyéb külön jogszabályokban meghatározott építésfelügyeleti hatósági feladatokat.

8. *Örökségvédelmi feladatok*

9. *Élelmiszerlánc-ellenőrzési és állategészségügyi feladatok*

10. *Földhivatali feladatok*

11. *Foglalkoztatási és közfoglalkoztatási feladatok*

12. *Népegészségügyi feladatok*

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Itt szükséges megjelentetni az elmúlt időszakban történt jogszabályi változásokat

1. Pl.: A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

A **2013. évi LXXV. törvény és a 197/2013.(VI.13.) Kormányrendelet módosítja fenti jogszabályokat.** A törvénymódosítás értelmében 2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnik, és önkormányzati segéllé olvad össze. A törvény felhatalmazása szerint a települési önkormányzatnak legkésőbb 2013. december 31-ig kellett megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

2. A **hatáskörök** a szerint kerültek módosításra, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület hatáskörét a jegyzőre átruházza.

A helyi rendelet a hatásköröket oly módon rendezi, hogy a rendszeres ellátásokat, az eddigi gyakorlatnak megfelelően a jegyzőhöz telepítette, míg a rendkívüli ellátások megállapítását az Intézményirányítási és Szociális Bizottságra, illetve a polgármesterre ruházta.

A jegyző átruházott hatáskörébe tartozik

a rendszeres települési támogatás megállapítása.

Az Intézményirányítási és Szociális Bizottság átruházott hatáskörébe tartozik:

a rendkívüli létfenntartási támogatás,

a gyermeknevelési támogatás megállapítása.

A polgármester átruházott hatáskörébe tartozik:

a temetési támogatás megállapítása,

a gyógyszer-támogatás megállapítása,

azonnali intézkedést igénylő rendkívüli települési támogatás megállapítása,

a köztemetés elrendelése.

A helyi rendeletben a rendkívüli települési támogatás jövedelmi kritériumait a törvényi minimum szerint állapította meg a képviselő-testület.

3. A **rendkívüli települési támogatás** esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető, egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kellett szabályozni, hogy az nem lehet alacsonyabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-ánál (37.050.-Ft). (2015. évben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 28.500.-Ft). Ettől eltérően a megállapított jogosultsági értékhatár magasabb: család esetén 150% (42.750.-Ft), illetve egyedülálló személy esetén 150 % (57.000.-Ft) és gyermekét egyedül nevelő személy esetén 150 % (49.875.-Ft).

4. A korábban a közoktatásról szóló törvényből a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet tényének megállapítása a Gyvt. szabályozása értelmében 2013. szeptember 1. napjától a jegyző feladata. **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 körülményből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete, akinek az általános iskolai végzettsége alacsonyabb, mint 8 osztály) legalább 1 fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához pedig a fenti 3 körülményből legalább kettőnek kell fennállnia. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a gyermekek részére a köznevelés területén kedvezményeket, támogatásokat, jogosultságokat biztosít.

Halmozottan Hátrányos az a személy, aki aktív korúak ellátásában részesül, 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartja nyilván a Foglalkoztatási Osztály, szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezet vagy elégtelen lakáskörülmények között él.

5. Az **étkeztetés** esetében a Szt. 62.§(1) bekezdése határozza meg a szociális rászorultság szempontjait, melyek között szerepel a hajléktalanság is, mint rászorultsági szempont.

6. **A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult.**

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktívkorúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

AZ EGYES ELLÁTÁSOKAT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK:

I. Aktív korúak ellátása

(jogszabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§)

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től **a járási hivatal hatáskörébe kerül**. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

Az aktív korúak ellátása keretében megállapítható ellátástípusok és az ellátásra jogosultak körei esetenként változni fognak.

I.1. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás szabályaiban nem várható változás azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal fogja megállapítani.

A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

I.2. Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnik. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

Az új rendszer bevezetésének lépései a következők:

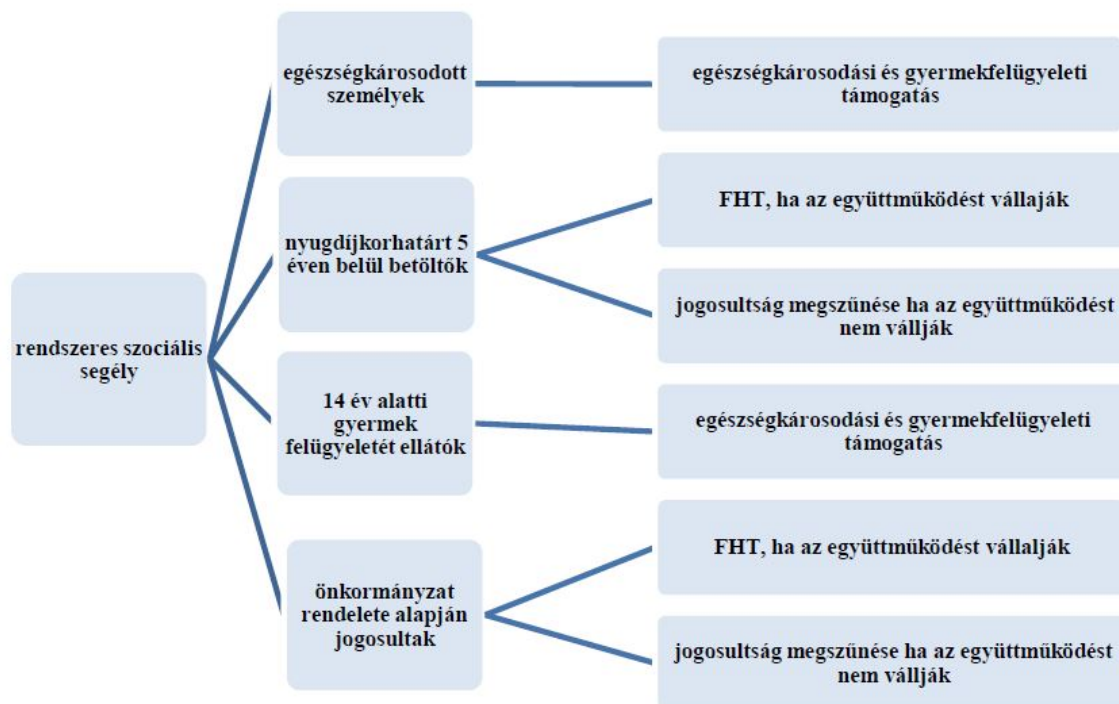
A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálta.

A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra jogosult.

Automatikusan, az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lesznek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek (50%-os egészségkárosodás), vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

Ha vállalták a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján váltak jogosulttá rendszeres szociális segélyre.

Ha a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján rendszeres szociális segélyre jogosult személy az együttműködést nem vállalta, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultságát meg kellett szüntetni.

Az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét** a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kellett kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önm. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft, mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önm. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnik a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülők együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

II. Lakásfenntartási támogatás

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (1)-(2) bekezdés)

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, a következőképpen alakul:

Ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra.

Ha a hatóság 2015. január 1-ét követően dönt a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási támogatást csak 2015. február 28-ig lehetett megállapítani. Ezt követően új kérelem benyújtására volt lehetőség. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

III. Adósságkezelési szolgáltatás - Pásztó Város Önkormányzatának nem volt ilyen ellátása

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (4) bekezdés)

Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik részére 2015. március 1. előtt került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, a szolgáltatást a korábbi szabályok alapján kell nyújtani. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek számára.

IV. Méltányossági közgyógyellátás

(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (3) bekezdés)

A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1-től kikerülnek a szociális törvényből, ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem lesz kötelező. Méltányossági közgyógyellátás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani. A korábban hatályos szabályokat kell alkalmazni, tehát az ellátásra való jogosultság egy éves időtartamban fennáll az alábbi esetekben:

- Ha az ellátásra való jogosultságot 2015. március 1-jét megelőzően megállapították, vagy ha az ellátásra való jogosultság megállapítása iránti eljárás 2015. február 28-án folyamatban van.

- Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

V. Méltányossági ápolási díj

Az ellátás biztosítása az települési önkormányzatok számára jelenleg sem kötelező. A méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek a szociális törvényből. A 2015. március 1-ét megelőzően megállapított ellátások az önkormányzat mérlegelésétől függően biztosíthatóak 2015. március 1-jét követően, települési támogatás formájában. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében ellátást biztosíthatnak a 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végző hozzátartozók részére.

VI. Önkormányzati segély

(jogszabályi háttér: Szt. 45.§)

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lesz. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeltükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan sorolja fel:

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Szt. szabályozása szerint a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást más jogszabály alkalmazásában lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni. A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-áig kell megalkotnia.

7. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szociális szolgáltatásokat érintő módosítások

- Az intézményi térítési díj szabályainak változása
- A támogatott lakhatás szabályainak módosítása
- Belépési hozzájárulás bevezetése a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben
- Az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok módosítása
- A területi lefedettséget figyelembevevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályainak módosítása
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása
- Lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése
- Támogatott lakhatás célcsoportjainak változása
- Térítési díj visszamenőleges megállapítása kivételes esetben
- Jogorvoslati rend pontosítása
- A falu és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása
- A 150 fős korlátra vonatkozó szabályok
- Egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabály pontosítása
- Jelzalogjog bejegyzés szabályának pontosítása

8. Az Szt.-hez kapcsolódó kormányrendeletek legfontosabb változásai

- A szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításai
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet módosításai
- A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet módosításai

- Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat- és hatásköréről szóló 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításai

9. Az Szt.-hez kapcsolódó miniszteri rendeletek legfontosabb változásai

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet módosításai. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításai
- A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Fentebb említett jogszabályok helyi rendeletté konvertálása, illetve, más módosítások, új a célcsoportok tagjait érintő rendelkezések.

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 6/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletében szabályozza a települési támogatásokat. Vagyis a fenti törvény felhatalmazása alapján feladatkörében eljárva alkotta meg a szociális igazgatásra és szociális ellátásra vonatkozó rendeletét.

www.paszto.hu A helyi rendeletben kétféle rendszeres és négyféle rendkívüli települési támogatási formát állapított meg.

A pénzbeli ellátások közül a rendszeres ellátások megállapításánál arra volt figyelemmel, hogy azok a személyek, akik aktív korúak ellátására nem jogosultak, de maguk és családjuk létfenntartásáról máshogy nem tudnak gondoskodni, kaphassanak támogatást.

A rendszeres lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit a jelenleg hatályos törvényi feltételrendszer alkalmazásával állapították meg, annyi különbséggel, hogy az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem felső korlátja az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 % helyett 200 %-ban lett meghatározva.

Ettől eltérően jelentősebb támogatáshoz juthatnak a hatályos lakásrendelet alapján a lakásigénylők listájára került családok, amíg lakásigényüket nem tudják kielégíteni.

Az Szt. 45. § (3) bekezdése által szabott egyetlen kötelezettség az a települési támogatások nyújtásának vonatkozásában, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A rendkívüli települési támogatási formákat a jelenleg hatályos rendelet szerint szabályozták annyi eltéréssel, hogy az ellátások elnevezése változott, a feltételrendszer változatlanul hagyása mellett és egy új formát, a gyógyszer-támogatást építették be a rendeletbe.

Pénzbeli települési támogatás formái:

- a rendszeres települési támogatás keretében:
 - a) rendszeres létfenntartási támogatás,
 - b) rendszeres lakásfenntartási támogatás.
- a rendkívüli települési támogatás keretében:
 - b) gyermeknevelési támogatás,
 - c) gyógyszer-támogatás
 - d) temetési támogatás.

Természetben nyújtott szociális ellátások köre:

- a) köztemetés
- b) amennyiben az ügyfél azt természetben kéri:
 - ba) az rendkívüli létfenntartási támogatás,
 - bb) a gyermeknevelési támogatás,
 - bc) a gyógyszer-támogatás

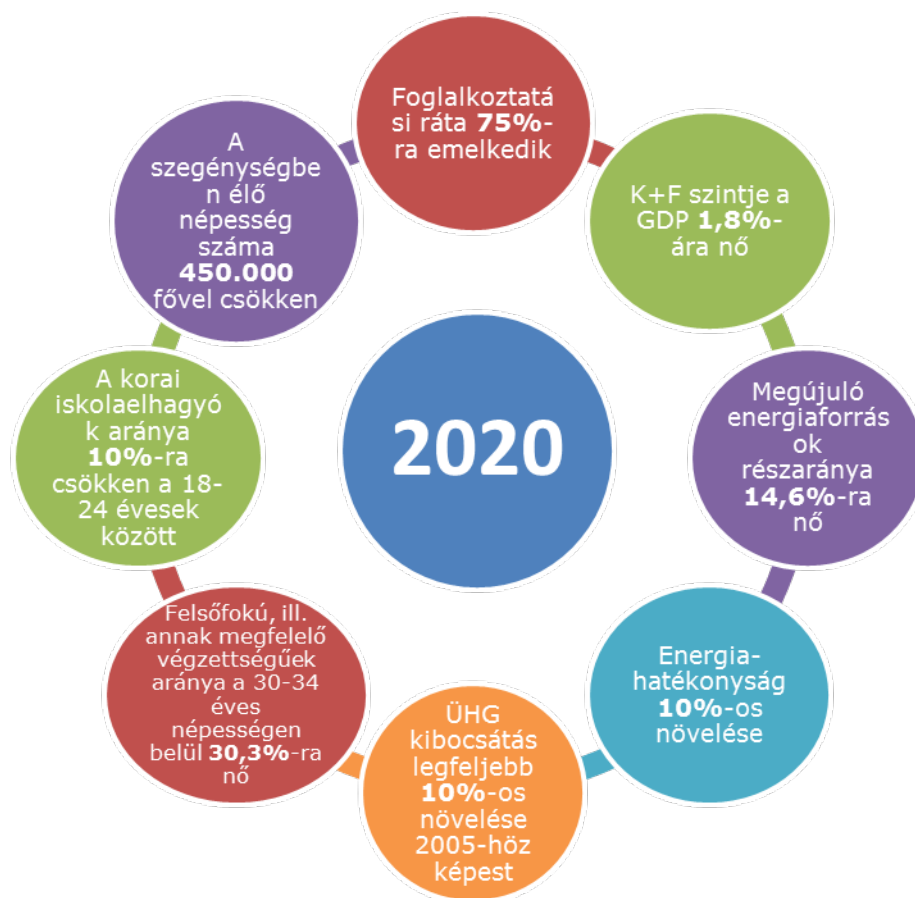
2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020 Terv

A 2014-2020 közötti időszakban ismét jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest - melynek legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt - a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit. A közös stratégiai irányokat követve, a tervezett fejlesztéseket megvalósítva, így mind a 28 ország egy irányba fejlődhet tovább.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére kell fordítani. A pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk, amely a forrásszerzés megkönnyítésére irányul.

A Széchenyi 2020 Program főbb stratégiai célkitűzései.

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniós tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közzsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)

Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)

Terület és Településfejlesztési OP (TOP)

Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)

Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)

Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)

Koordinációs OP (KOP)

„Vidékfejlesztés, halászat” OP (VP)

A fent jelzett Operatív Programok közül talán a legkönnyebben tervezhető, megszerezhető forrást a Terület és Településfejlesztési OP (TOP) elnevezésű, megyékre lebontott forráskeret biztosíthatja.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Eddig elkészült koncepciók felülvizsgálata, harmonizálása szükség szerint megtörtént-e? Milyen új stratégiát, koncepciót fogadott el a testület? (Költségvetés, gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Köznevelés-fejlesztési terv, Településfejlesztési koncepció, Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat (KVSZ); Foglalkoztatási Stratégia stb).

Pásztó Városi Önkormányzat anyagi és humán kapacitási lehetőségéhez igazodva igyekezett megfelelni a jogszabályokban rögzített városüzemeltetési, városfejlesztési, stratégiai és egyéb dokumentumok elkészítésében. Meg kell állapítani, hogy ezek közül több szakanyag csak igen jelentős anyagi ráfordítással valósíthatók meg. Erre több esetben a források nem álltak rendelkezésre. Néhány dokumentum belső szakemberek bevonásával, többlet anyagi forrás nélkül készült el. Látható, hogy a város több szakanyagi hiányát tudta pótolni, de emellett néhány aktualizált szakmai anyaggal nem rendelkezik.

Rendelkezésre álló dokumentumok:

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. februárban elfogadta ez évre vonatkozó Költségvetését.

1. Az új Képviselő-testület 2015. áprilisban fogadta el Gazdasági Programjának felülvizsgálatát. A 2015-2019 évre tervezett szakmai dokumentum tartalmazza a 2014. évről áthúzódó fejlesztéseket, a Nógrád Megyei Terület és Településfejlesztési Programhoz (TOP) illeszthető projektjeit, valamint a 2015-2020-as fejlesztési időszakra vonatkozó teljes projekt tervet. Ezek tervezett költsége megközelíti a 7 Mrd Ft-ot.
2. Az Integrált Településfejlesztési Koncepció a Belügyminisztérium szakmai és anyagi támogatásával 2015. októberben került elfogadásra. A szakanyag tartalmazza a tervezett projekteket, programokat. A szociális város-rehabilitációra tervezett projektet a Képviselő-testület külön határozatba rögzítve jelezte az illetékes szervek felé.
3. A 2007-2013 időszakra vonatkozó Anti-szegregációs Terv elavult. Jogszabályi változásoknak megfelelően a szegregációval kapcsolatos szakmai rész beépült az Integrált Településfejlesztési Stratégiába (ITS).
4. A város 2013-ban fogadta el Pásztó Város Helyi Esélyegyenlőségi Tervét.
5. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció a pásztói kistérség teljes területére határoz meg feladatokat. Felülvizsgálata városi szinten 2016-ban szükséges.
6. Pásztó Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése és Intézkedési Terve felülvizsgálata aktuális.
7. Pásztó Városi Sportfejlesztési Koncepció 2015-ben készült el.

Elkészítés alatt lévő fejlesztési szakanyagok:

1. Pásztó kistérségére vonatkozó Egészségterv
2. Humánfejlesztési koncepció

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Új közös önkormányzatok, társulások.

Pásztó Városi Önkormányzat jelentős mértékű szakmai segítséget adott és nagymértékű koordinációs, megvalósító tevékenységet végzett Pásztó Kistérség Többcélú Társulása létrehozásában, fenntartásában és megszüntetésében is. A társulás 2004-től működött és 2013-ban szűnt meg. A közös szociális feladatellátást a települési önkormányzatok visszavették és azokat ma is működtetik. További közös együttműködés a házi orvosi ügyelet, a Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás, az Idősek Otthona és a Családok Átmeneti Otthona területén van, illetve lehetséges.

A város által biztosított ellátórendszerek szakszerűen és jól átlátható módon működnek, de a hatékonyság növelése, gazdaságos üzemeltetés további intézkedéseket igényel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú mellékletének (a 8-as pontba feltöltött indikátor tábla) a 2013-2014 évi adatokkal való feltöltése.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatát az előírt statisztikai adatok gyűjtésével kezdte meg. Ez biztosítja a felülvizsgálat megalapozottságát és a tervezés alapjait.

Mely adattáblákat nem, sikerült adathiány miatt kitölteni, mik azok melyekről intézkedés is szólt, de még csak részben vagy egyáltalán nem valósult meg? Mely területeken szükséges további adatok gyűjtése?

Minden a HEP számára fontos, a helyzetelemzést, vagy stratégiai-fejlesztési célt befolyásoló adatsor megszerzésre és beépítésre került. Hiány csak az utolsó év/éveknél és csak néhány esetben tapasztalható. Ezek sem a helyzetelemzést, sem pedig az erre épülő fejlesztések tervezését sem befolyásolják.

Pásztó Városi Önkormányzat olyan Képviselő-testület által elfogadott projektgyűjteménnyel rendelkezik, amely külön bemutatja a Nógrád Megyei Terület és Településfejlesztési Operatív Programba (TOP) és más országos Operatív Programokba illeszthető programjait, projektjeit.

Tervezett projektek (összes)

Projekt	Operatív Program	Tervezett költség (M Ft)
1. Kövicses patak mederrendezése 2878 hrsz. (2016 tavaszán az építési engedély lejár.)	TOP 2.1.	150
2. Északi iparterület fejlesztése (vállalkozások versenyképességének javítása projekttel együtt)	TOP 1.1.	77,1
3. Északi iparterület út	TOP 1.3.	108,3
4. Szociális városrehabilitáció (ESZA projekttel együtt)	TOP 4.4.	260
5. Pásztói óvoda Cserhát lakónegyedi épületének korszerűsítése	TOP 1.4.	123
6. Könyvtár épületének energetikai korszerűsítése	TOP 3.2.	190
7. Déli iparterület fejlesztése	TOP 1.1.	58
8. Déli iparterület út	TOP 1.3.	26
9. Kerékpárút az északi iparterületek felé	TOP 3.1.	289,6
10. Zöldterület fejlesztés	TOP 2.1.	230
11. Ipari területek és inkubátor fejlesztése	TOP 1.1.	1.050
12. A 21-es főút menti iparterülethez vezető közút fejlesztése	TOP 1.3.	300
13. Zagyván túli területek csapadékvíz elvezetése II. ütem	TOP 2.1.	15,5
14. Kövicses patak további mederrendezése 3338 hrsz.	TOP 2.1.	74
15. Helyi identitás program	Megyei TOP része.	60
16. Kerékpárút az északi és a déli iparterületek között	TOP 3.1.	260
17. Pásztói óvoda Madách úti épületének korszerűsítése	TOP 1.4.	95
18. Pásztó-Hasznos orvosi rendelő korszerűsítése	TOP 4.1.	17
19. Pásztói Művelődési ház épületének energetikai korszerűsítése	TOP 3.2.	116,2
20. Mátrakeresztesi Művelődési ház korszerűsítése (Megyei tartaléklistán szerepel)	TOP 3.2.	30
21. Hasznosi Művelődési ház korszerűsítése (tartaléklista)	TOP 3.2.	27,5

22. Kerékpárút a déli iparterület felé	TOP 3.1.	72,5
23. Pásztói Általános Iskola (felső tagozat) épületének energetikai korszerűsítése (most Zsigmond Király Általános Iskola)	TOP 3.2.	285
24. Pásztói Általános Iskola (alsó tagozat) épületének energetikai korszerűsítése (most Zsigmond Király Általános Iskola)	TOP 3.2.	200
25. Kerékpárút a hasznosi és a mátrakeresztesi városrészek között (A kerékpárút IV. szakasza.)	A Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében lévő útvonalán valósítható meg.	
26. Sportcsarnok és tanuszoda építés	-	690
27. Leromlott városrész lakóútjainak kiépítése, felújítása	-	110
28. Pásztó fiatal lakóterületein lakóutak kiépítése	-	110
29. Körforgalom kiépítése a Fő utca-Hunyadi út – Szentlélek utcák kereszteződésében	-	Állami beruházás
30. Pásztó közvilágításának fejlesztése	-	212
31. Fő utca forgalmának racionalizálása, balesetveszélyes csomópontok megszüntetése.	-	96
32. Monostor malom és környezete rekonstrukciója	-	160
33. Rajeczky ház rekonstrukciója	-	46
34. Pásztói Idény strandfürdő és környezetének fejlesztése	-	500
35. Ökoturisztikai Erdei Ifjúsági Tábor fejlesztése	-	280
36. Különleges mikroklímájú muzslai pihenőpark kialakítása, tó és környezetének rendezése	-	45
37. Borpincék feltárása, borkultúra bemutató hely kialakítása	-	143
38. Csohány emlékház és grafikus műhely kialakítása	-	25
39. Szőlő és Borünnep, Szüreti felvonulás Pásztón 1 M Ft/év	-	6
40. Múltidéző Zsigmond Napok 1 M Ft/év	-	6
41. Pásztói Nyári Fesztivál 4,4 M Ft/év	-	26,4
42. Turistaház kialakítása	-	44
Összesen:	-	6.614,1
Pásztói Ivóvíz és szennyvízrendszerek fejlesztése (ÉRV Zrt. forrásból)		143,9
Szennyvíz tisztítómű technológiájának felújítása és korszerűsítése (pályázati, külső és saját forrás)		Költsége jelenleg nem ismert
Jelzett projektek (Megyei Közgyűlés Önkormányzat, Magyar Közút Nonprofit Zrt., Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.)		
1. Pásztó-Galyatető-Mátraháza összekötő út, Pásztót elkerülő szakaszának építése	-	Állami beruházás
2. Záportároló építése Mátrakeresztes felett (Heves-megyei terület)	-	Állami beruházás
3. A Pásztói járás kiemelt vízrendezési projektje	Országos OP lehet	14.835!!

Forrás: Gazdasági program 2015

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetében az elmúlt két évben jelentős változás nem következett be.

A városban az önkormányzati bérlakások száma 38, melyből 3 bérlakás a város szegregált területén található. Ezek állapota jelentős mértékben elmaradnak a többi városi bérlakás minőségétől. A többi önkormányzati lakás jól megközelíthető, melyek nagyobb része a városközpontban, illetve ahhoz kapcsolódó lakótelepi részen található. A lakások átlagos komfortfokozata megfelel az elvárásoknak, de több lakás felújítása szükséges. Megállapítható, hogy több esetben a bérlők sem az elvárásoknak megfelelően használják a lakásokat. A hátrányos helyzetű személyek sok esetben a közös költségeket sem fizetik.

A bérlakások használói által felhalmozott lakbértartozás 2013 végén meghaladta a 3,7 M Ft-ot, melyhez 1,8 M Ft ki nem fizetett közös költség kapcsolódott. A lakbér tartozás 2014 végére 2,5 M Ft-ra, a közös költségtartozás pedig 0,8 M Ft-ra csökkent. A csökkenés az önkormányzati pályázat (állami forrás) megszerzését követő önkormányzati határozatnak köszönhető, amely 2,2 M Ft nagyságú közös költség és lakbér tartozás elengedését tette lehetővé. Ez rendkívül nagy segítség volt a halmazzattan hátrányos helyzetű, jelentős tartozást felhalmozó bérlők részére.

A kommunális szemétszállítási díjtartozás 2013-ban 27,6 M Ft volt, amely 2014 év végére 21,6 M Ft-ra csökkent. A 6 M Ft csökkenés elsősorban a jogszabályi változásnak köszönhető, mert 2013. január 1-től e tartozást is a NAV kezeli és hajtja be. Becsült adatok szerint a szemétszállítási díjtartozás 40%-a a hátrányos helyzetű, roma családokat érinti.

A lakásigénylők száma 2015-ben az addigi 10-12-ről 20-22 igénylőre növekedett. Meg kell állapítani, hogy több igénybejelentő nem felel meg a bérbeadáshoz szükséges feltételeknek. Az is tény, hogy az önkormányzat kiadható lakással nem rendelkezik.

A városban nyilvántartott személygépkocsik száma 2013-ban 3984 db volt, mely 2014-re 4055 db-ra emelkedett. Ezen adatok nem adnak valós képet a lakosság vagyonosodásáról, mivel a járművek valós értéke nem ismert. Tapasztalati adatok azt mutatják, hogy az új járművek száma a növekedés csak minimális részét tartalmazhatják. A gépjárműadó bevétel 2013-ban 24,3 M Ft volt, mely 2014-ben meghaladta a 25,2 M Ft-ot. A 2013-ban nyilvántartott gépjárművekhez kapcsolódó hátralék 18 M Ft volt, amely egy év alatt 14,7 M Ft-ra csökkent. Látható, hogy a gépjárműadó éves bevételéhez képest még mindig igen jelentős a felhalmozódott (58%), meg nem fizetett adó nagysága.

Az ivóvíz- és szennyvíztartozás az elmúlt években folyamatos évi 1-2%-os arányú növekedést mutatott. A tartozás 2012-ben meghaladta a 12 M Ft-ot, melyből e célcsoport 30-40%-os arányt képviselhetett. A következő év végére a lakossági fogyasztók ki nem fizetett tartozása 5,8 M Ft, volt, amely 2014 végére 10 M Ft fölé növekedett.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Gazdasági jellemzők

Ipar:

A város gazdasági programjának elkészítéséhez szükséges információgyűjtés eredményeként megállapítható, hogy a város ipari vállalkozásai, vállalkozói által foglalkoztatott dolgozói létszám 2014. év végén megközelítette a gazdasági válság előtti foglalkoztatási szintet. Sajnálatos, hogy a munkaképes dolgozók jelentős része, több száz fő a napi ingázást kénytelen felvállalni Hatvan, Gödöllő, Gyöngyös ipari, kereskedelmi területeire, valamint Budapest agglomerációjába. Jelentősebb foglalkoztatást érintő változások:

1. EGLO Magyarország Kft.

A város legnagyobb dolgozói létszámát foglalkoztató nagyvállalat pozícióját stabilizálva, sőt erősítve van jelen a globális piacon. Pásztói termelő és logisztikai központjában jelenleg közel 700 fő dolgozik. A nyomda funkció nélküli üzemet az EGLO Magyarország Kft 2014-től bérli, melyben raktározási és termelői tevékenységet végeztek. Ennek, valamint a Fő úti gyárában végzett fejlesztéseknek köszönhetően a cég dolgozói létszámát 2015-ben közel 100 fővel növelte.

A gazdasági társaság a közeljövőben további nagy volumenű beruházást tervez Pásztón (gyártó és raktározási kapacitásnövelés), mely több mint 100 fős dolgozói létszámnövekedést jelenthet.

Az Állami Nyomda Nyrt. Pásztó budapesti székhelyű gazdasági társaság pásztói telephelyén 2012-ben szüntette meg termelő tevékenységet. A dolgozók egy része nyugdíjba ment, nagyobb részüknek pedig a budapesti munkalehetőséget fogadta el. Így az álláskereső állományát csak 10 alatti létszám növelte.

2. Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. Pásztó

A budapesti székhelyű Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. Magyarország legnagyobb állami tulajdonú könnyűipari vállalata, amely 1953 óta szolgálja ki a magyar és a nemzetközi konfekció és bőrdíszműipart. E mellett hazai, illetve külföldi megrendelésekre nagy tételben készít vegyesipari termékeket és sportfelszereléseket is. A közel 4500 fős dolgozói állomány - amelyből több mint 3.000 fő megváltozott munkaképességű személy - az ország 98 telephelyén dolgozik

A pásztói üzem a járás legnagyobb megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató vállalkozása. A pásztói telephely 1967-től folyamatosan működik és ma már 145 fő részére biztosít állást, melyből közel 90 fő megváltozott munkaképességű személy. Itt foglalkoztatják a város és környékében lakó megváltozott munkaképességű (rehabilitált, rokkant nyugdíjas) személyek egy jelentős részét. A város-járas életében meghatározó szerepet betöltő vállalkozás jelentős fejlődésen ment keresztül. Közel 10 éve a nagy gondosságot és precizitást igénylő finom bőrtermékeket gyártanak világmárkáknak. Céljuk az üzem további alapterületének, technológiájának és létszámának bővítése. Céljuk az üzem további alapterületének, technológiájának és létszámának bővítése, hiszen a pásztói üzem a KÉZMŰ egyik legfontosabb bőripari üzeme országos szinten. Ennek megfelelően, 2015-ben több mint 120 millió forint értékben kerültek bőrvarró- és speciális bőripari gépek beszerzésre a legnagyobb márkáktól (Dürkopp Adler, Juki, Omac), amellyel a hatékonyabb, gyorsabb, gazdaságosabb termelést lehet biztosítani, a növekvő keresletet kiszolgálni.

Jelentősebb ipari foglalkoztatók:

1. EGLO Magyarország Kft.
2. Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft.
3. Polytechnik Kft.
4. SIC Hungary Kft.
5. Elektro Mont Kft.
6. Dension Audio Systems Kft.
7. Baumit Kft.
8. Reco Kft.
9. Fabogár Kft.

A gazdálkodó szervezetektől begyűjtött információk alapján megállapítható, hogy a fenti vállalkozások 2014. év végén, összesen közel 1.000 főt foglalkoztattak Pásztón.

Mezőgazdasági, erdőgazdasági foglalkoztatók:

Pásztó hagyományos mezőgazdasági terület volt és ma is az, annak ellenére, hogy a domborzati viszonyok nem biztosítanak ideális termeltetési háttérrel. Ezen hátrányokat néhány területen a magas aranykorona értékű, jó minőségű föld kompenzálja. Az ágazatban, 2014-ben 429 vállalkozás volt bejelentve a városban.

Pásztó legnagyobb mezőgazdasági üzemében a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó Agro - Produkt Kft. évtizedek óta meghatározó szerepet tölt be a térségben. Az sertéstenyésztéssel és sertéstartással foglalkozó IBARO Kft. éves szinten kb.: 25.000 sertést értékesít. E két vállalkozás nemcsak városunk, térségünk, hanem megyénk legjelentősebb vállalkozásai közé tartoznak. Együttesen a két vállalkozás Sertéstelep megnevezésű külterületen közel 60 főnek biztosít munkahelyet. Rajtuk kívül több jelentősebb családi és egyéni mezőgazdasági vállalkozás is működik. Ők azok akik, mind a gazdaságos birtokméret, mind pedig az ideális erő- és munkagép park területén, jelentős versenyhátrányokkal küzdenek.

Az őstermelők nagyobbik része, elsősorban a családi kassza kiegészítésére törekszik a saját zöldség-gyümölcs igényük kielégítésén túl.

A felújított és kibővített városi piac a családi gazdaságok, őstermelők, valamint a vásárlók számára is magasabb színvonalú kereskedelmi háttérrel és nagyobb vonzerőt biztosít.

A településen a szőlőtermesztésnek és a borászatnak valaha nagy hagyományai voltak. Mára ezen ágazat, a szőlő területek elöregedésének és a termelők drasztikus csökkenésének eredményeként hanyatlóban van. Örömteli, hogy több fiatal vállalkozás a turizmus fejlesztése mellett a szőlészeti- borászati hagyományokat is őrzi, fejleszti.

Jelentősebb szolgáltatók:

A városi - kistérségi igényekhez, valamint a fizetőképes kereslethez igazodva Pásztón számos kereskedelmi és vendéglátó ipari egység működik. Jelentős részük, több évtizedes családi alapon nyugszik és jó színvonalú ellátást biztosít.

A város kereskedelmi ellátottsága elfogadható, de a helyi kínálat a magasabb színvonalú vásárlási igények kielégítésére nem alkalmas. Ezen igényeket a vevők elsősorban a környező nagyobb városok és Budapest jelentősebb bevásárló központjaiban elégítik ki. E mellett a városban több olyan kiskereskedelmi üzlet található, amely az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező vásárlói igényeket is ki tudja elégíteni.

A helyi élelmiszer kiskereskedelem területen főként a hazai és külföldi érdekeltségű kereskedelmi láncok üzletei (SPAR, COOP, CBA, Real) foglalkoztatnak a pásztói szolgáltatói átlagnál több dolgozót. A Csépe és Társai Kft. Italdiszkont a pásztói telephelyén közel 20 főnek biztosít munkahelyet.

Pásztón a szálláshelyek tekintetében 16 magán szállásadót tartanak nyilván, akik összesen 51 férőhelyet kínálnak. Nem üzleti célú szálláshely a gyógypedagógia (96 fő), az erdei iskola (56 fő) épületeiben vannak. A városban kereskedelmi szálláshely nincs, mert az 50 férőhelyes Zsigmond Hotel és étterem évek óta zárva van.

A városban működő oktatási-, egészségügyi rendszerekben, valamint az önkormányzat feladatellátásban 2015. elején, összesen több mint 500 fő dolgozott.

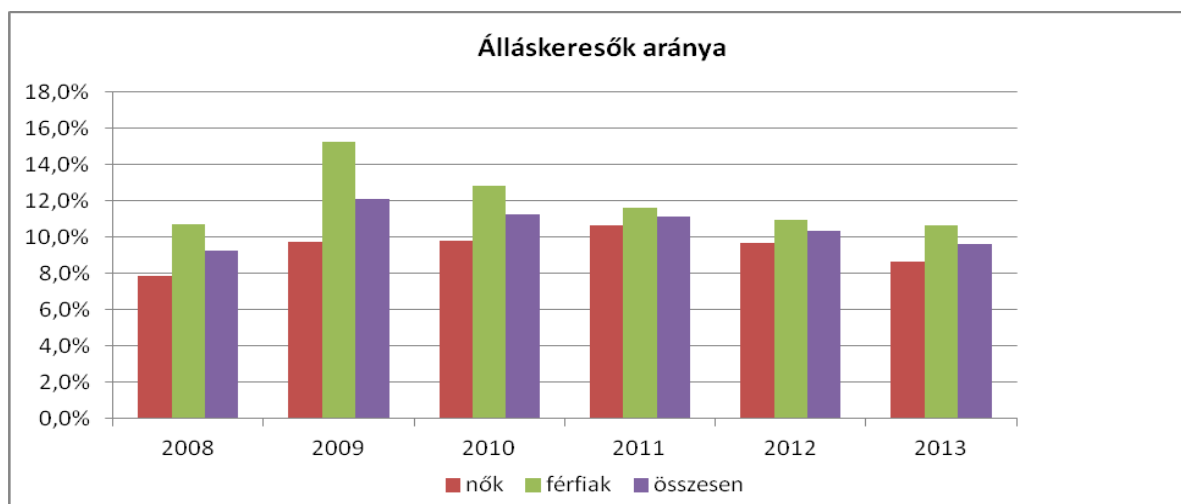
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3550	3383	6933	278	7,8%	362	10,7%	640	9,2%
2009	3520	2689	6209	342	9,7%	410	15,2%	752	12,1%
2010	3411	3308	6719	333	9,8%	424	12,8%	757	11,3%
2011	3359	3286	6645	357	10,6%	382	11,6%	739	11,1%
2012	3314	3284	6598	321	9,7%	360	11,0%	681	10,3%
2013	3273	3228	6501	282	8,6%	343	10,6%	625	9,6%
2014	n.a.	n.a.	6412	175	n.a.	231	n.a.	406	6,3%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2010-ben érte el a csúcst, de azóta folyamatosan csökken. A 2013-as HEP utolsó adatként csak a 2011-es év adatait tartalmazta. A 2012-2014 között vizsgált 3 évben a nyilvántartott álláskeresők száma 275 fővel csökkent. Ebben az időszakban a nők létszáma 146 fővel, a férfiaké pedig 129 fővel csökkent. Ezen pozitív változások hozták a város 2014-ben nyilvántartott álláskeresőinek 6,3%-os arányát, amely 2012-hez képest 275 fővel kevesebb nyilvántartott álláskeresőt jelent.

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső nők száma mindig is kevesebb volt, mint a férfiaké, de az elmúlt 3 év legnagyobb különbsége 2013-ra alakult ki, amikor a különbség 61 fő volt.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	596	751	697	597	646	254	335
	%							
20 éves és fiatalabb	fő	15	21	8	8	18	5	4
	%	2,5%	2,8%	1,1%	1,3%	2,8%	2,0%	1,2%
21-25 év	fő	72	92	88	83	94	37	48
	%	12,1%	12,3%	12,6%	13,9%	14,6%	14,6%	14,3%
26-30 év	fő	63	98	85	69	78	28	46
	%	10,6%	13,0%	12,2%	11,6%	12,1%	11,0%	13,7%
31-35 év	fő	73	90	84	71	56	23	25
	%	12,2%	12,0%	12,1%	11,9%	8,7%	9,1%	7,5%
36-40 év	fő	88	102	94	77	74	27	38
	%	14,8%	13,6%	13,5%	12,9%	11,5%	10,6%	11,3%
41-45 év	fő	80	97	97	72	68	25	41
	%	13,4%	12,9%	13,9%	12,1%	10,5%	9,8%	12,2%
46-50 év	fő	57	88	77	70	87	27	36
	%	9,6%	11,7%	11,0%	11,7%	13,5%	10,6%	10,7%
51-55 év	fő	88	92	79	65	66	31	34
	%	14,8%	12,3%	11,3%	10,9%	10,2%	12,2%	10,1%
56-60 év	fő	53	61	80	75	95	46	46
	%	8,9%	8,1%	11,5%	12,6%	14,7%	18,1%	13,7%
61 év felett	fő	7	10	5	7	10	5	17
	%	1,2%	1,3%	0,7%	1,2%	1,5%	2,0%	5,1%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Jelentős változás, álláskeresői létszámnövekedés a 26-30 éves (18 fő), a 41-45 éves (16 fő) korosztályoknál és kimagasló növekedés a 61 év feletti korcsoportnál volt az elmúlt 2 évben.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	278	362	640	164	218	382	59,0%	60,2%	59,7%
2009	342	410	752	227	277	504	66,4%	67,6%	67,0%
2010	333	424	757	209	241	450	62,8%	56,8%	59,4%
2011	357	382	739	180	154	334	50,4%	40,3%	45,2%
2012	321	360	681	167	173	340	52,0%	48,1%	49,9%
2013	282	343	625	160	196	356	56,7%	57,1%	57,0%
2014	175	231	406	69	91	160	39,4%	39,4%	39,4%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A hátrányos helyzetű személyeknél, családoknál az is jelentős mértékben meghatározza a foglalkoztatási és életkörülményeket, hogy az adott álláskereső rövidebb, vagy hosszabb ideje nem rendelkezik munkával. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma a 2009-2010 között volt a csúcson. A 2014-es esztendő a 160 fős nyilvántartott álláskeresővel az elmúlt 7 év legjobb eredményét hozta.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	340	369	709	25	7,4%	32	8,7%	57	8,0%
2009	379	464	843	30	7,9%	35	7,5%	65	7,7%
2010	384	471	855	31	8,1%	29	6,2%	60	7,0%
2011	325	452	777	24	7,4%	33	7,3%	57	7,3%
2012	679	722	1401	36	5,3%	51	7,1%	87	6,2%
2013	663	726	1389	12	1,8%	11	1,5%	23	1,7%
2014	n.a.	n.a.	1376	28	n.a.	30	n.a.	58	4,2%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 18-29 éves pályakezdő álláskeresők esetében sajnálatos a 2012-2014 között nyilvántartott 1389 fős átlagléttség. Ez 80%-os emelkedést jelent a 2011-ben nyilvántartott 777 főhöz képest.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	252	31	12,3%	195	77,4%	26	10,3%
2009	267	17	6,4%	225	84,3%	25	9,4%
2010	234	19	8,1%	186	79,5%	29	12,4%
2011	192	19	9,9%	135	70,3%	38	19,8%
2012	746	28	3,8%	209	28,0%	509	68,2%
2013	254	4	1,6%	44	17,3%	206	81,1%
2014	335	3	0,9%	70	20,9%	262	78,2%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt két évben az általános iskolai végzettségű/vagy az alatti nyilvántartott álláskeresők adatai jelentős pozitív változást mutatnak. Megállapítható továbbá, hogy a 8 általános iskolánál magasabb iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők esetében jelentős növekedés mutatkozik a 2008-2011 évben tapasztalt adatokhoz képest. E kategóriában a negatív csúcs 2012-ben volt mérhető. Pozitív, hogy a mutató 2014-ben a felére csökkent.

Fontos információ az álláskeresőik iskolai végzettség szerinti megoszlása, mely 2014. 3. negyed-
évében (Forrás: Nemzeti Munkaügyi Hivatal) az alábbiak szerint alakult:

8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező	8 fő
8 általános iskolai végzettséggel rendelkező	96 fő
Szaktanácsos végzettségű	124 fő
Szakközép iskolai végzettségű	87 fő
Gimnáziumi végzettségű	53 fő
Technikumi végzettségű	13 fő
Főiskolai végzettségű	17 fő
<u>Egyetemi végzettségű</u>	<u>7 fő</u>
Összesen:	405 fő

Megállapítható, hogy az alacsony iskolai végzettségű álláskeresőik a teljes munkanélküli állomány több mint 25%-át adják.

c) közfoglalkoztatás

Meg kell jegyezni, hogy a fenti munkanélküli mutatók 2014. évi javulását az elsődleges munkaerőpiac mellett, a közfoglalkoztatott személyek munkába állítása és megtartása is eredményezte.

Pásztó Város Önkormányzata 2012-ben 100 főt, 2013-ban 187 főt, 2014-ben 233 fő átlagos statisztikai létszámot tudott foglalkoztatni a közfoglalkoztatás keretében.

A tervek szerint az önkormányzat 2015-ben - lehetőségeihez mérten -, átlagban 250-270 fő nyilvántartott álláskeresőt kíván foglalkoztatni.

Néhány kiemelt foglalkoztatási program:

- 118 fő foglalkoztatása, 2012.03.01-től 2012.11.30-ig, 111 M Ft (100%)
- 151 fő foglalkoztatása, 2013.02.01-től 2013.12.31-ig, 202 M Ft (100%)
- 206 fő foglalkoztatása, 2014. augusztus végéig, 201 M Ft (90 %)
- 251 fő foglalkoztatása, 2014.09.08-2014.12.31-ig, 99 M Ft (100%)

A startmunka-mintaprogram 164 fő közfoglalkoztatása mellett, a téli időszakban képzéssel kombinált, átmeneti közfoglalkoztatás volt biztosítva. A téli közfoglalkoztatás keretei között, a startmunka-mintaprogramban foglalkoztatott 151 fő munkanélküli közül, 136 fő visszafoglalkoztatása is megtörtént 2014.01.13-tól 2014.04.30-ig. Ez mindösszesen közel 300 fő foglalkoztatását jelentette, közel 112 M Ft összköltséggel, 100%-os támogatottsággal.

Ezen startmunka program mellett a hagyományos (decentralizált keret) közfoglalkoztatáson belül az alábbi programok folytak, 90%-os állami támogatással:

- 56 fő (2014.06.01.- 2014.08.31.)
- 57 fő (2014.05.19.- 2014.08.31.)
- 60 fő (2014.06.01.- 2014.08.31.)

Pásztón 2010-2014 években a közfoglalkoztatásban (köz célú-, közhasznú-, közérdekű és közmunka programok) résztvevők éves átlagos létszáma 160 fő volt.

Közfoglalkoztatási programok 2015.

Az új városvezetés szinte teljes mértékben átértékelte a közmunkaprogram gerincét adó szak- és téma területeket. Megállapítható, hogy a hagyományos közfoglalkoztatás mellett jóval nagyobb hangsúlyt kell fektetni az értékteremtő feladat ellátásra, munkákra. Ennek váza már 2014 őszén letisztázódott és ennek megfelelően készültek el a foglalkoztatási pályázatok.

Ezek 2015-ban működő fő elemei a következők:

I. Helyi sajátosságra épülő közmunkaprogram:

1. Strand előkészítéséhez és működtetéséhez kapcsolatos feladat ellátás

- 1.1 Tereprendezés, fa és bokor kivágás, fűnyírás
- 1.2 Működtetéshez kapcsolódó feladat ellátás
- 1.3 Egyéb feladatok

2. Mezőgazdasági ágazati tevékenység
 - 2.1 Hagyományos növénytermesztés (kukorica, tökfélék, zöldségfélék, stb.)
 - 2.2 Fóliaházak vásárlása, felállítása, tereprendezés
3. Intézményi foglalkoztatás
 - 3.1 Az Önkormányzat és Intézményei feladatellátásához kapcsolódóan a szükséges létszámban közfoglalkoztatottak is besegítenek.
4. Ipari tevékenység
 - 4.1 Térkő gyártás
 - 4.2 Járdaépítés
 - 4.3 Egyéb tevékenység

2016.évre tervezett programok:

II. Helyi sajátosságra épülő közmunkaprogram:

1. Strand rekonstrukció folytatása.
 - 1.1 Hálózati ivóvíz rendszer teljes cseréje.
 - 1.2 Alépitmény hálózat kialakítása (térvilágítás, öntöző hálózat, WIFI, térfigyelő kamerarendszer, térhangosítás, stb.) .
 - 1.3 Új büfé helyiségek kialakítása.
 - 1.4 Öltözők kabinok felújítása,
 - 1.5 Női-férfi öltözőkabinok felújítása, zárható öltözőszekrények kialakítása.
2. Piac korszerűsítése.
 - 2.1 Új fedett elárúsító helyek kialakítása.
 - 2.2 Piac rendezése.
 - 2.3 Önkormányzati tulajdonú romos ház bontása, parkoló kialakítása.
 - 2.4 Belső parkoló kialakítása.
3. Zsigmond Király Általános Iskola felújítási munkái.
 - 3.1 Felső tagozatos iskola főépületi mosdóinak, vizes blokkjainak felújítása.
4. Mezőgazdasági terv.
 - 4.1 Fóliasátrak fűtésrendszerének kialakítása.
 - 4.2 Konyhai kertészeti tevékenység.
 - 4.3 Traktor-és kapcsolódó munkagépvásárlás.
 - 4.4 Kistraktor vásárlás.
 - 4.5 Új 8ha önkormányzati terület bekapcsolása a programba.
 - 4.6 Savanyító üzem létrehozása.
 - 4.7 Közbolt kialakítása a piacon.
5. Intézményi foglalkoztatás.
 - 5.1 Önkormányzati és intézményi közfoglalkoztatások.
 - 5.2 Honlap készítés, tematikus túra útvonalak tervezése, stb.
6. Ipari tevékenység.
 - 6.1 Térkő gyártás.
 - 6.2 Járdaépítés.
 - 6.3 Egyéb építőipari munkák.

A helyi sajátosságra épülő közmunkaprogramra 2016 évre 137 M Ft bér, közteher, anyag és eszköz költség van tervezve. A mezőgazdasági terv megvalósításához 2016. évben 124 M Ft bér, közteher, anyag és eszköz költség van tervezve.

A foglalkoztatottak 2016. évre tervezett átlag létszáma jelenlegi információ alapján 220 fővel prognosztizálható. Az önkormányzat közmunka, közfoglalkoztatási tevékenysége során átlagban 150 fő a mezőgazdaságban, 55 fő a helyi sajátosságra épülő közmunka programban, 34 fő intézményekben és 30 fő a belvív programban vett részt. Ez a foglalkoztatási csúcspontban 2015-ben 270 főt volt, mely éves átlagban megközelítőleg 230 fő foglalkoztatását jelentette. Jelenleg 254 fő szerződéssel rendelkező dolgozó látja el az elnyert pályázatokban meghatározott feladatokat.

A közfoglalkoztatás igen nagy segítséget jelentett és jelent ma is, - mint sokszor egyetlen lehetőség - a társadalom perifériájára szorult személyek, családok számára. Ez az a réteg, amely régen az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, nagyszámú segéd- és betanított munkásokat adta, akik munkáját a mai korszerű ipar már nem igényli.

Rendkívül fontos lenne a hátrányos helyzetű közfoglalkoztatottak munkavilágában történő visszajuttatásának elősegítése speciális szakemberek bevonásával. A szociális, pszichés, egyéb zavarokkal küszködő személyek támogatása szükséges.

Az elmúlt 15 évben a közfoglalkoztatásban résztvevők átlagléttszáma:

Év	Foglalkoztatott átlagléttszám (fő)
2000.05.01-től	13
2001	16
2002	16
2003	16
2004	15
2005	13
2006	16
2007	16
2008	20
2009	73
2010	185
2011	88
2012	100
2013	187
2014	233

Forrás: Helyi adatok

Magyarországon 2012-ben a mikro vállalkozások (1-9 fő) adták a GDP 19,5%-át, ezért jelentőségük helyi szinten is fontos. A városban a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeit jelentősen befolyásolják a regisztrált helyi vállalkozások és azok működése.

Ezek száma 2008-2012 között 12%-al csökkent. A kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek száma ugyan ebben az időszakban 11%, illetve 18%-al növekedett.

Pásztói vállalkozások kategorizálása dolgozói létszám alapján 2013

<i>Kategóriák (fő)</i>	<i>Vállalkozások összesen (db)</i>	<i>Ebből társas vállalkozások (db)</i>
0 és ismeretlen	413	126
1-9	961	188
10-19	13	11
20-49	6	5
50-249	1	1
250-499	-	-
500+	-	-
<i>Összesen</i>	<i>1.394</i>	<i>331</i>

Forrás: KSH adatok

A táblázat adata a nagyvállalkozások esetében eltér a valóságtól, mivel az csak a pásztoi székhellyel rendelkező vállalkozásokat mutatja. Ezzel szemben például az EGLO Magyarország Kft. olyan telephellyel rendelkező vállalkozás, amely valójában 2014-ben a 200-499 kategóriába, 2015-ben pedig már az 500 fő fölötti dolgozói létszámmal rendelkező kategóriába tartozik.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

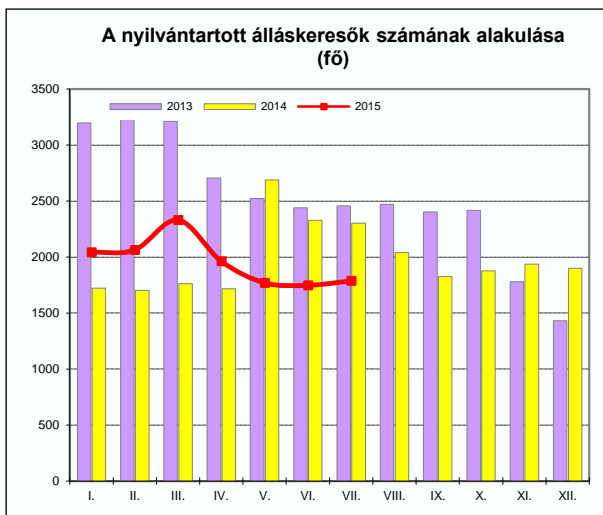
Helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A kistérség falvaiban rendszerint a helyi intézményekben, a kereskedelmi egységekben, illetve jobb esetben néhány kisvállalkozásnál nyílik lehetőség munkavállalásra. A dolgozók nagy része a megyén kívüli munkahelyekre is ingázik. Jellemző a kistérség déli területeinek a mobilitása, a domináns munkaerő piaci irány Heves megye, de inkább a régió kívüli Pest megye és a főváros. A munkavállalás elősegítésére több munkaerő kölcsönzéssel foglalkozó cég kereste meg kirendeltséget, számukra több alkalommal szerveztek csoportos tájékoztatókat, biztosították a lehetőséget akár a tesztírásnak is. A munkavégzések helyszíne többségében a környező megyékben található, de az ország távolabbi részére is sikerült munkavállalókat toborozniuk.

A körzetközpontban Pásztón összpontosul a kistérség munkáltatóinak többsége. Az elmúlt időszakban jelentősebb létszámot foglalkoztató új munkáltató nem jelent meg. A Kézmű Nonprofit Kft., valamint az EGLO Magyarország Kft., mint meghatározó és nagy létszámot foglalkoztató munkáltatók az elmúlt időszakban bővítették kapacitásukat. A 2015. júliusi zárónapon kirendeltségük vonzáskörzetéhez tartozó nyilvántartott regisztrált álláskeresők száma 1787 fő az előző hónaphoz képest növekedés történt, 40 fővel szerepelnek többen a regisztrációnkban. Az előző év ugyanezen időszakához képest viszont 515 fővel kevesebb a regisztrált álláskeresők száma, ez 22,4 %-os csökkenést jelent, az előző hónaphoz viszonyítva pedig 2,3 %-os a növekedés.

A nyilvántartott álláskeresők aránya az év folyamán a nagyobb közfoglalkoztatási ciklusok befejezéséhez igazodva emelkedett majd folyamatosan csökkent (18,4 %-ról 14,1 %-ra júliusi adat).

Az év elején megemelkedett ugyan a regisztrációt kérők száma, ez azonban nem eredményezte a regisztráltak számának a növekedését. Az év elején nagyobb létszámot foglalkoztató közfoglalkoztatási ciklus nem fejeződött be. A szezonális beáramlás hatása így minimális volt. Az év első két hónapját ezek a folyamatok jellemezték. Az álláskeresők számának jelentős növekedése március hónapban indult meg a téli közfoglalkoztatás illetve több startmunka minta program, az országos közfoglalkoztatási programok befejezése után.

Forrás: Pásztói Foglalkoztatási Osztály

Márciusban, illetve áprilisban elindultak a nagyobb létszámot foglalkoztató startmunka minta-programok, a hagyományos közfoglalkoztatás, valamint az országos közfoglalkoztatási programok is. A regisztráltak száma nemcsak az előző hónapokhoz képest csökkent, de a korábbi évekhez képest is jelentős a csökkenés. Az önálló elhelyezkedések száma viszont csökkent 2014. II. félévéhez viszonyítva.

A Pásztói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a munkaügyi szervezet részeként az elmúlt időszakban a NMKH Munkaügyi Központja, majd Foglalkoztatási Főosztálya 2014., valamint a 2015. évi főbb célkitűzéseinek figyelembevételével végezte, végzi tevékenységét.

Célkitűzéseink közül a legfontosabb a foglalkoztatottak számának növelése az elsődleges munkaerőpiacon, illetve a hátrányos helyzetben lévő álláskeresők részére szervezett közfoglalkoztatási programokban a résztvevők foglalkoztathatóságát javító, az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyét növelő intézkedések hatékony megvalósításának elősegítése.

Kirendeltség a szakmai munka kiemelt célcsoportjaként kezelte, kezeli többek között a pályakezdő, illetve a 25 éven aluli álláskeresőket, az 50 év felettieket, a munkaerőpiacon egyéb okok miatt hátrányt szenvedők közül a (munkaerőpiacra visszatérő) nőket, a roma népcsoporthoz tartozókat, valamint a megváltozott munkavégző képességűeket.

Álláskereső ügyfelek többsége az elhelyezkedés reményében tartja a kapcsolatot szervezetünkkel, így irányukban elsődleges feladatunknak a munkahelykeresés segítségét, a munkaerő-közvetítést tekintik. Mind az állást kereső, mind az állást kínáló partnerek körében jelentős szerepet szánunk az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöknek, melyek jelentős segítséget nyújtanak a foglalkoztatás bővítése, a képzettségi szint emelése, az alkalmazkodóképesség javítása terén egyaránt.

Az álláskereső ügyfelek érdekében végzett tevékenységek között fontos szerepet töltenek be továbbá azok az ún. humán szolgáltatások, melyek az egyéni lehetőségek, képességek feltárásában, a munkavállalási motivációk megerősítésében, orientálásban nyújtanak segítséget.

Az elmúlt időszakban az alábbi aktív foglalkoztatás politikai eszközöket működtettük, melyekkel a fenti célkitűzéseink megvalósulását segítettük elő:

Bértámogatás

Nyári diákmunka

- TÁMOP 1.1.2-es program működtetése, melynek keretében bértámogatást, bérköltség támogatást nyújtottunk a munkáltatók számára, illetve képzési támogatásban részesültek a célcsoportnak megfelelő álláskeresőink.
- Közfoglalkoztatás
- Vállalkozóvá válás elősegítése

2014-ben: Támogatással elhelyezettek száma a teljes kistérségben:

- Bértámogatás: 56 fő
- TÁMOP támogatások: 95 fő
- Közfoglalkoztatás: 1621 fő

2014-ben képzésbe vontak száma:

- TÁMOP 78 fő
- TÁMOP közel 300 fő ebből: 61 fő pásztói ügyfél, akik 4 féle képzésben vettek részt.

2014-ben Pásztón indult start programok:

- Téli és egyéb értékteremtő
- Belvíz: 251 fő

2015-ben: Start mezőgazdaság:

- Helyi sajátosság 62 fő
- Mezőgazdaság: 150 fő

TÁMOP 216 képzés 2015-ben:

- Számítógépes adatrögzítő: 10 fő
- Nyári diákmunkában részt vettek: 61 fő.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó (bevallott adó)	befizetett iparűzési adó
2008	805	370	54	n.a.	280.039.258	289.252.867
2009	775	380	52	n.a.	311.576.099	318.991.720
2010	771	400	55	n.a.	278.848.860	220.000.473
2011	726	421	55	n.a.	286.906.140	266.945.002
2012	999	335	64	n.a.	284.271.949	266.694.687
2013	1200	181	53	n.a.	234.206.000	252 230 561
2014	1019	154	42	n.a.	285.041.000	285 041 251

Forrás: TEIR, KSH

A regisztrált vállalkozások száma (az iparűzési adó alapján nyilvántartott) a gazdasági válság óta kis eltéréssel szinte folyamatosan növekszik. Kivételt képez 2014, amikor közel 10%-os csökkenés volt az adózó vállalkozások esetében. A városi nagyberuházások több tucat, ideiglenes vállalkozást vonzottak, amelyek csak rövid ideig tevékenykedtek Pásztón. A kiskereskedelmi üzletek száma folyamatosan és nagymértékben csökken, mivel 2012-ben még a jelenlegi üzletek dupláját tartották nyilván. A vendéglátóhelyek száma az elmúlt évek legalacsonyabb adata.

Megállapítható, hogy az összehasonlíthatatlan szolgáltatásokat, kikapcsolódást nyújtó környező nagyobb városok és az 1 óra alatt elérhető Budapest jelentősen rontják a helyi kereskedők, szolgáltatók esélyeit. Komplex szolgáltatásukból eredő versenyelőnyük behozhatatlan. A üzletszámok mellett meg kell állapítani, hogy a helyi igények kielégítése mellett, az átutazó turisták igényeit is több igen jó színvonalú üzlet biztosítja.

Pásztó a megye déli részén helyezkedik el és a nagyobb városok, valamint a Főváros megközelíthetőségét a 21-es számú nagyobb részben négy nyomsávú főút biztosítja. A 81-es számú vasútvonal elavult, lassú és meg sem közelíti a mai kor emberének utazási komfortigényét.

Hatvan, Gyöngyös 20- 25 perc, Gödöllő 50 perc és Budapest 1 óra alatt elérhető személygépkocsival és 15-25 perccel több idő ráfordítással egyre komfortosabb autóbusszal. Ezen adottságok nagymértékben elősegíti az ipari parkokba, egyéb munkahelyekre történő ingázást is. A városra a napi munkaerő ingázás jellemző. A térségben a belső ingázás aránya kicsi.

A buszjáratok közül a 21-es főútról és a városközpontból napközben szinte óránként biztosított a megyeszékhely Salgótarján, valamint Budapest elérése. A vonatközlekedés az igényekhez igazodva minimális, főként csak a reggeli és a délutáni órákra koncentrálnak, éjjel alig van járat.

Kerékpárút csak a város északi részén található, pedig a Mátrába történő kirándulások érdekében igény lenne rá. A 21-es főúton kerékpárral közlekedni tilos.

A nagyvállalatok igen hatékonyan szervezik meg dolgozóik szállítását, a magánszemélyek a közösségi buszközlekedést, valamint a személygépkocsival való közlekedést részesítik előnyben.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autó- val	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat jára- tok átlagos száma mun- kanapokon	átlagos uta- zási idő vo- nattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos uta- zási idő ke- rékpáron
Legközelebbi centrum Hatvan	20 perc	4	33/50 perc	16	37 perc	nincs	nincs
Megye- székhely	25 perc	45	55/75 perc	15	48 perc	nincs	nincs
Főváros	50 perc	20	70/90 perc	25	110 perc	nincs	nincs

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A város elérhetőségét és a környező nagyvárosok megközelíthetőségét a fenti táblázat tükrözi. Megállapítható, hogy az elmúlt években történt vonalas infrastruktúráis fejlesztések hozzájárultak a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek növeléséhez. Mindez elősegíti a város lakóinak gazdasági és egyéb térkapcsolatainak jó színvonalon történő működtetését. Mindemellett a 21-es számú főközlekedési út négy nyomsávnak kialakítása, további lehetőségeket biztosít a városnak és lakóinak. A 81-es számú vasúti fővonal fejlesztése továbbra is várat magára. Csak kisebb pálya karbantartási, javítási munkák kerültek elvégzésre a megyei szakaszon.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Megállapítható, hogy a foglalkoztatást megkönnyítő programok száma és hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben élő fiatalok, idősebb korosztály esetében is nőtt az elmúlt 2 évben. A felülvizsgálás alatt lévő HEP-ben jelezett képzőszervezetek, iskolák, vállalkozások tovább működnek, sőt további nonprofit szervezet is hatékonyan segíti e munkát.

A város tanulni vágyó fiataljai és felnőttei az országos átlagtól jobb oktatási lehetőségeket tudnak igénybe venni Pásztó, Salgótarjánban, Gyöngyösön, Hatvanban (25-30 km-es távolság), Gödöllőn (60 km), Egerben és Budapesten (80 km). A kedvező földrajzi elhelyezkedés által biztosított oktatási lehetőségeket az érintettek ki is használják. Sajnálatos tény azonban, hogy a végzettség, diploma megszerzését követően már nem térnek vissza „szülőföldjükre”. Ez elsősorban a munkahelyek hiányának és az említett városokban megszerezhető jövedelemtől való jelentős eltérésnek tudható be.

Pásztón sok szervezet, oktatási intézmény segíti a tanulni vágyókat, úgymint a Mikszáth Kálmán Líceum, Alapítványi Közgazdasági Szakközépiskola, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT), a pásztói irodával, kihelyezett képzésekkel, tanácsadásokkal rendelkező KOMP-Ház - Komplex Fejlesztő HÁZ, más felnőtt oktatással foglalkozó vállalkozások. Az elmúlt években jelentős mértékben megnövekedett az idege nyelv, számítástechnikai ismeretek megszerzése iránti igény. Ezt a Kormány is nagymértékben segítette. Ehhez kapcsolódott még az úgynevezett diplomamentő program, amely nem csak a diploma megszerzését, hanem magasabb kategóriájú, anyagi elismeréssel bíró munkahelyek megszerzését is támogatja.

Mindezek mellett, az anyagi források biztosítása szempontjából a Pásztói Foglalkoztatási Osztályon keresztül megvalósított tanfolyamok biztosították a legnagyobb oktatott létszámot.

A d) pontban felsoroltak szerint (Foglalkoztatási Osztály adatai alapján).

A TIT Pásztói Irodája évtizedek óta végzi a gyermekek, fiatalok és felnőttek tudásának, ismereteinek növelését. Évente tucatnyi tanfolyamot, képzést valósítanak meg, mellyel valós segítséget adnak az álláskeresőknél és a képzésekben résztvevőknek. Jó kapcsolatot ápolnak a Foglalkoztatási Osztállyal.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

KOMP-Ház - Komplex Fejlesztő HÁZ - tartósan állást keresők képzése, valamint munkaerőpiacon történő elhelyezésük segítése a Pásztói kistérségben. TÁMOP-1.4.3-12/1-2012-0123

A Kontakt Alapítvány 2014-ben kezdte meg munkáját Nógrád megyében. Ez idő alatt közel 400 főt szólítottak meg. A projekt keretében 80 fő került bevonásra, akiknek segítettek álláskeresésüket, továbbképzésüket.

2015. augusztusáig 32 Nógrád megyei álláskereső helyezkedett el a projekt segítségével és 11 főt foglalkoztat maga az Alapítvány is. A projekt összköltségvetése közel 190 M Ft volt a 2014. február - 2015. november projektidőszakban.

A foglalkoztatás elősegítése érdekében négy OKJ képzés került beindításra, melyen 52 fő vett részt, ez idáig 49 fő szerzett szakképzettséget.

Képzéseik:

1. Szociális gondozó és ápoló OKJ-s képzés: 16 fő beiskolázott, 15 fő képzettséget szerzett
2. C+E+PÁV+GKI képzés: 12 fő beiskolázott, 11 fő képzettséget szerzett,
3. Falusi vendéglátó OKJ-s képzés: 12 fő beiskolázott, 12 fő képzettséget szerzett
4. Élelmiszer, vegyi áru és gyógynövény eladó OKJ-s képzés: 12 fő beiskolázott, 11 fő képzettséget szerzett.

A képzés sikeres elvégzése érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtották:

1. *Csapatépítő (Impulzus) foglalkozás:* 4 alkalom/ 50 fő,
2. *Ismeretfelújító csoportfoglalkozás, Korrepetálás:* 12 alkalom/27 fő résztvevő (szociális gondozóknak, falusi vendéglátóknak)
3. *Tanulástechnikai csoportfoglalkozás:* 4 alkalom/50 fő
4. *Életvezetési klub:* 9 alkalom, 98 fő (szociális gondozók, eladóknak).
5. *Teaház:* 4 alkalom, 55 fő.
6. *Vállalkozási ismereteket nyújtó előadás:* 2 alkalom, 17 fő (eladó, falusi vendéglátó).
7. *Mini állásbörze:* 1 alkalom, 10 fő részvételével.
8. *Kulcsképessegek felismerésének fejlesztése tréning:* 5 alkalom, 8 fő.
9. *Álláskeresési technikák tréning:* 5 alkalom/30 órás, 5 fő résztvevő.

Szolgáltatásaik a térségben élő álláskeresők számára:

Álláskeresők Klub: Pásztó heti 4 alkalom, 56 fő. Jobbágyi heti 1 alkalom, 22 fő

Álláskereső klub eseti jelleggel: 5 településen / 17 alkalom/ 12 fő vette igénybe.

Vállalkozói klub: 6 alkalom, 10 fő résztvevő

Álláskeresési technikák tréning: 3 alkalom /4fő résztvevő

A Toldi Házat 2015.tavaszaán nyitották meg (társadalmi vállalkozás): www.toldihaz.hu. A Toldi Ház munkát teremtett 8 Nógrád megyei munkavállalónak és közvetve segíti több tucat térségbeli család életét is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten a felnőtt oktatásokban, képzésekben és a foglalkoztatás területén is a lehető legnagyobb mértékben próbál segíteni a legrászorultabbaknak. Meg kell állapítani, hogy ez nem mindig sikerül. Az önkormányzat az intézményhálózatának változása miatt kisebb lehetőségekkel rendelkezik, mint 2012-ban. A Margit Kórház 2013-ban állami kézbe került, az általános iskolákkal együtt. Az általános iskolát 2015 ősztől az önkormányzat működteti. A Mikszáth Kálmán Líceum működtetését az önkormányzat 2015 ősztől kérte a KLIK-től, melyre ez idáig válasz nem érkezett.

Azt el kell ismerni, hogy az önkormányzatnak nincsenek meg azok az eszközei, amellyel nagyobb mértékben tudna beleszólni a mélyszegénységben élők és romák intézményekben történő elhelyezésébe.

Természetesen a városi és intézményi vezetés több évtizedes jó szakmai- és munkakapcsolata elősegítheti e problémakör kezelését.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ritkán, és elsősorban a vállalkozásoknál tapasztalható a kiválasztás, foglalkoztatás során tapasztalható megkülönböztetés. Az önkormányzati intézményeknél az elmúlt évtizedben jelentős mértékben csökkent.

A különböző támogatott programok, pályázatok több esetben megkövetelik (előny) a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	6894	47	0,7%
2009	6805	78	1,1%
2010	6695	75	1,1%
2011	6611	18	0,3%
2012	6598	10	0,2%
2013	6501	23	0,4%
2014	6412	18	0,3%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált 4 évben az aktívkorú lakónépességből álláskeresési segélyben részesülők száma és aránya szinte azonos. Ezen segélyezési forma, valamint az Álláskeresési járadék 2015. március 1-től átkerült a Foglalkoztatási Osztályhoz. A Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatást (FHT) 2015. március 1-től a Pásztói Járási Hivatal kezeli.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	640	104	16,3%
2009	786	150	19,1%
2010	729	118	16,2%
2011	629	103	16,4%
2012	746	120	16,1%
2013	254	82	32,3%
2014	335	50	14,9%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A járadékra jogosultak számánál 2012. év az előző évhez képest 18%-os növekedést hozott, amely 2014-re a felére csökkent. Az álláskeresési járadékra jogosultak aránya 2013-ban kiugróan magas, az előző év duplája volt, majd 2014-ben visszaállt az előző évek átlagára.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	259	n.a.	259	n.a.	n.a.	n.a.
2009	43	n.a.	301	n.a.	n.a.	n.a.
2010	56	n.a.	253	n.a.	n.a.	n.a.
2011	70	n.a.	284	n.a.	12	n.a.
2012	65	n.a.	228	n.a.	6	n.a.
2013	85	n.a.	237	n.a.	14	8
2014	87	n.a.	202	n.a.	12	5

Forrás: Járási és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai mutatják, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma az elmúlt két évben 20 fővel növekedett. Az álláskeresési támogatás viszont ilyen létszámban csökkent. A szankcionálások minimális csökkenést mutatnak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Pásztó lakossági létszámát tekintve kisváros, jól átlátható térszerkezettel, a vidéki élethez igazodó nyitottsággal. A 4100 darabot meghaladó lakásállomány nagyobb része családi ház.

A lakótelep kialakítása a városközpontban az '50-es években kezdődött és a '60-as években, a lakótelepen a '60-as években kezdődött és a '80-as években fejeződött be.

A Cserhát lakónegyedben, valamint a város központjában található épületek jelentős része közel 40 éves, és külső korszerűsítésük - a festés kivételével - még nagyobb részben várat magára. Ez elsősorban a pályázati saját erő hiánya miatt van, de több épületnél a közös akarat is hiányzik. Megállapítható, hogy a lakónegyedben és a városközpontban lévő épületek, és azok környezete nagyobb részben megfelel a kor elvárásainak.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati bérlakások, szociális lakások Pásztón és Pásztó-Hasznos városrészben található. Mátrakeresztes városrészben ilyen típusú önkormányzati lakás nincs. Külterületen, nem lakóövezetben az önkormányzat, lakással nem rendelkezik. A közműszolgáltatás (ivóvíz, földgáz, elektromos energia, stb.) a bér-és szociális lakások esetében szinte teljes mértékű. Néhány lakás esetében hiányos.

Pásztó Városi Önkormányzat 38 bérlakással rendelkezik. Ebből 21 db összkomfortos bérlakás, mely közül 17 db csak kisebb felújítást, karbantartást igényel, 4 db jelentősebb mértékben korszerűsítendő, felújításra sorul. 13 db önkormányzati lakás komfortos, melyből 12 felújítást igényel. Két félkomfortos ingatlan szintén felújítandó. 1 db komfort nélküli lakás teljes felújítást igényel.

A lakások állagmegóvása érdekében a lakók ösztönözve vannak a lakások kisebb mértékű felújítására. Így több esetben a bérlő által elvégzett felújítási munkák ellenértéke a lakás havi bérleti díjába beszámításra került. Az önkormányzat lakás céljára használ további egy ingatlant, mely korábban volán irodaként működött, de a funkció megszűnését követően szociális lakásként került kiutalásra. Az önkormányzati lakásrendelet alapján kizárólag szakemberellátás címén, valamint költség alapon kerülhet kiutalásra a teljes lakásállományból 7 db kiválasztott ingatlan. További egy családi ház krízishelyzetben lévő családok részére utalható ki. Ezen kijelölt ingatlanokon kívül minden egyéb lakás kiutalható szociális rászorultság címén, szakemberellátás címén és piaci alapon is.

Az utóbbi időszakban jelentősen megnövekedett a szociális lakásigénylések száma, mely igényeket csak lakásüresedés esetén tud a Képviselő-testület támogatni.

A közelmúltban bevezetett pontrendszer és lakásigénylési névjegyzék alapján az igénylők közül a leginkább rászoruló kérelmező kaphatja meg az éppen megüresedett lakás, bérleti jogát. Jelenleg a hasznosi volt orvosi lakás kivételével minden lakás, bérlő által lakott.

Jelenleg néhány lakatlan családi ház, lakás önkormányzati megvásárlása van vizsgálat alatt.

Pásztó stabil bérlakás állománnyal rendelkezik, amely 5 év alatt csak 3 lakással csökkent. Meg kell állapítani, hogy a teljes lakásállományhoz viszonyítva a bérlakás állomány az 1 %-ot sem éri el. Ez mára jelentősen elmarad az igényektől. Ezen bérlakások műszaki állaga közepesnek mondható és nagyobb részük a város frekvenciált részén található. A lakások felújítására a város nem tudott megfelelő anyagi forrásokat biztosítani. A lakások közül jó néhány belső felújításra szorul. Tavaly egy lakás állapota volt elégtelen lakhatási körülménybe sorolt.

b) szociális lakhatás

A város 2015-ben 3 szociális bérlakással rendelkezik. Egyéb lakás célra használt épület, lakás csak 1 db van, amely régén a VOLÁN iroda épülete volt. A bérlakásokra főként a szegénységben-mélyszegénységben élők részéről volna igény. A város nem rendelkezik egyéb lakás célra használt épülettel, lakással.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	4108	n.a.	42	0	0	0	0	0
2009	4119	n.a.	39	0	0	0	0	0
2010	4120	n.a.	41	2	0	0	0	0
2011	4125	n.a.	39	0	0	0	0	0
2012	4138	n.a.	39	1	0	0	0	0
2013		n.a.	39	1	0	0	0	0
2014		1	38	1	0	0	1	0

Forrás: TEIR, Helyi adatgyűjtés

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A városban a vizsgált időszakban évente 5, illetve 4 veszélyeztetett lakhatási helyzetet regisztráltak, mely a teljes lakásállomány 1 ezrelékét alig haladja meg. Ezek főként az elhanyagolt, régi, öreg épületek nem megfelelő, vagy teljesen elmaradt karbantartásából, valamint 1-2 esetben az esőzések követő elöntésekből, belvízi károkból adódott. A helyzet minden esetben kezelve lett. Életveszély elhárítása érdekében a hivatal azonnali intézkedéseket fogantatosított. A veszélyeztetett környezetben élő családok helyzetét javítani szükséges, más kisebb mértékű támogatás, segítség mellett, szociális bérlakásokkal.

A hajléktalanok száma 2014-ig folyamatosan 3 fő volt, akik kiemelten a téli hónapokban a törvény által előírt szolgáltatásokat kapják.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	5	3
2009	5	3
2010	5	3
2011	5	3
2012	5	3
2013	5	3
2014	4	2

Forrás: Helyi adatok

A hajléktalanok száma 2014-ben 2 főre csökkent. A hajléktalan személyek krízishelyzetben az idősek klubjában, illetve az idősek otthonában kerülnek elhelyezésre. A családsegítő szolgálat mind egyik személlyel kapcsolatban van. Segítenek hivatalos ügyeik intézésében, életvezetési tanácsadással, segítő beszélgetésekkel javítják helyzetüket. Közülük 4 fő rendszeres ellátásban részesül. Többségük igénybe veszi a szociális étkeztetést. Számukra a mosási, tisztálkodási lehetőség biztosított, részükre alkalmanként pénzbeli segélyt, ruhaneműt, élelmiszer csomagot juttatunk.

e) lakhatást segítő támogatások

2015-től a Lakásfenntartási támogatás lehet:

- Fogyasztási egység alapján 57 e Ft/fő (fogyasztási egység alapján)
- Lakásigénylők névjegyzéke alapján

Pontozási rendszer alapján kerülnek rangsorolásra az igénylő családok, akik 15-20 e Ft/hó lakhatást segítő támogatásban részesülnek. Jelenleg 6 családnak biztosított e támogatás.

Előfordul, hogy a felhalmozott lakbér és közös költségtartozás miatt a szolgáltató megkereséssel él az önkormányzat felé, aki a szükséges egyeztetés, jóváhagyás alapján az ivóvíz-szennyvíz, kommunális hulladék szállítás és kezelés számláit a szolgáltatónak fizeti meg.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	466	n.a.
2009	484	n.a.
2010	471	n.a.
2011	595	0
2012	413	0
2013	460	0
2014	441	0

Forrás: Helyi adatok

A fenti táblázat nem tartalmazza az adósság csökkentő támogatásokat, mivel ilyen nem működtetett az önkormányzat. Az elmúlt évben viszont jelentős 2,2 M Ft nagyságrendű lakbér és közös költség tartozás részbeni elengedése történt meg a nagymértékű tartozást felhalmozó, rászoruló önkormányzati lakást bérlők esetében.

f) eladósodottság

A szegregátum romák lakta területén a közüzemi díjtartozások miatt, számos családnál (4-7) a szolgáltatók megszüntették a szolgáltatást (víz, villany, földgáz). A Roma Nemzetiségi Önkormányzat az elmúlt években kezdeményezte, hogy a helyi önkormányzat az állami adósságrendezési eljárásban vegyen részt. Ezt az önkormányzat anyagi erőforrás hiányában nem tudta megvalósítani. Állami pályázati lehetőséget igénybe véve a lakbér és közüzemi tartozást több mint 2 M Ft-tal tudta csökkenteni az önkormányzat. Sajnos csak egyszer volt erre forrás.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Változás nem történt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátum csak Pásztó déli részén és Mátrakeresztes Kékesi útjának egy szakaszán található.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) meghatározott városrészek felosztásánál és helyzetük bemutatásánál (város, városközpont, külváros, Mátrakeresztes, Hasznos, Muzsla, külterület) jelentős mértékű különbségek tapasztalhatók. A városközpont minden tekintetben a legjobb mutatószámokkal rendelkezik. Ezzel szemben a külváros kisebb mértékű, a külterület pedig a legnagyobb arányú negatív mutatókkal rendelkezik. Amíg a komfort nélküli lakások aránya a városban 7%, a városközpontban 6,5%, addig a külterületen arányuk már eléri a 75%-ot. Még nagyobb az eltérés az alacsony presztízsű foglalkoztatás területén, ahol a külterületen élő lakosok (8 fő) mindegyike ilyen.

Mutató megnevezése	Pásztó összesen	Városközpont	Külváros	Mátrakeresztes	Hasznos	Muzsla	Külterület
Legfeljebb általános iskola 8 osztállyal rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	13,3	8,8	14,2	23,2	9,2	0,0	83,3
Felsőfokú végzettségük aránya a 25 év felettiek körében 2011	15,2	22,3	14,7	4,0	12,8	12,5	0,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 2011 (7,8,9 kategóriájú foglalkoztatási főcsoportúak/foglalkoztatottak)	41,4	34,5	41,9	58,1	43,1	75,0	100,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 2011	55,1	51,7	55,8	59,5	54,0	50,0	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküiségi ráta: munka-nélküliek száma/munka-nélküliek+foglalkoztatottak száma)	16,7	14,9	17,0	22,5	15,1	0,0	50,0
Tartós (legalább 360 napos) munkanélküliek aránya (tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	9,7	9,7	9,5	13,2	8,9	0,0	50,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül 2011	7,0	6,5	7,0	11,3	5,3	25,0	75,0

Forrás: Pásztó Városi ITS 2015.

Muzslai terület helyzete sem kedvező. Itt a foglalkoztatási presztízs alacsony a képzettségi szinthez képest. A mutatóknak csak egy része marad a városi alatt, de az eltérések a külterületinél kisebb mértékűek: a munkanélküliek aránya pl. nulla, a tartós munkanélküliség is, ami jobb a városinál, sőt a gazdaságilag aktívak aránya is kicsivel kedvezőbb. A komfort nélküli lakások hányada magasabb, mint az átlag, de kis mennyisége miatt nem okoz települési gondot.

A városi átlagosnál rosszabbak Mátrakeresztes városrész adatai is. Ott az iskolázottság jelentősen alatta marad a pásztoinak és a lakosság korstruktúrája is kedvezőtlen. Emiatt valamennyi foglalkoztatási mutató is rosszabb az átlagosnál, de ez jellemző a lakásminőségre is.

Hasznos városrész egyes mutatói jobbak, mások gyengébbek, mint az egész városé, de az eltérések jelentéktelenül kicsik, több mutató esetében egy százalékon belüliek. A foglalkoztatási adatok általában kicsit kedvezőbbek, a munkanélküliség, különösen pedig a tartós munkanélküliség alacsonyabb, mint a városi átlag. Az iskolai végzettség két irányban tér el a pásztoitól. Több a középfokú végzettségű, de kevesebb a diplomás és az alacsonyabb végzettségű lakos is. A Városközpont minden tekintetben az átlag fölött „teljesít”, egyértelműen a legjobb helyzetben levő városrész.

A szegregált terület, jelentős része a város a központi belterület DK-i peremén van. Bár a helyzet - közművesítettség, személtlerakás megszüntetése, közterületek egy részének rendezése - az utóbbi években javult, még ma is itt koncentrálódik a hátrányos helyzetű népesség, alacsonyan képzettek és mélyszegénységben élők nagyobb része. A 2011. évi népszámlálási statisztikai mutatóik alapján, a külterületen lakók is halmozottan hátrányos népességnek tekinthetők, de alacsony létszámuk miatt mégsem képeznek szegregátumot, mivel az ott lakó népesség száma nem éri el a 40 főt.

A 2001. évi és 2011. évi népszámlálás adatai alapján lehatárolt szegregációs illetve szegregálódó területek térképeiből megállapítható, hogy a szegregált területek szűkültek. Hivatalosan szegregátumként csak az 50 főt meghaladó nagyságú, összefüggő, kedvezőtlen mutatókkal rendelkező területek számítanak. Így a város DK-i peremén a Dankó u. - Fő u. - Névtelen u.- Csermely u. - Nyikom u. térsége mindkét időpontban szegregált területnek számított.

Több mint 30 évvel ezelőtt a szegregátum területének egy részén kistelkes, rendezetlen romatelep volt, amelyet az önkormányzat a 70-es években felszámolt. Az ingatlanok önkormányzati tulajdonba kerültek, a „putrikat” elbontották, a terület a rendezési tervben be nem építhető területként (közpark) szerepel, így azon építeni nem lehet! A területen a KSH adatai alapján 148 lakás volt 2001-ben, amely szám 2008-ra jelentős 129-re csökkent. Jelenleg a város bérlakás állományából csak 3 szociális lakás található a településrészen. Mára a teljes lakásállományból már csak 87 lakás helyezkedik el a szegregált területen. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 20,7%, mely több mint kétszerese a város más területéhez képest. A szegregátumban található egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül közel 80%-al nagyobb arányt képviselnek, mint a városi átlag.

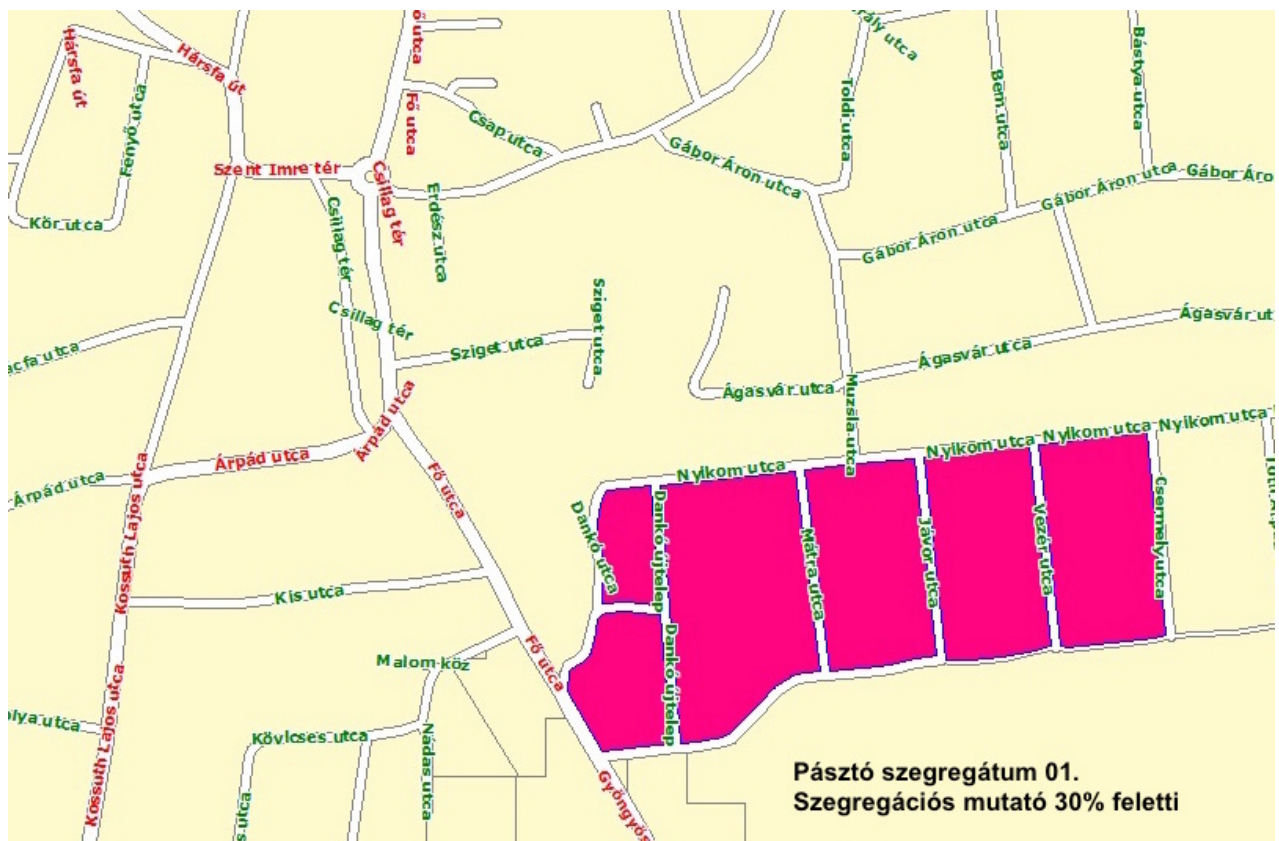
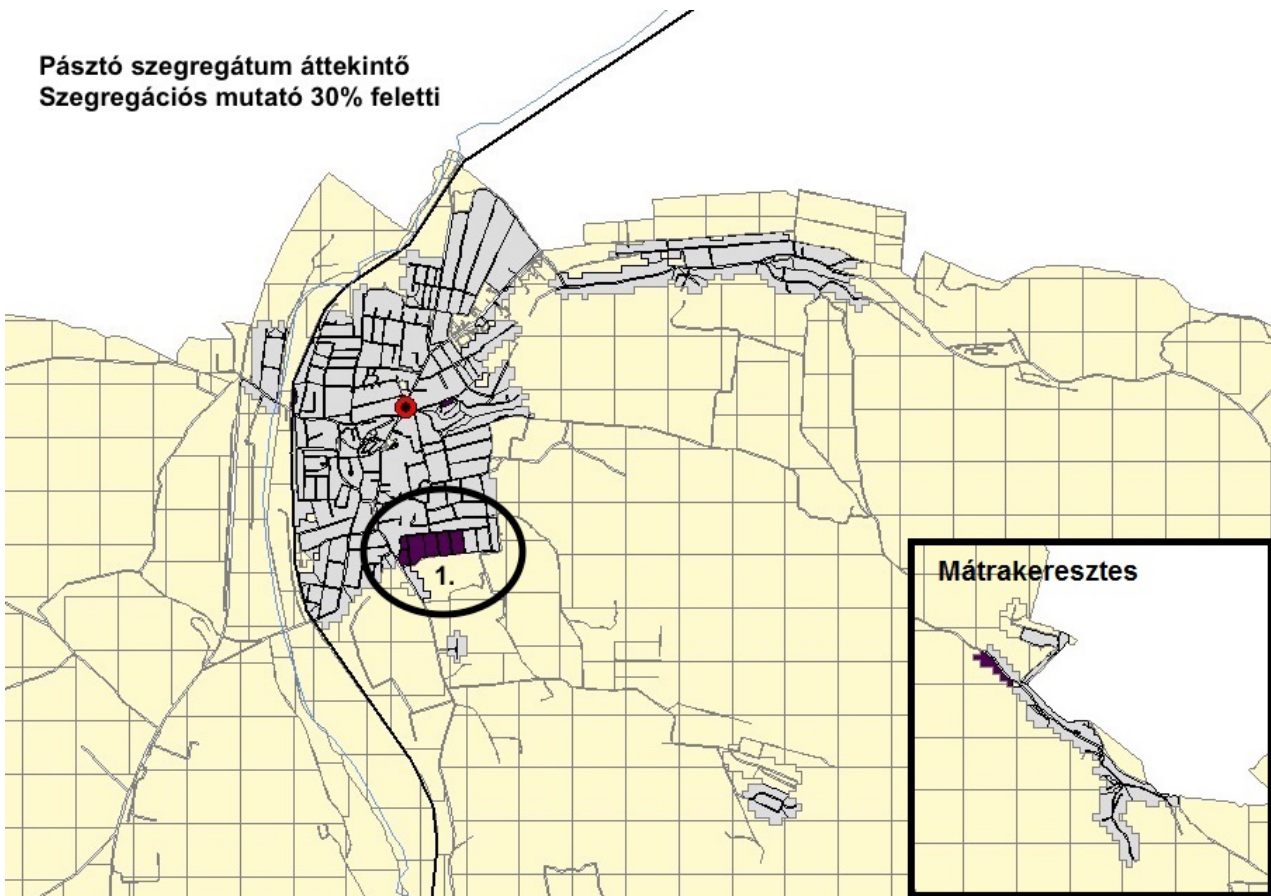
A lakókörnyezet képét leginkább az összességében kisszámú vakolatlan, elhanyagolt házak, a házak körüli saját és közterület gondozatlansága (ami az önkormányzat köztisztasági rendelete szerint az úttal határos ingatlantulajdonosok kötelezettsége), valamint a makadám kiépítésű, kátyús, járdanélküli, illetve rossz minőségű járdával ellátott utcák együttesen rontják. Az elmúlt években a szegregátumban csak egy út került felújításra. A külterületen mindössze 8 személy él.

A szegregátumban az idő közben történt jogszabályi változás miatt kisebb változás történt. Az adatokat az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza. Látható, hogy az ÉLGÉP Lakótelep és Mátrakeresztesen jelzett régebbi lakórész kikerült a szegregátumból. Ennek oka, hogy az 50 fő alatti lakókörnyezet nem számítható be a szegregált területbe.

Így a KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. évi adatai alapján a szegregált területen élők száma mindössze a teljes lakosság 3%-a. Az itt élők közül, a 0-14 évesek aránya közel 70%-al, a 15-59 évesek aránya 13%-al haladja meg a városi adatokat. Sajnálatos, hogy a 60 éven felüliek aránya közel 2/3 részben kevesebb, mint a városban élők esetében. Vagyis a szegregált területen élők közül nagy a 60 éven felüliek halálozási aránya.

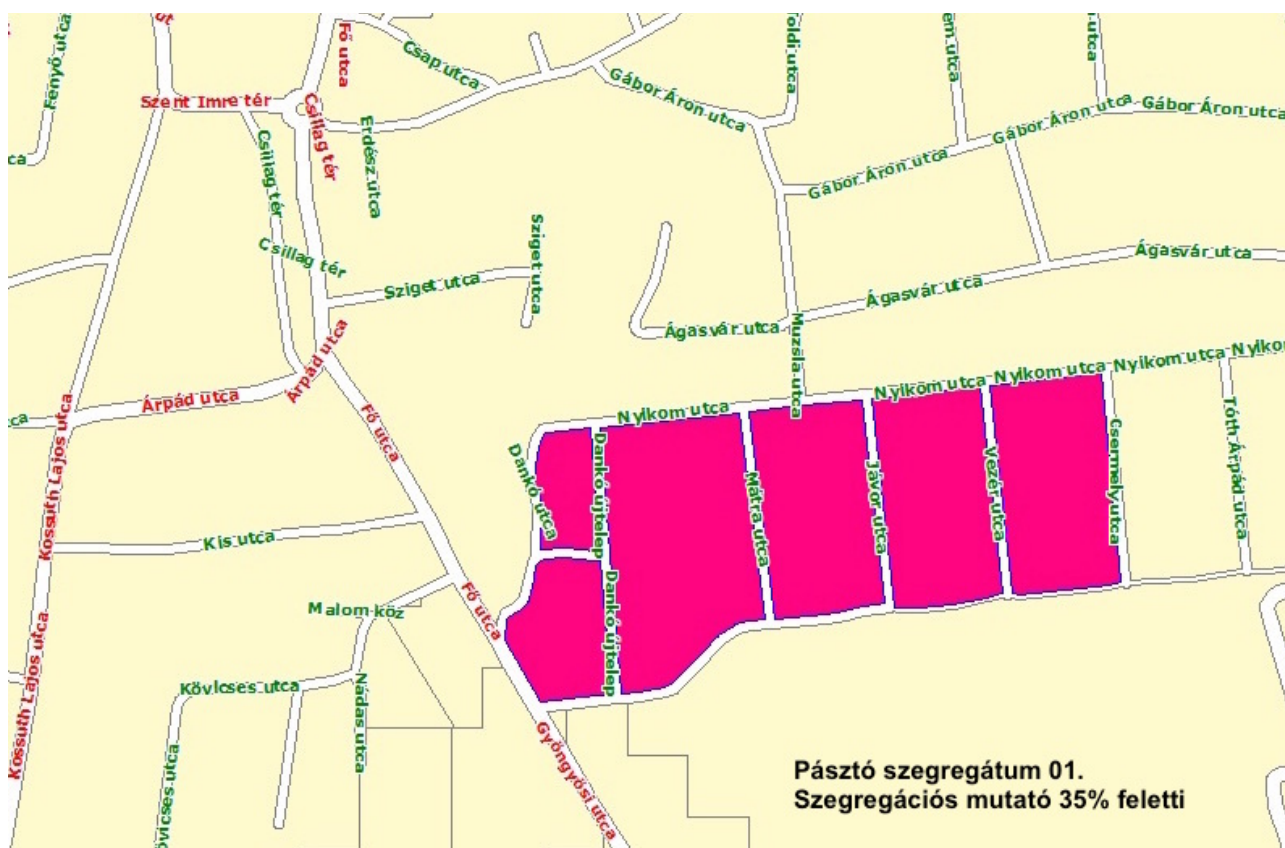
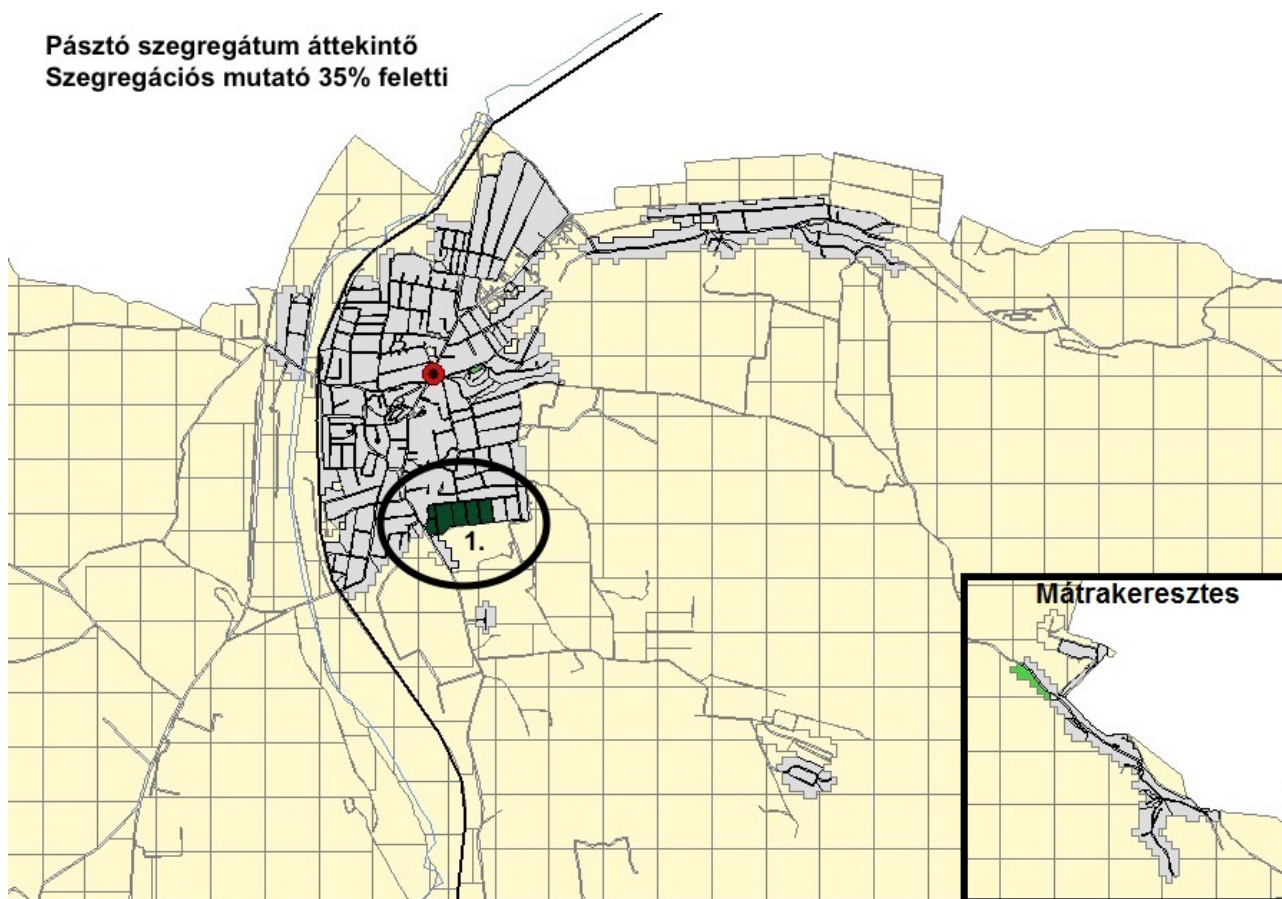
Az álláskereséshez kapcsolódó problémákat bizonyítja az aktív korúakhoz kötődő, legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok közel ötszörös mértéket megközelítő aránya. Felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél már nyolcszoros veszteség tapasztalható a szegregált területen élők és a város más területén lakók között.

Pásztó szegregátum áttekintő
 Szegregációs mutató 30% feletti

Forrás: ITS 2015

Pásztó szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

Pásztó szegregátum 01.
Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: ITS 2015

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Szegregátumra vonatkozó statisztikai adatok összefoglalása

Mutató megnevezése	Pásztó összesen	Szegregátum
Lakónépesség száma	9689	308
Lakónépességben belül 0-14 évesek aránya	12,9	21,1
Lakónépességben belül 15-59 évesek aránya	61,6	69,2
Lakónépességben belül 60- x évesek aránya	25,5	9,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	13,3	62,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	15,2	1,7
Lakásállomány (db)	4093	87
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	9,1	20,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,1	75,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,5	54,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	54,2	23,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,8	59,1
Állandó népesség száma	9790	308

Forrás: KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. adatai alapján

Szegregátumok alapadatai városi összehasonlításban

Mutató megnevezése	Városközpont	Szegregátum (határ: Nyikom u. -Csermely u. - Névtelen u. - Fő u. -Dankó u.)
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	41,4	73,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességben belül	55,1	62,3
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	16,7	54,3
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	9,7	27,6
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	7,0	20,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	13,8
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	41,4	73,6

Forrás: KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. adatai alapján

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi népességben belül (2011-es adatok, szegregátum), több mint 7%-al haladja meg a városközpont 55,1%-os adatát. A munkanélküliek aránya a szegregátumban közel négyszerese a városközpontban mért 16,7%-nak.

A tartós munkanélküliek aránya, valamint a kizárólag csak állami vagy helyi támogatásból származó jövedelemből élők aránya háromszor nagyobb a szegregátumban élők esetében.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregált terület átrendeződése, lakossági átrendeződés nem volt tapasztalható. Megállapítható azonban, hogy az elmúlt 1-2 évben közel 20 fő nem pásztoi lakos költözött a szegregált, illetve szegregációval veszélyeztetett területre. A költözések elsősorban rokoni kapcsolatokon alapulnak.

Ők azok, akik további önkormányzati lakást igényelnének, de üres lakással az önkormányzat nem rendelkezik. A telepek, szegregátumok helyzeténél más, jelentős mértékű, a tervezést befolyásoló változás nem következett be.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Pásztó és környékének lakói megfelelő színvonalú egészségügyi alapszolgáltatásokat mondhatnak magukénak. Az elmúlt években-évtizedben végrehajtott fejlesztések eredményeként a szükséges alap-és szakellátási háttér, rendelkezésre áll. A gondozóközpont korszerűsítése 2014-ben történt meg, több mint 61 M Ft összköltséggel. Sajnálatos, hogy a kórházi szakellátás jelentős része csak a salgótarjáni kórházban vehető igénybe. Ez sok esetben jelentős gondot jelent a betegek számára (utazás, kísérés, látogatás, stb.).

A Margit kórház jelenleg 1 telephelyen működik. Központi telephelye a 3060 Pásztó, Semmelweis u. 15-17. szám alatti kórház, rendelőintézet és 2013 őszétől itt található a Tüdőgondozó is.

A kórház fentebb részletezett szerkezeti átalakulását több, igen jelentős projekt tette lehetővé, melyek 2000-ben, 2004-ben, 2010-ben és 2013-ban fejeződtek be.

Munkahelyi esélyegyenlőségi terv

A Margit Kórház Pásztó a Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjához saját munkahelyi esélyegyenlőségi terve alapján csatlakozik. A munkahelyi esélyegyenlőségi terv a programhoz megfelelően illeszkedik, a munkáltató ebben szabályozza az esélyegyenlőség alapelveit, pl. bérezésre, munkakörülményekre, szakmai előmenetelre, oktatás, képzésre vonatkozóan. A munkáltató kötelezettséget vállal a hátrányos helyzetűek, a romák, fogyatékkal élők és a nők esélyegyenlőségének biztosításáért. A menedzsmenti feladata a munkahelyi esélyegyenlőségi terv új verziójának elkészítése és az érdekképviselőkkel történő elfogadása 2015. december 31-ig. Az intézmény menedzsmentje külön megbízással nevezett ki 1 fő esélyegyenlőségi munkatársat.

Elvégzett feladatok: előrelépések az esélyegyenlőség biztosítása terén

Általános alapelvek:

A) Azonos munkaterületre azonos bérezést biztosítsanak.

B) A dolgozói fluktuáció következtében megüresedő munkahelyi státusz esetén a munkaterülettől és szakképzettségi igénytől függetlenül minden állást pályáztatunk.

C) Kollektív Szerződés és mellékletei alapján:

- Minden dolgozó számára beosztásától függetlenül azonos módon biztosítunk többletjuttatásokat (cafetéria, kis értékű ajándékcsomag, kedvezményes étkeztetés).
- A továbbképzésre kötelezett szakdolgozók és szakorvosok számára azonos módon biztosítunk kedvezményes juttatásokat (tanulmányi szerződés, szabadság, vizsgadíj, stb.).
- Az esélyegyenlőség elvét betartva minden új dolgozó számára azonos mértékű a próbaidő (jelenleg 3 hónap), valamint azonos a munkaidő keret mértéke (3 hónap)

1. Célcsoport: Romák és /vagy mélyszegénységben élők

Beavatkozási terület: munkanélküliek foglalkoztatása

2014 - 2015 folyamán a Margit Kórház Pásztó dolgozói fluktuációja elsősorban az alacsonyabb iskolai végzettséget, szakképzettséget igénylő területen igen magas volt (2014-ben 18 %, 2015-ben kb. 20 %). 2014-ben a munkaszerződéssel foglalkoztatott új női dolgozók 31 %-a, 2015-ben 80 %-a volt munkanélküli. Alkalmazásuk révén az érintett családok számára jelentős bevételi többletet biztosítottak.

2015. június 01. és november 30. között valósítja meg a kórház a TÁMOP-6.1.5/14/2015-0002 azonosító számú, „e-GÉSZSÉG” Innovatív megoldásokkal Nógrád megye munkaképességéért című projektjét, melynek keretében a Pásztói Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve munkanélküliek fizikai állapotfelmérésével járul hozzá a mélyszegénységben élők egészségi állapotának megállapításához.

2. Célcsoport: Gyermekek, családok

Beavatkozási terület: egészséges életmódra való nevelés, szabadidős programok biztosítása. A kórház 2015. 06 -11 hó között valósítja meg a TÁMOP-6.1.5/14/2015-0002 azonosító számú, „e-GÉSZSÉG” Innovatív megoldásokkal Nógrád megye munkaképességéért című projektjét. Ennek keretében a pásztói járás 3 általános- és 1 középiskolájában 25-35 fős gyermekközösségek számára tartanak egészségnevelő, egészséges életmódra ösztönző előadásokat. Az egyműszakos dolgozók munkarendje (munkaidő: 7.30-15.30) segíti a családokat abban, hogy a gyermekeket óvodába, iskolába megfelelő módon el tudják indítani. A kórházi dolgozók gyermekei számára a nyári szünidő és szabadságolások időpontjára minden évben 3-4 hetet biztosítunk. Ekkor kedvezményes díj (napi: 700 Ft) ellenében gyermek-elhelyezési lehetőséget (képzett pedagógus) felügyeletet, háromszori étkezést, szervezett szabadidős programokat vehetnek igénybe a szülők.

A kórházban dolgozók és családjuk számára térítésmentesen minden év őszén családi sportnapot szervezünk, melyen szabadidős programokra nyílik lehetőség.

3. Célcsoport: Nők

Beavatkozási terület: Tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése

2014 folyamán a női dolgozók fluktuációja 18 %, 2015-ben 20 % volt. Jelentős mennyiségű szakterületen (pl.: ápoló, asszisztens, élelmezés, takarítás) elsősorban női dolgozók kerülnek felvételre. 2014-ben a beléptettek 31 %-a volt munkanélküli, még 2015-ben ez a szám 80 %.

4. Célcsoport: Idősek

Beavatkozási terület: Szociális ellátórendszer tehermentesítése

A Margit Kórház Pásztó Krónikus Belgyógyászati Osztályán az idős, ápolásra szoruló betegek krónikus ellátásán túl (max: 6 hónap) a kapacitás lehetőségeket figyelembe véve hosszabb ideig ápoljuk az arra rászoruló, illetve szociális ellátásban még nem részesülő időseket. Szociális munkásuk segítségével intézik a szociális ellátó rendszerbe való bekezdést (szociális otthon, házi betegápolás).

5. Célcsoport: Fogyatékkal élők

Beavatkozási terület: A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés megteremtése

A Margit Kórház Pásztó legújabb időkben végzett rekonstrukciói (2010-2013) segítségével a járó beteg szakellátás területén a teljes körű (mozgáskorlátozott, látás- és hallássérült) akadálymentesítést biztosítottak a fogyatékkal élők számára.

A járó beteg és a fekvőbeteg szakellátásban mozgáskorlátozott WC-k rendelkezésre állnak, fekvőbeteg szakellátásban ezt mozgáskorlátozott fürdőszobák egészítik ki.

2013-ban 3 fekvőbeteg osztályukon vizesblokkjaik fejlesztése és bővítése révén a kórtermek komfortfokozatai már teljes mértékben megfelelnek a szakmai minimumfeltételeknek. A Margit Kórház Pásztó fő profilja a mozgásszervi rehabilitációs fekvőbeteg ellátás, alapvetően neuro-muszkulos-skeletális rehabilitáció, elsősorban mozgássérült, fogyatékos egyének rehabilitációját végzi.

IV. Jövőképük, tervezett intézkedési területfejlesztés

Az elért eredmények fenntartása és folyamatos biztosítása mellett az alábbiakkal szeretnének hozzájárulni Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megvalósulásához:

- Elsősorban a pásztói járás lakosai számára egészségmegőrzésre, egészséges életmódra ösztönző prevenció programok megvalósítása.

A Margit Kórház főbb épületei és azok funkciója

I. számú épület

0. Szint: Laboratórium, Kórbonctan-patológia, OEP iroda,

Földszint - Szakrendelések: Proctológia, Urológia, Belgyógyászat, Kardiológia vizsgáló, Kardiológia, Sebészet, Traumatológia, Fájdalom ambulancia, Sürgősségi belgyógyászat, Diabetológia, Röntgen Osztály, Ultrahang, Gasztroenterológia, Betegirányítás a földszinti aulában

I. emelet: I. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály,

II. emelet: Krónikus II (Belgyógyászat), II. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály, Egynapos sebészet, Sebészeti mátrix

III. emelet Műtők, postoperatív megfigyelők

Tetőtér Igazgatói titkárság,

II. számú épület

I. emelet: Krónikus osztály

Földszint: Gazdasági hivatal (gazdasági igazgató, pénzügy, munkaügy, pénztár). Járóbeteg ellátó egységek: Fizioterápiás egység, (gyógytorna, hydroterápia, masszázs, fizikoterápia), Ortopédia, ODM, Rheumatológia, Rehabilitációs szakrendelés

III. számú épület (Rendelőintézet)

I. emelet: Szakrendelések

Neurológia, Gyermek és ifjúsági pszichiátria, Pszichiátria, Nőgyógyászat és nőgyógyászati UH, Onkológia, Szemészet, Bőrgyógyászat, Fül – orr – gégeészet, Audiológia, Földszint, Központi Betegirányítás, Gyógyszertár – officina, Nappali kórház, Diszpécser iroda, Átjáró Gyermekgyógyászat szakrendelésre, Átjáró a kórház épületébe, a Krónikus osztályra

IV. számú épület (gyermek alapellátás)

Gyermekgyógyászat szakrendelés, Védőnői szolgálat, I., II. és III. számú gyermek orvosi rendelők (alapellátás), Védőnői tanácsadás, váróhelyiség - bejárata oldalról, a parkoló felől

V. számú épület

Padlástér: Rekreációs központ, Orvos-, nővérszállások

I. emelet: Fizioterápiás egység, Fitness terem, Tornaterem, Fizikoterápia, Hidroterápia, Átjáró a kórház épületébe

Földszint: Tüdőgondozó, Tüdőgyógyászat szakrendelés, Tüdőgondozó, Allergológia, Sóterápia

A kórházi-orvosi ellátás területén a 2013-ban meglévő adottságokhoz képest javulás történt, mely a gondozóház felújításának és a kórház területén a vizsgált időszakban megépült V. számú épületnek köszönhető.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi-orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi-orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	3
2009	0	4	3
2010	0	4	3
2011	0	4	3
2012	0	4	3
2013	0	4	3
2014	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A Központi Házi-orvosi Ügyeletet 2012. július 1-től működteti a Pásztói IPESZ. 2014. első negyedévében a Központi Házi-orvosi Ügyelet a Gondozóház épületébe költözött. A felújított épület és a berendezések biztosítják a megfelelő munkakörülményeket az ott dolgozók és a szolgáltatást igénybe vevők részére. Az intézmény bevételeit az OEP finanszírozás és az önkormányzatok hozzájárulásai képezik. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár tájékoztatása alapján a házi-orvosi ügyeleti szolgálat területi ellátási kötelezettsége 2015. július 01-i létszámadatok alapján 20 346 főre terjed ki (Pásztó város és 14 település). Az engedélyezett alkalmazotti létszám 2015 évben 7,25 álláshely, melyből 3 fő asszisztens, 4 fő gépkocsivezető, 0,25 álláshely részmunkaidős takarító. 1 fő házi-orvos megbízási jogviszonnyal, 11 fő vállalkozói, 7 fő közreműködői szerződéssel foglalkoztatott.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezen ellátásokhoz való hozzáférés mindenki számára adott. A város és a járás lakói szerencsésnek mondhatják magukat, mert a kórházban működtetett rehabilitációs és rekreációs részleget mindenki igénybe veheti. Ezek magas színvonalúak. Meg kell jegyezni, hogy az országosan is elismert rehabilitációs részlegben a várólista több hónapos.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetéshez való hozzáférés minden gyermek (óvodás, iskolás) részére adott az iskolában. A hátrányos helyzetű személyek a Pásztói Gondozási Központhoz adhatják be a kedvezményes étkeztetéssel kapcsolatos igényüket. Annak biztosítása a Csillag téri telephelyen történik. A Babtista Szeretet Szolgálat a pásztói piacon naponta több száz fő részére biztosít kedvezményes ebédet. Néhány hónappal ezelőtt volt olyan időszak, amikor 240 fő részére biztosítottak ingyenes étkeztetést. Jelenlegi információk alapján ma az ingyenes étkeztetési adagszám jóval kevesebb és az igénylőknek minimum 60 Ft hozzájárulást kell fizetni.

A közétkeztetésben több nagyteljesítményű konyha, valamint az önkormányzat konyhája több mint 1300 fő napi ellátását biztosítja. Az elmúlt időszakban újabb vendéglátó ipari vállalkozás kezdte meg működését, amely a helyi fogyasztás kielégítése mellett a napi ebédtetésben is (házhoz szállított menü) részt szerzett.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A 2013-ban bemutatott adottságokhoz képest a gyermekek és a felnőttek részére biztosított sportolási területeken (zárt, nyitott pályák), igaz hogy csak bizonyos területeken pozitív változás következett be.

A LEADER program forráskeretéből több sportegyesület több mint 35 M Ft nagyságrendű vissza nem térítendő forrást használt fel. Ennek eredményeként újult meg a Kishegyi Szabadidőpark sportpályája, öltözője, a Hajós Alfréd úti Sport centrum labdarúgó lelátója, valamint a birkózók épülete.

Sajnálatos, hogy az Iskolacentrumba tervezett önkormányzati sportcsarnok pályázat forrás hiányában nem nyert. Jelenleg is várólistán van. Az elmúlt héten került átadásra a műanyag borítású, többfunkciós (labdarúgó - kosár-és kézilabda) pálya, mely nagyon régen váratott magára.

Meg kell állapítani, hogy a Zsigmond Király Általános Iskolában lévő sportöltözők állapota nem megfelelő, de külső forrás hiányában ezen javítani nem volt lehetősége az önkormányzatnak.

A sporthoz, testmozgáshoz való hozzáférés minden sportegyesületnél biztosított, hátrányos megkülönböztetés nem jellemző. A legnagyobb roma sportolói közösséget közel 20 főt, a Szabadidő Sport Egyesület testépítő szakosztálya támogatja.

A Kormány Látványsportokat támogató úgynevezett TAO programja, jelentős segítséget nyújt a labdarúgás, a kosárlabda és kézilabda szakágazatok működési, fejlesztési forrásaihoz.

Pásztó Hasznos városrészében hamarosan átadásra kerül a *Hasznosi Kalandpark*, amely majd igazán vonzó környezetben, érdekes játékokkal várja a kikapcsolódni vágyókat. Más a programot érintő jelentős változás nem történt e területen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pásztó város szociális szolgáltatásban változás történt, mivel 2013. június 30-val megszűnt a Területi Gondozási Központ. Ennek megfelelően a szakterületi feladatokat önállóan az érintett helyi önkormányzatok vették át. A gondozási központ feladatellátásának megfelelően átalakult és így már egyszerűbb módon (területi koordinációs tevékenységet csak részben végez) Pásztói Gondozási Központ (PGK) megnevezéssel működik.

A városban a PGK biztosítja a személyes szociális szolgáltatásokat:

Idősek Otthona	56 fős
Családok Átmeneti Otthona	20 fős
Nappali ellátás	
Házi segítségnyújtás	
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	
Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgáltatás	
Étkeztetés	

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatásoknál

A városban a vizsgált időszakban kirívóan nem jelentkezett a hátrányos megkülönböztetéssel, az egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos eset. Néhány alkalommal kisebb igény és lehetőség egyeztetése történt meg az igénylő és az önkormányzati ügyintéző között. A szociális támogatás területén végbement változások (városi, járási) lassan beépülnek a köztudatba és a rászorulókat elfogadják azokat. A város vezetése szigorú diszkrimináció ellenes szakmai munkát követel a hivatal dolgozóitól.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális ellátórendszerben tapasztalható volt több olyan eset, amikor a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetése jóval több támogatást szeretett volna biztosítani a rászorultaknak, mint ami jogszabály szerint jár. Ez évben az óvodai és iskolai év kezdetén a roma gyermekek szülei anyagi támogatást kaptak, amellyel csökkenteni tudták sokszor nagymértékű lemaradásukat (kiegészítők, ruházat, stb.).

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	273
2009	320
2010	274
2011	312
2012	211
2013	282
2014	403

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A közgyógyellátásra vonatkozó jogszabály, az 1. és 2. kategóriába sorolt személyek esetében két-évente teszi kötelezővé az ellátásra szorult személyek felülvizsgálatát. Ezért van jelentős növekedés 2014-ben. Látható, hogy a közgyógyellátás jelentős mértékben járul hozzá a jelentős megélhetési problémákkal küzdő rászorultak gyógyulásához. Ez sok esetben a gyermek jobb megélhetési esélyét is növeli.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az elmúlt években megvalósított néhány ESZA, TÁMOP, stb., jellegű projekt jelentős mértékű többlet lehetőséget biztosított a hátrányos helyzetű gyermekek számára (szakkörök, kirándulások, foglalkozások, stb.).

A város vezetése lehetőségeihez igazodva mindent megtesz annak érdekében, hogy a közösségi színtereket, városi programokat fenntartsa és fejlessze. Az utóbbi években a civil szervezetek jobban átláthatóvá váltak, melyet a város által kiírt pályázatok is megkövetelnek.

A pásztói önkormányzat ez évben megtöbbszörözte a sport és civil szervezetek működését támogató pályázati forráskeretét. A Teleki László Könyvtár és Művelődési Központ a város legjelentősebb közösségi színterét biztosítja.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok nem jellemzők a városban. A becsült 700-800 fős roma lakosság megfelelő mértékben és módon integrálódott a város társadalmi szövetébe.

A roma- és hátrányos helyzetű gyermekek bevonásra kerülnek az óvodai, iskolai közösségi munkákba. Részt vesznek a sport, kulturális, közösségi összejöveteleken, melybe egyre több szülőt lehet bevonni. A szülők már több alkalommal igen jó példát mutattak különböző rendezvények, iskolai kirándulásokon való részvételükkel és pozitív hozzáállásukkal. Ők azok, akik tudják, hogy tenni kell a jövőért és nem csak várni a változást.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Pásztó gazdálkodó, kereskedő, polgári tradícióval rendelkező kisváros. Erre alapozva kisebb-nagyobb mértékben mindig is meg volt az adományozásra való hajlam, akarat. Az elmúlt időszakban ennek nemcsak a kiszélesedését, hanem a támogatások nagyságának, erejének növekedését is tapasztalhatjuk. Ez elsősorban a jelentősebb városi rendezvényeken való részvételben, azok támogatásában, az önkéntes munkában, valamint a közösségi élet támogatásában nyilvánul meg. A civilek által szervezett jótékonyági ruhaosztás 2007-től működött évi 1-3 alkalommal, melyből egyik alkalom mindig karácsony előtt volt.

Mindezek mellett a Vöröskereszt, a Katolikus Karitás és egyéb szervezetek is több esetben nyújtottak étel- és ruházati támogatást az arra rászorultaknak. A karitás 2009-2013 között évente két alkalommal (tavasz, tél) biztosított étel- és ruházati adományt (tartós tej, liszt, cukor, tészta, vitamin) a rászoruló nagycsaládosoknak. Nem volt ritka, hogy ennek keretében egy-egy hátrányos helyzetű család 20 kg lisztet, 10 kg cukrot, stb. vihetett haza. Ezen együttműködés mára már megszűnt, de a karitás helyi csoportja, ha kisebb mértékben is, de segíti az arra rászoruló családokat. Néhány vállalkozásnál is tapasztalható, hogy az arra rászoruló személyeket megkülönböztetett figyelemmel kíséri és segíti. Azt is lehet tapasztalni, hogy néhány család közvetlenül támogat más elesettebb családot, gyermeket.

A helyi egyházak is szinte folyamatosan vesznek részt az adományozási tevékenységben, melyhez nagyobb részben a helyi lakosok, vállalkozások biztosítják a hátteret.

Nagyon jó civil kezdeményezések indultak el 2014-ben, például a ruha, étel- és ruházati gyűjtése. Az önkéntes munka lehetősége mindenki számára adott, melyet kisebb-nagyobb részben lehet tapasztalni. A 30 napos önkéntes munka lehetősége csak az erre bejelentkezett szervezeteknek biztosított. Ezzel több esetben az egyházi, sport és civil szervezeteknél volt tapasztalható. E tevékenységet segítette a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatás (FHT) kötelező 30 napjának letöltése. A látható szerény növekedés mellett, meg kell állapítani, hogy még bőven van tennivaló e területen is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat és elődje 1998-tól folyamatosan működik. Heti, napi kapcsolatot tart fenn a hátrányos helyzetű személyekkel, családokkal, ezért problémáikat megfelelő módon ismeri. Az önkormányzat felé folyamatosan jelzi ezeket és kéri annak gyors és hatékony kezelését. Kisebb gondokat saját hatáskörben intéznek el.

Egyre jobb kapcsolatot ápolnak az önkormányzat és a KLIK intézményeivel, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal és más szervezetekkel.

Sok a feladat a közfoglalkoztatott roma személyek problémáinak megoldásában, valamint a munka motiváció fenntartásában is. Meg kell állapítani, hogy a közfoglalkoztatott létszám nagyobb hányada e társadalmi csoportból és a hátrányos helyzetű álláskeresőkből tevődik össze.

Számos projekt, közfoglalkoztatás az önkormányzat vezetésének bevonásával van megtervezve és kivitelezve. A jelenlegi nagyprojektek közül több a hátrányos helyzetű személyek-romák által lakott terület fejlesztését célozza meg.

A hatékonyabb társadalmi együttműködés érdekében az alábbi szervezetekkel kötöttek együttműködési megállapodást:

1. Pásztó Városi Önkormányzat
2. Pásztói Rendőrkapitányság
3. Magyar Szentek Római Katolikus Általános Iskola (egyben óvoda is)
4. Mikszáth Kálmán Líceum
5. Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája
6. Pásztó Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.
7. Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
8. Pásztói Gondozási Központ Családsegítő Szolgálat
9. Zsigmond Király Általános Iskola

Az Önkormányzat Gazdálkodási Szabályzatát a 36/2014 (XI.26.) számú határozatával fogadta el.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt problémák és új fejlesztési lehetőségek. A korábban beazonosított probléma aktualitásának vizsgálata.

2013-ban betervezett fejlesztések

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Magas az általános iskolai végzettség-, az érettségi nélküli és a szakképzetlen munkanélküliek száma	Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése
Bérlakás állomány rossz minőségű	Bérlakás állomány minőségének javítása
Szociális bérlakás állomány rossz minőségű	Szociális bérlakás állomány minőségének javítása
Egészségügyi-családvédelmi ismeretek hiányosak	Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok)
A szolgáltatások korlátozását okozó közüzemi díj-tartozások felhalmozódnak	Lakásfenntartási támogatás emelése

Tervezett fejlesztések:

- Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése
 - **Megtörtént és folyamatos.**
- Bérlakás állomány minőségének javítása
 - **Megtörtént és folyamatos.** 1 elégtelen lakhatási körülmény megszüntetésre, lakás felújításra került. A felújításba külső szakembereken kívül pásztói körfoglalkoztatottak is részt vettek. Bérbe adva.
 - Pásztó, Kölcsey F. u. 20 II/5
 - Pásztó, Kölcsey F. u. 20 III/18
- Szociális bérlakás állomány minőségének javítása
 - **Megtörtént és folyamatos.** 1 db lakás felújításra került. Bérbe adva.
 - Pásztó, Vasút út 1. Volt Volán iroda épülete
- Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok)
 - **Megtörtént és folyamatos.**
- Lakásfenntartási támogatás emelése
 - **Nem történt meg, de 2015-től folyamatos.**
 - A lakásfenntartási támogatás normatíva szerint került kiosztásra az elmúlt időszakban, melyhez az önkormányzatnak csak 10% saját erőt kellett biztosítania. A lakásfenntartási támogatást 2013-2014-ben a tervezettek ellenére az önkormányzat saját erejéből megemelni nem tudta. A közüzemi tartozások növekedtek. Ennek külső forrásból történő csökkentését (2,2 M Ft) tudta megvalósítani. A lakásfenntartási támogatás települési támogatási kategóriába került, melynek forrását 100%-ban a helyi önkormányzatnak kell biztosítania.
 - **Kiemelt lakásfenntartási támogatás 2015-ben:**

A helyi önkormányzat 2015-ben elfogadta a lakásfenntartási támogatásra vonatkozó rendeletét. Mivel az önkormányzat szabad bérlakással, vagy szociális lakással nem rendelkezik, ezzel segíti elő a rászoruló családok lakásbérlését. Az igénylő a pontozást követően a lakásigénylők névjegyzékébe kerül, ahol a besorolás után havi 15 e Ft, vagy 20 e Ft támogatást kap lakásbérlésre. Jelenleg 6 család kapja meg ezt a támogatási formát.

A felülvizsgálat miatt betervezett új fejlesztések

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Kevés a bér-és szociális lakásállomány.	Bér-és szociális lakásállomány növelése.
A hátrányos helyzetű területen nagymértékű az infrastrukturális, szociális lemaradás.	Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az általános helyzetelemzés is bizonyítja, hogy a gyermekek száma évről-évre folyamatosan csökken. Igaz ez a csökkenés a 2013-2014 között volt a legalacsonyabb mértékű, mivel mindössze 16 fővel csökkent a 0-14 éves korú állandó lakosok száma. Az élve születések száma is 2014-ben volt a legjobb az elmúlt 3 év tekintetében. Ez adta a -53 természetes szaporodási mutatót, mely szintén az elmúlt 3 év legjobb eredményét adta.

Figyelembe kell venni azt is hogy a 1103 gyermekre (0-14 év) 2014-ben, már 1760 idős lakos (65 év felett) jutott. Mindezek alapján rendkívül nagy és felelősségteljes feladat az országos adatokhoz mért, jóval alacsonyabb gyermeklétszám megfelelő színvonalú, óvodai, iskolai ellátása és a hátrányos helyzetű gyermekek megkülönböztetett kezelése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek helyzetét és lehetőségeit vizsgálva a városban nagymértékű változás nem következett be, de a katolikus óvodai nevelés lehetősége, valamint az általános iskola összevonásának eredménye pozitív hatásokat generált e területen. Így mára a város, állami- és egyházi óvodákkal- általános iskolákkal is rendelkezik.

A városban működő gyógypedagógiai intézet továbbra is nagy segítséget biztosít a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásában, nevelésében.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) - 2013. január 1-jétől hatályos 74.§ (1) bekezdése - alapján „az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról”.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési alapfeladatok a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. 1.§-a alapján az Nkt. 4.§ 1. pont c)-q) és s)-u) alpontjai szerint köznevelési alapfeladatok, valamint a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését- oktatását, kollégiumi ellátását biztosító, a települési önkormányzat vagy települési önkormányzati társulás által fenntartott köznevelési intézmények.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak ellátására a Kormány a 202/2012. (VII.27.) Korm. rendelettel a központi hivatalként működő Klebelsberg Intézményfenntartó Központot (továbbiakban: KLIK) jelölte ki, amely 2012. szeptember 1-jével kezdte meg működését. A KLIK szervezetén belül területi szervként tankerületeket alakított ki, amelyek vezetőinek, a tankerületi igazgatóknak a kinevezéséről 2012. október 31-én az emberi erőforrások minisztere döntött. A tankerületeket járasonként és budapesti kerületenként hozták létre, így összesen 175 járási és 23 fővárosi, összesen 198 tankerület jött létre. Így jött létre 2013. január 1-én a Pásztói járás területén működő KLIK Pásztói Tankerülete.

Két fogalmat kell itt kettéválasztanunk, a fenntartást és a működtetést. Nagyon egyszerűen fogalmazva, a fenntartás szakmai működtetést, irányítást, ellenőrzést jelent, míg a működtetés az üzemeltetéssel, a köznevelési feladat ellátásához szükséges szolgáltatások biztosításával, vagyonelemek funkcionális szinten tartásával kapcsolatos feladatokat foglalja magában.

A működtetési feladatok 2013. január 1-jétől történő ellátásával kapcsolatban a rendező elv a település lakosság száma: főszabály, hogy a 3000 lélekszám alatti települések esetén az állami fenntartásba kerülő köznevelési intézmények működtetője a KLIK, a 3000 lélekszám feletti települések esetén az önkormányzat. 2015. szeptember 1-től ezen a jogon vette vissza Pásztó Városi Önkormányzat a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészeti Iskola Rajeczky Benjamin Tagintézményének és a Zsigmond Király Általános Iskola működtetését.

Pásztó Városi Önkormányzat Óvodájában az elmúlt két évben a nevelési feltételek megteremtésében és az infrastruktúra fejlesztésében lényeges javulás történt. Mindhárom óvoda épületének felújítására (BM keretből, saját forrásból) a fenntartó pályázati támogatást nyert el. Így megtörtént az épületek teljes nyílászáró cseréje, homlokzat-szigetelése, mosdó felújítása. A Százszorszép Óvoda lapos tető szerkezetére 2015-ben napelemek kerületek elhelyezésre, szintén pályázati forrásból.

A nevelési körülmények lényeges javulásával párhuzamosan a működési költség csökkent (fűtés, áram), amely a környezettakarékos és hatékony intézményi működést biztosítja. Folyamatos az udvari játékok, mozgásfejlesztő eszközök és a tárgyi felszerelések megújítása is elsősorban alapítványi támogatással, pályázaton elnyert pénzforrással. A bútorzat és textíliák folyamatos cseréjével, a csoportszobák felújításával fokozatosan elérték, hogy az óvoda kívül-belül megújult és esztétikus környezet alakult ki. Az óvoda vezetése következetesen törekszik arra, hogy az eltérő szociokulturális háttérrel, egyéni fejlődési ütemmel, eltérő fejlettséggel rendelkező óvodásgyermekek közösséggé formálódjanak, és az érzelmi kötődésen alapuló kohézió alakuljon ki. A demográfiai hullám az óvodák gyermeklétszámában is érezteti negatív hatását, melyet folyamatosan törekszenek előnyükre fordítani. A csökkenő gyermeklétszám ismeretében a két és fél éves gyermekek óvodáztatására is van lehetőség.

A 2015-2016. nevelési évben a csoportszám csökkent, így a székhely óvodában is mód nyílik a tornaszoba kialakítására. Nagy odafigyelést igényel a csoportszám csökkentés, ugyanis fennállhat az esélye a gyermekcsoportokban a maximális csoportlétszám túllépésének.

Az óvoda életében egyik legfontosabb esemény az új gyermekek fogadása, a beilleszkedés megkönnyítése, az óvodás élet sikeres elindítása. A harmadik életévet betöltött gyermekek kötelező óvodába járásával (2015.09.01) az óvoda esélyteremtő és hátránykompenzációs szerepe erősödik. Kiemelt figyelmet fordítanak az óvodás gyermekek fejlődésében az iskolaérettség állapotára, a tan-köteles korú gyermekek iskolába készülésére.

Az óvodapedagógusok jelzései szerint egyre több a valamilyen okból sérült, magatartási zavarral küzdő gyermek, melynek kezelése kezdetben a pontos diagnózis hiányában nagyon megnehezíti az egyénre szabott nevelőmunkát, és a gyermeki személyiség fejlesztését. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését is felvállalják a rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével és nagy hangsúlyt fordítanak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére, fejlesztésére.

Az egyéni bánásmód alkalmazásához szükség esetén igénybe veszik a nevelést segítő szakemberek logopédus, gyógypedagógus, gyógy-testnevelő, fejlesztőpedagógus munkáját. A hátrányos helyzetű /HH/ és halmozottan hátrányos helyzetű /HHH/ gyermekek nyilvántartása a Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Osztályán történik, ezért szoros együttműködéssel nyomon követik a számszerűség változását.

A Gyermekjóléti Szolgálat, a Családok Átmeneti Otthona, a védőnők és egyéb szakemberek bevonásával a jelzőrendszeres együttműködés hatékony, amely főleg a veszélyeztetett helyzet megelőzésére és a rendszeres óvodába járásra terjedt ki.

A gyermekétkeztetést két óvoda és a Margit Kórház főzőkonyhája látja el. Az óvodáskorúak szükségleteit és igényeit figyelembe veszik, és az egészséges táplálkozási szokások kialakításában partnerként együttműködnek /37/2014.(IV.30) EMMI rendelet/. Ez évben a dietetikus étrendet igénylő gyermekek esetében is biztosítják az étkeztetést. A hasznosi városrészben lévő óvodában a 100 adagos főzőkonyha a gyermekétkeztetés mellett, az idősek szociális étkeztetését is biztosítja.

Humán erő fejlesztésnél stratégiai célt tűztek ki, hogy váljon a dolgozók belső igényévé az ön és továbbképzés, és kapjanak ösztönzést, a szakvizsgát adó képzésre.

A személyi juttatások, az alapilletmények a 2013.09.01-jétől hatályba lépett pedagógusok előmeneteli rendszere kapcsán jelentősen növekedtek, amelynek értékállóságát és további növekedését a 326/2013. (VIII.31.) Kormányrendelet és módosításai biztosítják. Minősítési eljárás sikeres teljesítésével a pedagógusok magasabb fokozatba léphetnek, amely illetményemeléssel jár. Az óvoda vezetése kiemelten ösztönzi és segíti a pedagógusminősítésre való felkészülést.

A két EU-s és hazai tehetséggondozó pályázat megvalósításával megtörtént a nevelőtestület szemléletváltása, mely szerint „minden gyermekben keressük az értéket”. Ezért kiemelt figyelmet fordítanak a kivételes képességű gyermekek fejlesztésére.

Pásztó Óvodája a Kistérségi Tehetségpont Pásztó székhelyeként, Örökös Zöld és Zöld Óvodaként működik, amely a nevelőtestület nagyfokú pedagógiai elkötelezettségét, a nevelői közösség elhivatottságát és az innováció iránti fogékonyságát bizonyítja.

A Katolikus óvoda 2012. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit, egy vegyes életkorú csoporttal. A város központjától csak karnyújtásra található épületének alapjait több mint 100 évvel ezelőtt rakták le és végig óvodaként funkcionált. A pásztói plébánia kezdeményezésére a Váci Egyházmegye tulajdonába került, az elmúlt két évben kívül-belül teljesen megújult. Az elmúlt ősszel már két csoport fogadta a kis óvodásokat.

A pedagógiai programjuk a környezet megismerésére, ezen belül hagyományaink közvetítésére, az anyanyelvi nevelésre, és a katolikus hit átadására épül. Óvodásaik legfőbb tevékenysége a játék. A kisgyermek mindent játék során tanul meg, miközben az fejleszti emlékezetét, fantáziáját, akaratát, erkölcsi ítélőképességét és szocializálódását.

A jó játék az erkölcs, a szolidaritás, a kitartás, a keresztény emberi magatartás, a szeretet és megbocsátás megalapozója és fejlesztője.

Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Gyermek Otthon Óvoda Általános Iskola Speciális Szakiskola és Kollégium

Nógrád megyében az intézmény több mint 30 éve látja el a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók (3-23 éves) nevelését-oktatását.

A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylők 102 fős létszámát enyhe- és közép súlyos értelmi fogyatékosok, valamint pervazív fejlődési zavarral, autizmussal élők alkotják. A fogyatékoság típusa és súlyossága alapján két speciális óvodai csoportban 14 gyermek nevelkedik. A többiek az általános iskola 1-8. osztályaiban, középfokban pedig a 9-11. évfolyammal működő készfejlesztő speciális szakiskolában tanulnak.

Kollégiumi elhelyezést 67-en vesznek igénybe, melyhez napi öt étkezés jár. A naponta bejáróknak, valamint a 7 pásztói lakhellyel rendelkező személynek napközit biztosítanak. Ebben a tanévben két hátrányos helyzetű személy van, de a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 64 fő. Vannak, akik súlyos családi problémákkal küzdenek, ami időnként krízishelyzetet is teremt. Ezeket az iskola belső- és külső szakemberei kezelik. Az iskola Gyermekotthonában jelenleg 19-en élnek.

A tanulók nevelése-oktatása gyógypedagógusok vezetésével, egyéni fejlesztési tervek segítségével történik, ami kiegészül logopédiai-, egészségügyi célú testnevelési foglalkozásokkal és tehetséggondozással is. Az idegen nyelvek közül a gyermekek németet tanulnak, de lehetőség van a lovári nyelv elsajátítására, a roma-kultúra megismerésére is.

A kollégiumi nevelőtanárok szervezik a szabadidős programokat, sportolási lehetőségeket, kulturális rendezvényeket, bekapcsolódva a városi edzőterem, könyvtár és művelődési ház ajánlataiba.

Közel száz éve működik az iskola Fészekmeleg Alapítványa, mely az adók 1%-os felajánlásából tartja fenn magát és biztosítja céljai megvalósítását. Önkéntes támogatók adományainak felhasználásával az intézmény vezetése főként Mikuláskor, Karácsonykor, Farsangkor és Húsvétkor bővíthetik az ajándékozottak körét.

Mikszáth Kálmán Líceum

A Líceum a Pásztói Járás egyetlen érettségire felkészítő középiskolája, ahol három párhuzamos képzés zajlik folyamatosan. Az évek során azonban a képzések típusai változtak. Az állandó formák a gimnáziumi oktatás-nevelés területei: az öt évfolyamos nyelvi előkészítő évvel induló magyar-francia két tanítási nyelvű és a szintén öt éves, nyelvi előkészítő évvel induló angol, német, informatikai emeltszintű oktatást nyújtó gimnáziumi képzések. A harmadik típus, változásokon ment keresztül az elmúlt években: 2013. évtől a szakközépiskolai oktatás öt évesről négy évesre módosult, majd 2015. évtől felmenő rendszerben kifut és helyére a 2016/2017-es tanévben a négy évfolyamos gimnáziumi képzés lép, melyet a tervek szerint a 2017/2018-as tanévtől kezdve az öt évfolyamos nyelvi előkészítő évvel induló magyar-német két tanítási nyelvű oktatás vált.

Az iskolában a tanulói létszám 450 fő körül stabilizálódott, a diákok 86,4%-a Nógrád megyei és csupán 13,6%-a rendelkezik más megyében lakóhellyel. A pásztói tanulók aránya 35%, az iskolába más településről minden nap bejárók aránya 45%, a kollégista diákoké 20%.

A Mikszáth Kálmán Líceum tagintézményeként működik a Tittel Pál Kollégium, ahol az elhelyezett diákjaink létszáma az évek során 80-90 fő között állandósult. Az igényekhez igazodva, minden tanuló felvételt nyer a kollégiumba. A tanulók hétvégi elhelyezése csak intézményi program esetén biztosított a kollégiumban.

Az intézmény alkalmazotti létszáma 63 fő, melyből 45 fő a pedagógus: 2 fő mesterpedagógus és 12 fő magasabb kategóriába minősített tanár (P2).

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet – az idegen nyelvi és az informatikai oktatás mellett – a matematikai és a természettudományos képzésre, segítve ezzel a diákok pályaválasztását és az arra való felkészülést. Az intézmény fenntartója és működtetője a 2012-es évtől kezdve a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Salgótarjáni Tankerülete.

Az intézmény több képzési formában működik, az alábbiak szerint:

1. 2004. szeptember 1-től a gimnáziumi tagozat, angol valamint német nyelvű nyelvi előkészítő évfolyammal, mely egy 1 + 4 éves képzés.
2. 1988. szeptember 1-től a két tannyelvű gimnáziumi tagozat, nyelvi előkészítő évfolyammal, magyar-francia két tanítási nyelvű képzéssel, mely szintén egy 1 + 4 éves képzés.
3. Szakközépiskolai tagozat: 4 éves, az érettségire felkészítő szakközépiskolai képzés is folyik. A törvényi változások miatt a 2015/2016-os tanévben 11. évfolyamos szakközépiskolás diákok számára már kötelező a szakmai tantárgyból tett érettségi vizsga. Ezért a tanulók a 9. évfolyamtól kezdve magas óraszámban tanulják a szakmai tárgyakat, valamint a nyári kötelező szakmai gyakorlaton is részt vesznek. A 2012/2013-as tanévtől kezdve, minden diák angol nyelvet tanul a tagozaton.
4. 2007. szeptember 1-től működik az érettségire épülő középfokú postai ügyintéző szakképzés. A szakközépiskolai képzés egyik alapvető célja, hogy az eredményes érettségi után, végzett diákjaink, minél nagyobb számban használják ki az intézmény által felkínált szakképzési formában való részvételt. A felvehető maximális létszám 20 fő.
5. A Kollégium 2012. szeptember 1-től, 3 tanulói csoporttal működik. 2008. szeptember 1-től megoldott a pedagógiai felügyelet biztosítása a teljes tanulmányi időszakra. A kollégiumban alapvető cél, hogy a tanulók megismerésével segítsük beilleszkedésüket, személyiségük fejlődését és együttes munkával biztosítsuk céljaik megvalósítását.

A hátrányos helyzetben lévő, a beilleszkedési, ill. magatartási problémákkal küzdő tanulók segítésére az egyéni foglalkozások, az osztályfőnökök, az ifjúságvédelmi felelős és a pedagógiai asszisztensek segítő munkája szolgál, kiegészülve a tanulmányi előrehaladást segítő szaktárgyi korrepetálásokkal, melyekre a tanév során az egyéb foglalkozási keretből nyílik lehetőség.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában együttműködnek a települési polgármesteri hivatalokkal, a gyámhivatallal, a Nevelési Tanácsadó szakembereivel, ill. pszichológusával. Ezen szakmai személyzetet önerőből biztosítani nem képesek, ami régóta fennálló probléma.

Iskola tanulói létszámának alakulása:			
Tanév	Tanulói létszám	Tanulócsoport szám	Átlagléttség
2007/2008	481 fő	15	32,0 fő/ csoport
2008/2009	503 fő	16	31,4 fő/ csoport
2009/2010	534 fő	17	31,4 fő/ csoport
2010/2011	522 fő	17	30,5 fő/ csoport
2011/2012	495 fő	16	31,0 fő/csoport
2012/2013	473 fő	16	29,5 fő/csoport
2013/2014	462 fő	16	28,9 fő/csoport
2014/2015	430 fő	14	31,1 fő/csoport
2015/2016	407 fő	14	29,1 fő/csoport

Forrás: Líceumi adatok

Az iskola tanulói létszámánál a csúcst a 2009/2010 tanév hozta, amikor 534 tanuló (17 tanuló csoport) járt az iskolába. Sajnálatos, hogy a város 8. osztályos gyermekeinek jelentős része a közeli Gyöngyös, Hatvan városait, illetve a fővárost válasszák továbbtanulásuk színteréül. Ez mára csak 407 tanuló beiratkozását jelentette, akik 14 tanulócsoportban tanulnak.

Kollégiumi létszám alakulása

A kollégiumi kihasználtság alakulása: Tanév	Kollégista diák-létszám	Tanulócsoport szám	Átlagléttség
2008/2009	90fő	4	22,5 fő/ csoport
2009/2010	96 fő	4	24 fő/ csoport
2010/2011	96 fő	4	24 fő/ csoport
2011/2012	96 fő	4	24 fő/ csoport
2012/2013	84 fő	3	28 fő/ csoport
2013/2014	80fő	3	26,6 fő/ csoport
2014/2015	80 fő	3	26,6 fő/ csoport
2015/2016	77 fő	3	25,6 fő/csoport

Forrás: Líceumi adatok

A gimnáziumának kollégiuma a főépülettől szinte karnyújtásnyira helyezkedik el, jól megközelíthető (busz, vasút) és parkolóval is rendelkezik. Az intézmény szakmai alapidokumentuma alapján a kollégium befogadóképessége 120 fő. A kollégisták száma 2008-2012 között stabil volt, de mára közel 20 fős csökkenést mutat.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	8	131
2009	14	2	150
2010	11	7	157
2011	17	6	158
2012	19	7	170
2013	12	n.a.	n.a.
2014	8	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

Általánosságban elmondható, hogy az egyre felgyorsultabb társadalomban, egyre kevesebb idő, figyelem, támogatás, stb. jut a gyermekekre. Az egyszülős (elvált) gyermekek számának szinte folyamatos növekedése tapasztalható az óvodákban, iskolákban. Sok az ingázó, vagy külföldön dolgozó szülő is. Ez azt jelenti, hogy a helyben maradó szülőnek a munka mellett kellene ellátnia a családra, lakás- ház fenntartásra jutó és egyéb feladatokat is. Ez szinte teljesíthetetlen követelmény és vállalkozás. Ez sokszor meg is látszik a gyermekek óvodai, iskolai megjelenésében, viselkedésében és eredményeiben is. A szülők egy része egyre passzívabbá, fásultabbá válik, mert egyrészt a nevelési, oktatási feladatokat szinte csak az iskola feladatának tekinti, másrészt pedig sokszor nem bír megbirkózni a hátrányos helyzetéből eredő gondokkal, feladatokkal. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekszik.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	463	10	-	10	263
2009	475	10	-	10	286
2010	519	10	-	10	311
2011	504	10	-	10	148
2012	483	10	-	10	151
2013	471	10	0	10	267
2014	446	10	0	10	345

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a vizsgált időszakban folyamatos csökkenést mutat. Ez 2011 és 2014 között 62 fős csökkenést eredményezett.

Ebből a tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma folyamatosan 10 főt mutat. Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2012-hoz képest több mint duplájára emelkedett, amely a perifériára szorult családok további elszegényedését mutatja.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek szüleiken keresztül indokolt esetben gyermekvédelmi támogatásban részesülhetnek. Ezt egészíti ki a helyi döntés alapján, csak hátrányos helyzetű családok gyermekeiknek járó egyéb juttatás. Például az óvodai, iskolakezdési támogatás, melyet teljes egészében az önkormányzat finanszíroz.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekvédelmi törvényben meghatározottak szerint az érintett óvodás és iskolás gyermekek étkeztetése ingyenesen biztosított.

Ezeket a különböző időszakban (iskolai szünetek, programok) szervezett módon oldja meg az önkormányzat. Sajnálatos, hogy a nyári étkeztetésben résztvevő gyermekek száma a 2012-es adathoz képest az elmúlt két évben csökkenést mutatott. Ennek egyik oka lehet a további elszegényedés, de ismét fel lehet lenni a családi összefogást is. Vagyis a nagyszülők egyre több esetben átvállalják a gyermek/ek felügyeletét, melyhez természetesen ételt is biztosítanak. Másrészt a gazdaságosság kérdésköre is felmerül, így a szülők több esetben főznek a gyermeknek, akik szívesebben fogyasztanak el a nekik megszokott ízvilágú ételt, mint amelyet az iskolából, vagy más konyháról kapnak.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	68	182	119+8	474	-	110
2009	75	198	97+8	454+56	-	131
2010	79	225	66+2	449+45	5	102
2011	74	240	70	458+47	13	-
2012	88	244	71	434+43	15	100
2013	114	189	n.a	n.a	14	48
2014	141	179	n.a	n.a	16	77

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A helyi nyilvántartás szerint az állami óvodában 2013-ban 72 gyermek, éves szinten 13.747 adag ételt kapott ingyenesen. Ez 2014-ben 78 főre növekedett és 13.486 adagot jelentett. A keresztény óvoda 2013-ban 42 főnek, 2014-ben már 63 gyermeknek biztosított ingyenes étkezést.

Az iskolai étkeztetésben résztvevők száma az általános iskolások létszámának csökkenésével együtt csökkent. Látható, hogy 2012-höz képest 2013-ban nagymértékű, 45 fős csökkenés volt tapasztalható. A következő év már csak 10 fős csökkenést jelentett az előző évhez képest. Ezen adatok a beiratkozást követő időszak (november) létszám adatait mutatják, nem pedig az éves ingyenes étkezést igénybe vevők számát.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	1	-	-	-	-	-
2012	2	-	-	-	-	-
2013	-					
2014	-					

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

Pásztón magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek óvodába, általános iskolába nem jár.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregált területen élő gyermekek több tekintetben hátrányt szenvednek a város más területén élő gyermekekhez, családokhoz képest. Pedig e gyermekeknek is joguk van a testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi, stb. fejlődést biztosító feltételek meglétéhez.

A városban két szegregátumot találunk. Az egyik a hátrányos helyzetű/romák által lakott terület, valamint Mátrakeresztes Kékesi útjának egy szakasza.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma 2014.

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
	398	45	0	0	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma 2010-ben 251 fő volt, mely 2014-re közel 400 főre emelkedett. Ebből a szegregált lakókörnyezetben élő óvodás gyermekek száma 45 fő, mely az előző időszakhoz képest 5 fős csökkenést mutat.

Zsigmond Király Általános Iskola

Az intézmény által ellátott feladatok: Az általános iskolai nevelés-oktatás, nappali rendszerű iskolai oktatás, alsó tagozat, felső tagozat működtetése, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelés-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos), iskolaotthon, napközi otthonos ellátás, tanulószoba.

Beiskolázási adatok:

Intézmény tanulói létszáma

2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
881	874	851	752	717	681

Intézmény várható tanulói létszáma

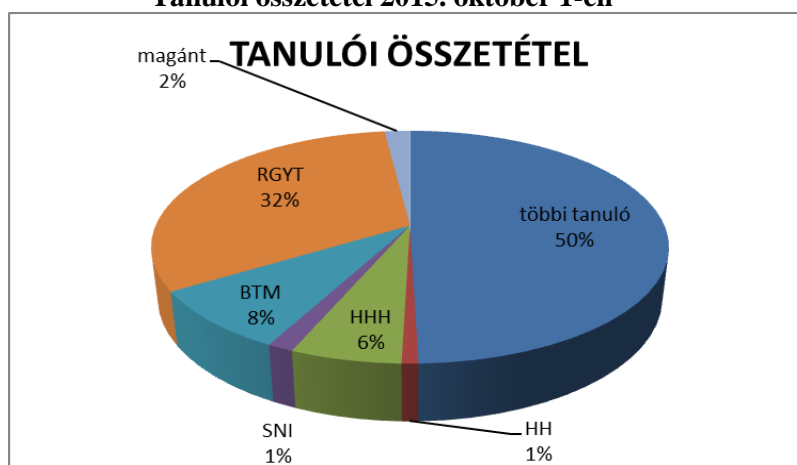
2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
636	611	589	557	551	545

Forrás: Iskolai adatok

Évfolyamok és tanulócsoportok száma: az 1-4. évfolyamon 3-3, a többi évfolyamon 4-4 párhuzamos osztály működik. Átlagos, vagy afölötti osztálylétszámok jellemzőek. A tanulócsoportok száma: 28. A nemek aránya közel azonos, 332 leány és 349 fiú tanuló van. Kisebbségek: roma kisebbséghez tartozó tanulók aránya 14 %. A diákok elsősorban pásztoiak, de az egykori és azóta megszűnt társulás következtében a Mátraszőlős, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó községekből bejáró tanulókat is befogad.

A beiskolázási körzetbe élő családok szociális, kulturális és anyagi helyzete általában igen eltérő, ezért az intézmény nevelő és oktató munkája ehhez igazodik. A tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.

Tanulói összetétel 2015. október 1-én

Forrás: Oktatási Hivatal

Egyéb információk:

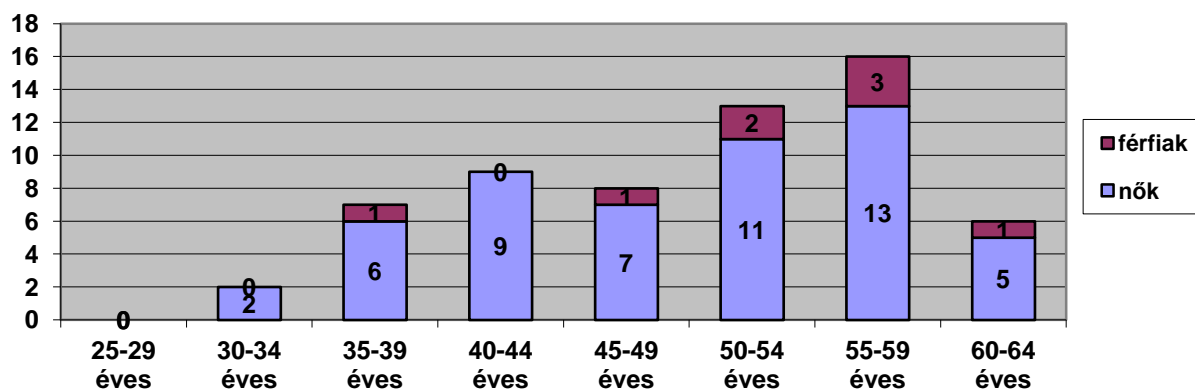
- Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül: 186 fő, 32%
- Hátrányos helyzetű (HH) 42 fő
- A hátrányos helyzetű tanulók közül halmozottan hátrányos helyzetű (HHH): 34 fő, 6%.
- Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű (SNI): 5 fő, 1%.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) tanuló: 49 fő, 8%.
- Magántanulók száma: 11 fő, 2%.
- A többi tanuló: 388 fő, 50%.

A nevelői munkát az alábbi Munkaközösségek segítik:

1. Alsó tagozatos humán munkaközössége
2. Alsó tagozatos természettudományi munkaközösség
3. Osztályfőnöki munkaközösség
4. Természettudományi munkaközösség
5. Humán munkaközösség
6. Idegen nyelvi munkaközösség
7. Testnevelés munkaközössége

Szakos ellátottságuk 100%-os. Ez a kivételes helyzet abból adódik, hogy két nagy iskolát vontak össze, így még a legkisebb modul oktatására is több tanár kérhető fel, az érettségi tárgyak oktatására pedig tantárgyanként 5-6 szakképzett tanár is van. A kollégák 2-4 tantárgy szakképesítésével rendelkeznek. Még az általában pedagógiai szakszolgálattal ellátott gyógytestnevelést is belső humán erőforrásból tudják megoldani.

A tantestület kor és nem szerinti összetétele. A 2015. október 1-i statisztika alapján 61 fő, melyből 53 fő, 88% nő és 8 fő 12% férfi. Az alábbi diagram a pedagógusok nem és korcsoport eloszlását mutatja az iskolában. Ebből kitűnik, hogy 50 fölötti a kollégák nagy része. **Forrás:** Helyi adat

2014. február 1-től új vezetése van az intézménynek, mely elsősorban a tervszerű fejlesztésben és kiszámítható irányításban nyilvánul meg. A vezető intézményfejlesztési terve alapján az első feladat az egységes intézmény létrehozása volt. Az iskola már öt évvel korábban összevonásra került, de csak papíron volt egységes intézmény, a valóságban két önállóan működő tagintézmény jelleggel működött. A 2014/2015-ös tanévtől kezdve átköltöztették az összes alsóst a Gárdonyi épületbe, az összes felsőst pedig a Dózsa épületbe. Egységesítették rendezvényeiket és ünnepeiket. A nevelőtestület egységben dolgozik. Új arculatunkhoz új nevet választottak, így az idei tanévet már Zsigmond Király Általános Iskola név alatt kezdték meg.

„Kiemelt nevelési célok, feladatok közé tartozik a kompetenciafejlesztés, különösen a **kulcskompetenciák fejlesztése**: az anyanyelvi kommunikáció, az idegen nyelvi kommunikáció, a matematika kompetencia, a természettudományos kompetencia, a digitális kompetencia, a hatékony, önálló tanulás, a szociális és állampolgári kompetencia, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, valamint az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség. További kiemelt nevelési cél és feladat az **esélyegyenlőség biztosítása**. Egyéni különbségekre alapozott nevelés egyaránt fontos a tehetséges, jobb körülmények közül érkező gyermekeknek, a sajátos nevelési igényű tanulóknak és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek is. A differenciálás mindenki számára a személyiségének leginkább megfelelő fejlesztést biztosítja, figyelembe véve előzetes tudását, gyengébb és erősebb területeit, igényeit, törekvéseit, érdeklődését. Ennek területei az alapkészségek fejlesztése, tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni képességfejlesztés. A harmadik kiemelt nevelési cél és feladat pedig a **sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése**. A nevelőtestület fontosnak tartja, hogy pedagógiai tevékenységünkben a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézségekkel, motivációs problémákkal küzdő és az SNI tanulók személyiségének fejlesztését. Ezt hivatott elősegíteni a logopédia, a gyógytestnevelés biztosítása is.” (Zsigmond Király Általános Iskola Nevelési Programja)

Az alsó tagozat feladata a nevelés, az alapvető kompetenciák életkornak megfelelő fejlesztése, meghatározott ismeretek elsajátíttatása, a művészeti nevelés és mindennapos testmozgás biztosítása. **A felső tagozat** feladata a nevelés, a kompetenciák fejlesztése és a mindennapos testmozgás mellett a szaktárgyi tanulmányokba való fokozatos bevezetés, felkészítés a középfokú tanulmányok folytatására. Az intézmény nagy gondot fordít arra, hogy a **tanulók délutáni foglalkoztatása** biztosított legyen. Az alsó tagozat iskolaotthonos formában működik, a felső tagozaton pedig két napközis csoportot működtetnek. A szakkörök hozzájárulnak a tanulók hasznos szabadidő eltöltéséhez, képességeik kibontakoztatásához, valamint a mindennapos testedzés lehetőségének biztosításához.

Ennek szellemében nagyszámú szakkört, köztük néptáncot, énekkart, stb. hirdettek a tanulóknak. A pedagógusok a napi szabadidős tevékenységen túl rendszeresen szerveznek színház és kiállítás látogatásokat, kirándulásokat is.

Az intézmény infrastruktúrája és társadalmi kapcsolatai

Az iskola Pásztó város és a Pásztói Járás legnagyobb gyermeklétszámú általános iskolája. **Az intézmény épületei** egymás mellett helyezkednek el Pásztón városközponti, de mégis csendes utcájában. A terület határos a Mikszáth Líceummal, azzal iskola-komplexumot alkot. Az épületeink állaga felújításra és korszerűsítésre szorul. Mérete megfelelő a tanulói létszámhoz.

Az intézmény társadalmi kapcsolatai igen kiterjedtek, programok szintjén együttműködik más iskolákkal, például a Mikszáth Líceummal, a városi művelődési házzal, múzeummal és az óvodákkal, civil szervezetekkel, például alapítványokkal, egyesületekkel.

Az intézményvezetés középtávú tervei a szakmai fejlesztések irányát a korábbi tagozatok, emelt-szintű képzések részben ki is jelölik. Az emelt szintű képzések továbbfejlesztése és a tagozatos osztályok indításának lehetőségeiben gondolkodunk. Az intézmény hagyományai között szerepelt már ének-zene tagozatos és testnevelés tagozatos képzés is. Jelenleg emelt szinten tanulnak angol nyelvet, informatikát és a testnevelés továbbra is kiemelte helyzetű tantárgy.

Az intézményben igen nagy nyitottságot és lelkesedést tapasztaltunk az emelt szintű képzések további fejlesztése iránt, különösen az angol, az informatika és a testnevelés tagozatok bevezetésével kapcsolatban.

Az iskola **a gyermekek esélyegyenlősége** biztosításának érdekében végrehajtotta az önkormányzat beiskolázására vonatkozó elvárásait.

Az osztályokat felülvizsgálták, megállapították, hogy valóban nem kiegyensúlyozott a volt tagintézmények évfolyamainak egyes osztályai között a HH/HHH, SNI, BTM és roma származású tanulók aránya. A beiskolázáskor a HH/HHH-s gyermekek osztályok közötti elosztására figyelemmel voltak. Egyenlően osztották el az említett tanulókon kívül az SNI-s, BTM-es, és roma tanulókat. A szakértői vélemények alapján sorolták be őket. Ennek eredményeként hasonló összetételű osztályokat indítottak az utóbbi két tanévben is. Az intézkedést a tankerületi igazgató utasításának megfelelően hajtották végre.

Sokat segített a helyzeten az osztályok átköltöztetése, és a tagozatok összevonása is. Az intézkedés jelentősen csökkentette a belső feszültségeket a tanulók, szülők, korábbi iskolák között. Különös figyelmet fordítottak a demokratikus keretek közt megalkotott programterv egyes eseményeinek megfelelő módon történő kommunikációjára és a hagyományosan jó programjaink végrehajtására.

További feladat az újonnan belépő első osztályoknál is folytatni az antiszegregáció megkezdett iskolai gyakorlatát.

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Pedagógiai programjuk legfontosabb alapgondolata:

Intézményük a gyermekek keresztény szellemben történő nevelését, oktatását tűzte ki célul. Céljuk érett, felelős, keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása, az egyéni képességek kibontakoztatása és a tehetséggondozás.

A pedagógiai módszerek alkalmazásánál a kompetencia alapú oktatást helyezik előtérbe. A tanulókat szakmailag felkészült tantestület várja. Pedagógusaik innovatívak, nyitottak a legújabb módszerek alkalmazására a nevelés-oktatás területén. A munkát többdiplomás, gyakorlattal és emberismerettel rendelkező pedagógusok és egyéb szakemberek segítik.

A Katolikus iskola 2013. szeptember 1-től működik. Az épület földszintjén az alsó tagozatosok tanulnak, itt található a nevelői szoba is. Az iskola testnevelési-torna szobával rendelkezik. A kora őszi időszakban és tavasszal az iskola udvarán, a Romkertben vagy a sportpályán sportolnak a tanulók. Az informatikaoktatás a legmodernebb gépekkel felszerelt termekben történik. Az Ózon étterem különtermében nyílik lehetőség az iskolai étkezésre. Minden gyerek minden nap ingyenesen fogyaszthat el egy pohár tejet az Iskolatej Programnak köszönhetően.

Az Iskolagyümölcs Program keretében ingyen gyümölcsöt is biztosítanak a tanulóknak. A részképesség-hiánnyal küzdő gyermekek számára fejlesztő pedagógus tart foglalkozásokat.

- Idén iskolaotthonos osztály indult az első évfolyamon.
- Az alsó tagozatos osztályokban két-két pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- Kisdíások részér az egész napos oktatás során a tanórák és a szabadidős tevékenységek az előírtaknak megfelelően váltakoznak.
- Az első osztály második félévétől két idegen nyelvvvel ismerkedhetnek meg a gyerekek.
- Negyedik osztálytól heti 4 órában csoportbontásban tanulják az első idegen nyelvet.
- A mindennapos testnevelést heti 4 testnevelés óra és 1 néptánc óra biztosítja.
- A katolikus hittanórákon kívül felekezeti szerinti hittanórán vehetnek részt a gyerekek.

Induló osztályok

A 2014/2015 tanévtől felmenő rendszerben évente egy-egy évfolyammal bővül az intézmény. Így először a 2018-19. tanévben válhatnak 8 évfolyamos általános iskolává.

Amit a kötelező foglalkozásokon kívül biztosítanak:

- A tehetséggondozás érdekében már az első évfolyamtól szakköröket indítunk, amelyek felső tagozaton fokozatosan kibővülnek (gyermeklelkiség, idegen nyelvi, énekkar, környezetvédő, matematika, néptánc).
- Különböző sportszakkörök (foci, sakk) működnek iskolánkban.
- Színházlátogatásokat, nyári-, sí- és erdei táborokat, osztály és iskolai szintű kirándulásokat, szervezünk.
- Színes iskolai programokkal tesszük élményszerűvé gyermekeink életét. Témaheteket szervezünk az egyházi, nemzeti és népi ünnepekhez kapcsolódva. Ezek közül kiemelkedik az iskola szüreti rendezvénye, az őszi túra, a Magyar Szentek Hete, az advent, a mikulás, a karácsonyi misztériumjáték, a farsang, az egészség hét, a húsvét, a föld napja, az anyák napja.
- A tehetséggondozás alappillérei az iskolai képességfejlesztő versenyek (magyar, matematika, idegen nyelv és környezetismeret tantárgyakból). Sikerral veszünk részt a városi, területi, egyházmegyei, országos tanulmányi versenyeken (népdal-, népzenei, rajz, versmondó, helyesíró, matematika, meseíró).

Az óvodai és iskolai létszám alakulása:

Időpont	Óvodai létszám	Iskolai létszám	Összesen
2012.10.01	25	0	25
2013.10.01	42	65	107
2014.10.01	63	108	171

Forrás: Intézményi adatok

Ciróka Családi Napközi Nonprofit Kft.

Pásztó Városi Önkormányzat nem rendelkezik bölcsödével, mivel lakossági létszáma miatt nem kötelező feladata. E mellett az anyagi forrás hiánya sem teszi lehetővé az igen költséges bölcsőde létrehozását és működtetését. A jogszabályi változások bizonyos fokú segítséget adnak a kisgyermekes szülőnek akkor, amikor a 3 év alatti gyermekek óvodába történő ellátását is támogatja.

Pásztón a **Ciróka magán napközi** legfeljebb 7 gyermek részére biztosít ellátást. Külső és saját források bevonásával az ellátás jelenleg ingyenes, melyet folyamatosan igénybe vesznek a szülők. Az ez évben lejárató anyagi támogatás, jövőre új helyzetet fog teremteni a gyermekek napközbeni ellátását igénylő szülőkkel szemben.

A szülők munkába állásának elősegítése, a költségek csökkentése érdekében az önkormányzat a 345/2015. (X.29.) számú határozata alapján, az ellátáshoz kapcsolódó támogatást fizet.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
615	n.a.	n.a.	Helyben

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A településen 2011-es adatok alapján 644 általános iskolás tanuló élt, mely 2013-ra 29 fős csökkenést mutatott. Az általános iskolákban az SNI gyermekek száma nem éri el a 10 főt.

4.2.3. számú táblázat - Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	0	0	0	Nincs.
	2011	2	0	0	
	2012	3	1	0	
	2013				
	2014				
Tartós nevelésbe vétel	2010	na	na	na	
	2011	4	0	0	
	2012	4	0	0	
	2013				
	2014				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	na	0	0	
	2011	5	1	0	
	2012	1	1	0	
	2013	1			
	2014	1			
Családi pótlék/ iskolázási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	2	0	0	
	2011	12	7	0	
	2012	15	5	0	
	2013	5			
	2014	1			

Forrás: Önkormányzati adatok

Megjegyzés:

A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvényeknek a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2013.évi XXVII.tv. rendelkezik az átmeneti és tartós nevelésbevétel összevonásáról „nevelésbe vétel” elnevezés alatt, valamint a gyermekvédelmi gyámság bevezetéséről. A Gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) értelmében korábban a családjukból veszélyeztetettségük miatt kiemelt kiskorúakat a gyámhatóság átmeneti vagy tartós nevelésbe vehette, melynek eredményeként a gyermek a gyermekvédelmi szakellátás rendszerébe került be és elsősorban nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba került. A gyermek gyámságát a nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, vagy hivatásos gyám láthatta el. A 2014.január 1-től hatályos módosítás a korábbi megkülönböztetést megszüntetve egységesen a „nevelésbe vétel” elnevezésű hatósági döntést nevesíti, vagyis a hatályba lépést követően indult, családból való kiemelésre irányuló, valamint az átmeneti és tartós nevelés felülvizsgálati és gyámrendelési gyámhivatali eljárásokban az egységes nevelésbe vétel szabályai szerint kell eljárni és döntést hozni. Erre vonatkozó részletes szabályokat a 149/1997.(IX.10.) kormányrendelet tartalmaz.

Az alábbi táblázat a gyermekjóléti szolgálat által feltárt problémák halmozódását, és az abban elsődlegesen érintett gyermekek számát mutatja be.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai (2014. évi adatok)

Megnevezés	Kezelt problémák halmozott száma	Érintett gyermekek száma
1. Intézménybe való beilleszkedési nehézség	10	2
2. Gyermeknevelési probléma	14	9
3. Szülők vagy a család életvitele	16	10
4. Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	18	6
5. Családi konfliktus	2	
6. Szülői elhanyagolás	12	2
7. Magatartászavar, teljesítményzavar	8	2
8. Szenvedélybetegségek	5	1

Forrás: Önkormányzati adatok

A 2012-es és 2014-es Gyermek Jóléti Szolgálat által biztosított adatokat vizsgálva megállapítható, hogy mind a kezelt problémák számát, mind pedig az érintett gyermekek számát vizsgálva a városban jelentős pozitív változás következett be. A legnagyobb csökkenés az intézménybe való beilleszkedési nehézségekkel kapcsolatosan tapasztalható, mivel ez 36 esetről, 10 bejelentett esetre csökkent.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A város védőnői megfelelő szakmai végzettséggel és jelentős gyakorlattal, tapasztalattal, hely-és emberismerettel rendelkeznek.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	5	19
2009	5	15
2010	5	16
2011	5	17
2012	5	15
2013	5	?
2014	5	?

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermek orvosi szakellátás az elmúlt években megépített, illetve felújított egészségügyi ellátó épületekben kaptak megfelelő színvonalú elhelyezést, melynek orvosok, védőnők és a beteg gyermekek szülei is egyaránt örülnek.

Pásztó területe három körzetre tagozódik a gyermekorvosok ellátási kötelezettsége szerint. Jelenleg egy praxis betöltetlen, melyet a két házi gyermekorvos helyettesítéssel lát el. Az iskola-egészségügyi feladatellátásának keretén belül a házi gyermekorvosok gondoskodnak az óvodákban és az iskolában tanuló gyermekek egészségügyi ellátásáról.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

E szakterületet a Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Gyermekek Otthon Óvoda Általános Iskola Speciális Szakiskola és Kollégium és a Gyermeekjóléti Szolgálat Pásztó fedi le. A gyermekek korcsoport specifikus egészségügyi és szociális ellátásában a vizsgált időszakban változás nem következett be.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységét - a segítő munka ott alkalmazott fontosabb eszközeit, azok halmozódását, az abban érintett gyermekek számát - az alábbi táblázat mutatja be:

Szakmai tevékenység 2014. évben	Azok halmozott száma	Érintett gyermekek száma
Segítő beszélgetés	68	15
Hivatalos ügyekben való közreműködés	21	1
Információnyújtás	111	28
Adományozás	30	18
Családlátogatás	56	32
Szakközi megbeszélés (mb. jelzőrendszeri tagokkal)	37	
Konfliktuskezelés		
Esetkonferencia (Esethez kötődő mb. jelzőrendszeri tagokkal)	12	7
Közvetítés más szolgáltatásba	8	4

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A fenti adatokat a 2012. évi adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy a segítő beszélgetés és a hivatalos ügyekben történő közreműködés esetében több mint kétszeres, illetve több mint ötszörös csökkenés tapasztalható. Ezzel szemben az információnyújtás száma 30%-al nőtt. Öröndetes, hogy más szolgáltatásokba közvetített gyermekek száma 10-zel csökkent.

A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységének 2014-es adatai:

Gondozási forma	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összes fő/é.család
Önkéntesen igénybe vett alapellátás	1	2	7	9	19/6
Védelemben vett – kötelezett együttműködés	1	2	3	5	11/3
Szakellátásból kikerült utógondozott					
Átmeneti nevelésbe vett, családjából kiemelt	1	-	1	-	2/2
Egyszeri esetkezelés, tanácsadás					28

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A szolgáltatások tevékenységénél tapasztalható, hogy az önkéntesen igénybe vett alapellátást tekintve (2012-höz képest), az összes érintettnél 30%-os, az érintett családok esetében több mint 70%-os csökkenés tapasztalható. A védelemben vett összes gyermekek száma 26-ról 11 főre, az érintett családok száma 17-ről, 3 családra csökkent.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi tevékenység az önkormányzattól a járási hivatalhoz került, melynek működtetése, háttere szigorú jogszabályok betartásához kötött.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat - által végzett tevékenység célja, hogy családgondozással, ellátások közvetítésével és szervező tevékenységgel járuljon hozzá a gyermekek családban történő neveléséhez, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésük elősegítéséhez, veszélyeztetettségük megelőzéséhez, illetve a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, továbbá a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került családok életvezetési képességének megőrzése, továbbá az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett jelzőrendszer 2014-ben, 56 alkalommal küldött *írásbeli* jelzést a szolgálat felé.

Jelzőrendszer tagja	Jelzések száma – halmozott adat
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	8
Közoktatási intézmény	32
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	4
Védőnő – eü. szolgáltató	8
Rendőrség	1
Ügyészség, bíróság	-
Állampolgár által kezdeményezett	3
Összesen	56

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A 2012-es adatokhoz képest a legnagyobb csökkenés az első 100-ról, 8-ra, és a második sorban 70-ről 32-re nevesített jelzőrendszer tagok esetében történt.

A jelzőrendszer valamennyi tagjának meg van a maga szerepe a gyermekvédelemben, de közülük is ki kell emelni a leggyakoribb jelzők közé tartozó, közoktatási intézményeket.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Pásztón 20 fő befogadásra alkalmas Családok Átmeneti Otthona működik és biztosítja a krízishelyzetben lévő gyermekek-családok ideiglenes elhelyezését.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskolák nagy gondot fordítanak a tanulók jó szabadidős programjainak biztosítására és az egészséges életre nevelésre. A Zsigmond Király általános iskolában térítésmentesen lehet az egyes sportágban sportolni, versenyezni, ezt a Herkules DSE, a Pásztói Kézilabda Club, más egyesületek is biztosítják. A többi szakkört pedig a pedagógusok vezetik a 32 órás bent tartózkodásuk keretében. A tanórákon a pedagógusok használják a differenciálást, egyéni bánásmódot, a tananyagban rejlő multikulturális oktatási lehetőségeket (pl. népdalok, népmesék, szokások bemutatása, oktatása). Bevezették a rendszeres és általános vezetői hospitálásokat és kialakították intézményük Belső Önértékelési Csoportját is. Az óvodák, az iskolák, egyéb szervezetek, ha nem is teljesen kielégítő módon, de rendelkeznek az egészség megőrzéséhez, sportolási lehetőségekhez, szünidei és szabadidős tevékenységekhez szükséges infrastrukturális háttérrel. A szabadidő kulturált eltöltését elsősorban az ingyenesen igénybe vehető gazdag délutáni foglalkozás kínálatukkal kívánják elősegíteni: a sporton kívül informatika, angol és német nyelvi szakkörök, énekkar, néptánc, természetudományi, kézműves foglalkozás, stb. várja az érdeklődő gyermekeket. Szünidei kínálatukban szerepel a zenetanulás, erdei iskola, nyári táborok, színház és múzeumlátogatások, családi- és osztályprogramok. A hangszeres zenetanulást a helyi zeneiskola tanárai biztosítják, illetve az éneket tanító pedagógusok furulyáznak a gyermekekkel.

Tekintettel arra, hogy a tervek szerint a pásztói állami iskolát a minisztérium központi iskolaként tervezi működtetni a jövőben (2018-tól), ezzel a változással alapfokú művészetoktatás is bekerülhet a kínálatuk palettájára. Nagy valószínűséggel a képzőművészet, a zeneoktatás és a néptánc kerülhet ebbe a képzésbe. Több intézmény, egyesület és a városlakók is várják a városi sportcsarnok és tanuszoda megépítését. A város e célok megvalósítását, természetesen nagymértékű állami támogatás felhasználásával tervezi, melyet fejlesztési programjában szerepeltet is. E mellett - külső és saját források felhasználásával - ez év őszén megépítésre került egy műanyag borítású többfunkciós (40x20 m) pálya. Ezen túlmenően országos MLSZ bírálóat alatt van az önkormányzat iskola centrumba tervezett műfüves kispálya (40x20 m) pályázata. A Kishegyi Szabadidőparkban az utánpótlási korosztályt érintő labdarúgás háttere jelentős mértékben és minőségben fejlődött. Pálya és öltöző épült. A gyógyhatású vízzel rendelkező Városi Strand, az önkormányzat forrásaihoz igazodva megszépült és a szolgáltatások színvonala is emelkedett.

Az iskolák kiveszik részünket a közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes rendezvényekből is. Ennek keretében évről-évre megrendezik, az őszi Fut a Suli futóversenyt, melyen a tanulókon kívül a szülők és a külső partnerintézmények tanulói, munkatársai is részt vesznek. Mára e program városi sportnappá nőtte ki magát. Több olyan rendezvény is van az intézményekben, amelyet más intézménnyel, tanulókkal, gyerekekkel, szülőkkel és pedagógusokkal együtt szerveznek és valósítanak meg. Például a Farsangi bál, vagy a Jótékonysági Bál.

A Mikszáth Kálmán Líceumban az intézmény iskolai és kollégiumi csoportjainak mindegyike részt vesz az egészségmegőrzést szolgáló programokon:

- a tantárgyi tantervekben megtervezett tanórai foglalkozásokon: biológia, osztályfőnöki, testnevelés órákon, stb.
- az intézmény által évi rendszerességgel szervezett egészségnapon, diáknapon és a kapcsolódó rendezvényeken
- az intézmény TE IS pályázaton nyert egészségfejlesztő és sport programokon
- a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő természetjáró túrákon
- a jeles napok rendezvényein

A kollégium napi tervébe beiktatott szabadidős (pl. kézművesség) és sportfoglalkozások kínálnak lehetőséget a kollégista középiskolásoknak.

A sporttevékenység jobb szintre való emelésének két lényeges akadály van:

1. Az iskolai tornaterem kis mérete és zsúfoltsága
2. A tornaeszközök hiányos és elhasználódott volta.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetéssel kapcsolatos információkat az intézményeknél nevesítésre kerültek. Megállapítható, hogy ezen a területen jelentős változás nem történt. A gyermekétkeztetés a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően megoldott. Az óvoda, iskolás gyermekek nagyobb részben helyben (óvoda, iskola épületében-területén) fogyaszthatja el a biztosított ételeket.

Az egyházi iskola tanulói számára az intézményéhez közeli (200 m) étteremben biztosítja az ebédet.

Líceum Gyermekétkeztetés

Évfolyam	Kollégiumi étkezés	Menza	Kedvezményesen étkezők száma
2012/2013.	39	11	15
2013/2014.	46	10	16
2014/2015.	32	13	14
2015/2016.	38	10	14

Forrás: Líceum

Líceum Ingyenes tankönyvre jogosult diákjai

Évfolyamok	Gimnáziumi tagozat	Szakközépiskolai tagozat	Magyar-francia két tannyelvű t.	Összesen
2012/2013.	50	34	24	108
2013/2014.	41	30	25	96
2014/2015.	47	22	32	101
2015/2016.	44	25	37	106

Forrás: Líceum

Más ingyenes szolgáltatást az intézmény nem tud biztosítani a hátrányos helyzetű gyerekeknek.

Zsigmond Király Általános Iskolában az ingyenes gyermekétkeztetés az iskolai menzánkon zajlik. A 681 tanulóból 155 fő részesül ingyenes étkezésben, mely nagy könnyebbséget jelent a nehezebb anyagi helyzetben lévő családok esetében. A hétfégi és a szünidei étkeztetés szervezeten nem megoldott. Civil és egyéb szervezetek szoktak kampányszerűen segítséget adni a nehéz sorsú tanítványoknak. Az iskolatej programkeretében 680 tanuló ingyenesen naponkénti tejtermékeket kap, mely tej, kakaó, joghurt, tejes desszert, pl. Túró Rudi lehet. Az iskolagyümölcs program keretében az elő 6 évfolyam tanulói, 484 fő naponta kap ingyenesen gyümölcsfélét, elsősorban almát, de körtét, szőlőt és más gyümölcsöket is.

Ingyenes tankönyvellátás biztosítása	2013-14	2014-15	2015-16
Összes létszám	692 fő	710 fő	686 fő
Normatíva támogatásban részesülő tanulók összesen	380 fő	399 fő	389 fő
Térítésmentes tanulók	137 fő	143 fő	187 fő
Rászorultsági alapon ingyenes tankönyvben részesül	243 fő	256 fő	202 fő
Egyéb támogatás	n.a.	1 fő	n.a.

Forrás: Zsigmond Király Általános Iskola

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az iskolai hátrányos megkülönböztetés terén jelentős pozitív változás történt az elmúlt évben.

A korábbi gyakorlatban a két tagiskola között jelentős mértékű differenciálódás volt a roma és nem roma gyermekek felvételi számát illetően. Ez az intézmény összevonásakor még nem, de az iskolai feladatellátásában történt változás során megszűnt. Ez azt jelenti, hogy az iskola egyik épülete az alsó tagozatos, a másik épülete pedig a felső tagozatos tanulók számára biztosítja az oktatási helyet. Az évek alatt kialakult megkülönböztetés eredménye még mindig érezhető a megszűnő 8. osztályok esetében. Ezen változtatni nem lehet, de ez három éven belül megszűnik.

Hasonló differenciálódás látható az egyházi iskola esetében is, ahol ugyan van roma gyermek felvétel, de azok száma jelentősen elmarad az állami iskolában tapasztalt roma gyermekek arányától.

Kirívó hátrányos megkülönböztetés az iskolákban nem volt. Kiseb, kezelt roma, nem roma konfliktus főként a nagyobb gyermekek esetében és inkább a sportversenyeken, testnevelés órákon jelentkeztek.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül
A fejlesztő foglalkozásokat elsősorban a hátrányos helyzetű/roma tanulók veszik igénybe (különleges, egyedi bánásmód alkalmazása, differenciált felzárkóztató módszerek, stb.). Ők képviselnek nagyobb arányt a kedvezményes étkeztetésben, a napközis ellátások ingyenes biztosításánál, valamint az ingyenes tankönyvek igénybe vételénél is. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai is sokkal nagyobb figyelmet fordítanak erre a tanulói szegmensre, mint az átlagos adottságokkal rendelkező tanulókra.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A Zsigmond Király Általános Iskolában végzett kompetencia-mérések és a nyelvi országos mérés eredményei elérik, általában meg is haladják az országos átlagot, annak ellenére, hogy a tanulók rendkívül eltérő szociokulturális környezetből jönnek. Ezt elsősorban a magas hozzáadott pedagógiai érték magyarázza, a nevelőtestület szakmai színvonalán túl pedig a pedagógiai programunk sajátossága teszi lehetővé. Nálunk csoportbontásban tanítjuk a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat, illetve a két tanított nyelvet, valamint az informatikát.

További feladatok: folytatni a leszakadással veszélyeztetett tanulók feltérképezését, az érintett tanulók esetében a külső és belső szakemberek munkájának összehangolása. További feladat az Útravaló, Arany János programba való bekapcsolódás.

A Líceumban a gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben – főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek, mint ahogyan nincs gyógytestnevelője, pszichológusa, logopédusa és gyógypedagógusa sem.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodákkal és az általános iskolákkal kapcsolatos információk részletesen megadásra kerültek, melyből látható, hogy az óvodák és az általános iskoláknál történt változások a szervezeti átalakításból és az egyházi óvoda, iskola fejlődéséből (csoportok létrehozása) következett be. Az Erdei Iskola, Erdei Ifjúsági Táborként működik tovább és annak működtetése a Százszorszép Óvodához került. A gyermekek és a szolgáltatást igénybevevők elvárásaihoz igazodva a tábor fejlesztése külső forrás bevonással tervezett.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		3	
Hány településről járnak be a gyermekek		5	
Óvodai férőhelyek száma		225	
Óvodai csoportok száma		9	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		6-18	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		folyamatos	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		19	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		19	-
Gyógypedagógusok létszáma		-	-
Dajka/gondozónő		9	-
Kisegítő személyzet		13	-

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A Százszorszép óvodában (állami óvoda) a katolikus óvoda létrehozásával és fejlődésével csökkent a gyermekek, ezzel párhuzamosan az óvoda pedagógusok száma is.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	6	
Óvodai férőhelyek száma	90	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	07.22.-08.24.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	-
Gyógypedagógusok létszáma	0	-
Dajka/gondozónő	3	-
Kisegítő személyzet	0	-

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Az egyházi óvodában nincs betöltetlen álláshely és az óvodapedagógusok száma 25 főre emelkedett.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3. (Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladatellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	257	12	285	4	308	1
2009	229	12	285	4	285	1
2010	228	11	259	4	289	1
2011	217	11	259	4	281	1
2012	232	10	250	3	251	0
2013	205	10	250	3	231	0
2014	209	10	250	3	228	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3. (Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladatellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógy-pedagógiai csoportok száma
2012	25	1	25	1	25	0
2013	42	2	50	1	42	0
2014	63	3	75	1	63	0

Forrás: Intézményi adatok

Az óvodás gyermekek száma az elmúlt két évben folyamatosan növekszik, amely azt jelenti, hogy a városi gyermekek ellátása mellett a környező településekről is szívesen hozzák be a szülők gyermekeiket a pásztói óvodákba. A bejáró gyermekek száma 24 fő.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele (Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája)

2014-2015. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	22	27	22	22		93
Más településről bejáró gyermekek létszáma		1	1			2
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3		3	5		11
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	2		3	5		10
tagóvoda 2						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	23	30	30	29	1	113
Más településről bejáró gyermekek létszáma		1				
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	1		1			2
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	2	2	4	4		12
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	3	2		8

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele (Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)

2014-2015. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	25	17	12	8	1	63
Más településről bejáró gyermekek létszáma	5	3	4	9	1	22
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	-	-	-	-	-	-
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1			2		3
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						
tagóvoda 2						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetű (HH) gyermekek száma 14 fő, melyhez 10 halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) óvodás kapcsolódik. Együttes számuk a 2012-2013. évi adatokhoz képest közel felére csökkent.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása 2014.

(Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája)	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	1					
Csoport 2	2			2		
Csoport 3	3		3	3		3
Csoport 4	2		2	2		2
Csoport 5	3			3		
Összesen	11		5	10		5

Forrás: Intézményi adatok

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása 2014.

(Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzó hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	1	0	2	0	0	0
Csoport 2	2	0	2	0	0	0
Összesen	3	0	4	0	0	0

Forrás: Intézményi adatok

Az előző két táblázat adatai mutatják, hogy a katolikus óvodában a hátrányos helyzetű gyermekek száma jóval alacsonyabb, mint az állami iskolában és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem is jár az intézménybe.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár 2013-2014.

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	250	80	20	245	72	31%	17	2%
Körzet 2	-	-	-	48	18	36%	2	4%
Körzet 3	-	-	-	50	19	36%	3	6%
Körzet 4	-	-	-	54	20	35%	2	4%
Körzet 5	-	-	-	50	16	32%	0	0%
Körzet 6	-	-	-	-	-	-	-	-
Körzet 7	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	0	0	0	251	88	34%	8	3%

Forrás: Önkormányzati adatok

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma (Zsigmond Király Általános Iskola)

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	474	507	981	510	52,1
2011/2012	463	519	982	504	51,4
2012/2013	400	451	851	443	52,0
2013/2014	338	414	752	397	52,7
2014/2015	305	412	717	340	47,4

Forrás: Intézményi adatok

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma (Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5- 8 évfolyamon tanu- lók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2013/2014	65	0	65	65	100
2014/2015	89	19	108	108	100

Forrás: Intézményi adatok

Az általános iskolában tanulók számában jelentős csökkenés következett be a 2011/2012-es tanévhez képest. Abban az időben 982 gyermek alkotta a tanulói létszámot. Jelenleg a két általános iskolába 825 tanuló jár, mely három év alatt összesen 157 fős csökkenést jelent.

Az általános iskolákban a napközis szolgáltatásokat igénybe vevők száma 2014/2015 tanévben 448 fő volt, mely ismét meghaladta az iskolák szétválása előtti időpontjában tapasztalt 443 főt.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás 2014.

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek összlétszáma	825
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	168
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	45
Általános iskoláskorúak közül a hh gyerekek létszáma	72
Általános iskoláskorúak közül a hhh gyerekek létszáma	56

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A városban élő és más településről bejáró általános iskolások létszáma összesen 993 fő. Ebből a pásztói általános iskolákban 825 gyermek tanul. Más, közeli település iskolájába történő beiratás oka lehet, hogy a szülő azon a településen, vagy annak közelében dolgozik és így oldja meg a gyermek ellátását. Másik oka lehet a kisebb település iskolájában tapasztalható kisebb létszámú osztályok működtetése, mely a gyermek részére nagyobb figyelmet biztosíthat a pedagógus részéről. Pásztón a 23-24 fős osztályok az átlagos létszámúak.

Vannak olyan speciális nevelési igényű gyermekek, akiket szüleik más városokba, vagy a fővárosba kell, hogy vigyenek iskolába.

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	Pásztó	fő					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva
Zsigmond K.Ált. Isk.	717	67	0,093	55	0,076	n.a.	n.a.
Magyar Sz. R. Kat. Isk.	108	5	0,046	1	0,009	n.a.	n.a.
Összesen	825	72	0,087	56	0,068	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek 2014. (Zsigmond Király Általános Iskola)

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	-
Szaktanítást végző tanítók száma	25	-
Szaktanítást végző tanárok száma	35	-
Gyógypedagógusok létszáma	0	-
Gyermekvédelmi felelős	0	-
Iskolaorvos	0	-
Iskolapszichológus	0	-
Kisegítő személyzet	15	-

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek 2014. (Magyar Szentek RKÓ és Iskola)

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	-	-
Szaktanítást végző tanítók száma	9	-
Szaktanítást végző tanárok száma	3	-
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Gyermekvédelmi felelős	1	-
Iskolaorvos	-	-
Iskolapszichológus	-	-
Kisegítő személyzet	5	-

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az általános iskolák személyi feltételeit vizsgálva örömteli tény, hogy a tanítók és tanárok álláshe-lyei szakemberekkel betöltött. Az egyéb iskolai szakszemélyzet ellátottsága már hagy kívánni valót maga után. Látható, hogy ezen szakszemélyzet nem, vagy csak minimális mértékben áll rendelkezésre, mely hiányt megbízásokkal tudnak csökkenteni.

Líceum

Hátrányos helyzetű tanulók 2013/2014. tanév

	Fő	Igazolt órák száma	Igazolatlan órák száma	Összes igazolt óraszám	Összes igazolatlan óraszám	Igazolt órák aránya	Igazolatlan órák aránya
Összesen	44	3982	171	41133	826	9,6%	20,7%

Forrás: Líceum

Hátrányos helyzetű tanulók 2014/2015. tanév

	Fő	Igazolt órák száma	Igazolatlan órák száma	Isk. összes igazolt óraszám	Igazolt órák aránya
Összesen	3	320	0	41542	0,77%

Forrás: Líceum

Az egyik tanévről másikra történő létszámcsökkenés oka a jogszabályi változások eredményeképpen a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet kritériumrendszerének változása.

A hátránykompenzáció területei az intézményben:

- Európai Unió támogatású mentorprogram
- Útravaló programok
- Tanári korrepetálások és tanácsadások.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Zsigmond Király Általános Iskola közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásai:

Gyógypedagógia: mindazon tanulók esetében, akiknek a szakértői bizottság előírja a gyógypedagógiai megsegítést, az iskola biztosítja az ellátást az EGYMI utazó gyógypedagógusának közreműködésével.

Gyógytestnevelés tekintetében igen szerencsés helyzetben van az iskolánk, mert rendelkezünk olyan testnevelő kollégákkal, akinek egyetemi gyógytestnevelő végzettségük is van, így belső szakemberekkel tudják a rászoruló igényét kielégíteni. A szakszolgálat részére is munkatársaik nyújtanak segítséget, hogy a feladatot más iskolában is el lehessen látni.

A gyógytestnevelés esetében a tanulók kiszűrése akadozik, problémát jelent, hogy nincs rendszeres és átfogó szűrés a tanulóknak. Szükség lenne a gerincproblémák esetében a fél évenkénti kontrollra, mert csak így bizonyosodhatna meg a gyógytestnevelő tanár arról, hogy elég hatékony-e az alkalmazott mozgásterápia, vagy azon változtatni kell.

Logopédia: A logopédiára a megyei tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság utalja a tanulót. Akinél javasolják a logopédiai ellátást, az EGYMI utazó logopédusai közreműködésével biztosítják a szakszerű ellátást minden esetben.

Fejlesztő pedagógia esetében a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pásztói Tagintézménye végzi a szűréseket, a javaslataik alapján minden tanuló belső fejlesztőpedagógustól kapja meg a fejlesztő órákat. A nyugdíjba vonuló fejlesztők pótlása érdekében két kolléga végzi jelenleg a fejlesztő szakot.

Pszichológia: Sajnos nincs pszichológusuk, pedig nagyon nagy szükség lenne rá. Többen a tanulók és a pedagógusok közül is rászorulnának pszichológiai megsegítésre. Jelenleg a helyi pszichológus segítségét szokták egyedileg kérni a tanulók esetében is. Időnként a helyi pszichiáter segítségét is igénybe szokták venni.

Iskolaorvos és iskolavédőnő: Igen nagy segítség a kollégiumban lévő védőnői szolgálat. Napközben jelentkező tanulói betegségek tüneteinek észlelésekor is segítenek, illetve rendszeres védőnői szűrő és tanácsadó tevékenységet folytatnak az iskolában. Hasonlóan az iskolaorvosi rendszer is jól működik, egyedül a szűréseken szeretnének javítani. Szükség lenne legalább évente egyszer minden tanulót szűrni gyógytestnevelés irányában.

Iskolafogászat: Rendszeres iskolafogászat működik az iskolánkban.

Mikszáth Kálmán Líceum

A gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben, mivel főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek. Továbbá az intézmény nem rendelkezik gyógytestnevelővel, pszichológussal, logopédussal és gyógypedagógussal sem.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A 2013-ban tapasztalt megkülönböztetés megszűnt az általános iskolák között. A Zsigmond Király Általános Iskola egyik épületében az alsó tagozatos, a másik épületegyüttesben pedig a felső tagozatos iskolás gyermekek tanulnak.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2014-2015. tanév												
Zsigmond Király Általános Iskola Alsó tagozat	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanuló létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magántanuló száma
1. évfolyam A osztály	20	20	2	3	0,15	3	0,15	1	0,05	0	1	0
1. évfolyam B osztály	23	22	5	3	0,13	3	0,13	0	0	0	1	0
1. évfolyam C osztály	22	22	5	1	0,04	1	0,04	0	0	0	0	0
2. évfolyam A osztály	25	25	4	1	0,04	1	0,04	0	0	0	0	0
2. évfolyam B osztály	22	21	8	3	0,13	3	0,13	1	0,04	1	1	2
2. évfolyam C osztály	23	22	2	4	0,17	4	0,17	0	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály	26	24	6	0	0	0	0	0	0	0	1	2
3. évfolyam B osztály	24	23	8	6	0,25	5	0,20	0	0	0	0	0
3. évfolyam C osztály	25	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4. évfolyam A osztály	27	25	7	1	0,03	1	0,03	0	0	0	1	2
4. évfolyam B osztály	26	26	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. évfolyam C osztály	21	20	5	4	0,19	4	0,19	1	0,03	1	0	0
4. évfolyam D osztály	21	20	2	3	0,14	2	0,09	0	0	0	0	1
Összesen:	305	294	59	29		27		3		2	5	8

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

2014-2015. tanév												
Zsigmond Király Általános Iskola Felső tagozat	Lét-szám	Nap-közis	Be-járó	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évis-métlők száma	Magán-tanuló száma
5. évfolyam A osztály	28	10	5	1	0,03	1	0,03	0	0	0	0	1
5. évfolyam B osztály	27	3	2	2	0,07	1	0,03	0	0	0	0	2
5. évfolyam C osztály	22	7	7	4	0,18	4	0,18	0	0	0	0	0
5. évfolyam D osztály	24	10	13	5	0,20	4	0,20	0	0	0	0	0
6. évfolyam A osztály	25	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. évfolyam B osztály	22	2	7	1	0,04	0	0	1	0,04	0	0	1
6. évfolyam C osztály	22	3	6	3	0,13	2	0,09	0	0	0	0	1
6. évfolyam D osztály	25	2	3	0	0	0	0	1	0,04	0	1	1
7. évfolyam A osztály	23	2	6	4	0,17	3	0,13	1	0,04	0	0	0
7. évfolyam B osztály	26	0	8	2	0,07	2	0,07	0	0	0	0	2
7. évfolyam C osztály	25	2	4	3	0,12	3	0,12	0	0	0	0	0
7. évfolyam D osztály	28	3	8	4	0,14	4	0,14	0	0	0	0	0
8. évfolyam A osztály	31	0	12	2	0,06	1	0,03	0	0	0	0	0
8. évfolyam B osztály	29	0	1	1	0,03	0	0	0	0	0	0	1
8. évfolyam C osztály	29	0	15	2	0,06	1	0,03	1	0,03	0	0	1
8. évfolyam D osztály	26	0	6	4	0,15	2	0,07	0	0	0	0	1
Összesen:	412	46	109	38		28		4			1	11

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Zsigmond Király Általános Iskolában és a Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola általános iskolai részében az alsó- és felső tagozatba járók száma csak minimális mértékben csökkent a 2012/2013 tanévben bemutatott adatokhoz képest. Ez azt jelenti, hogy az iskolák létszáma 26 fővel (851/825 fő), a napközis tanulók száma pedig 6 fővel (454/448 fő) csökkent.

Pozitív változás, jelentős számú csökkenés tapasztalható a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai létszámát illetően is, mivel számuk 30 főre (59/29 fő) csökkent.

2014-2015. tanév												
Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola	Lét-szám	Nap-közi	Be-járó	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma
1. évfolyam A osztály	23	23	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. évfolyam A osztály	22	22	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály	24	24	9	2	0,08	1	0,04	0	0	0	0	0
4. évfolyam A osztály	20	20	7	1	0,05	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	89	89	36	3	-	1	-	0	0	0	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

2014-2015. tanév												
Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola	Lét-szám	Nap-közi	Be-járó	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma
5. évfolyam A osztály	19	19	9	2	0,1	0	0	1	0,1	0	0	0
Összesen:	19	19	9	2	-	0	-	1	-	0	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

Zsigmond Király Általános Iskola Felső tagozat	2011		2012		2013			2014		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanuló átlaga	Országos átlag
Szövegeértés										
6. évfolyam	1483	1465	1437	1472	1515	n.a.	1497	1434	n.a.	1481
8. évfolyam	1568	1577	1563	1567	1565	n.a.	1555	1535	n.a.	1557
Matematika										
6. évfolyam	1473	1486	1417	1489	1456	n.a.	1489	1433	n.a.	1491
8. évfolyam	1524	1601	1589	1612	1614	n.a.	1620	1539	n.a.	1617

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában (Zsigmond Király Általános Iskola)

Felső tagozat

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	1,7	1,2	0,5		1,7	1,2
2009/2010	0,8	0,8	0,8		0,8	0,8
2010/2011	2,1	2,1	1,4		2,1	2,1
2011/2012	1,6	1,4	0,7		1,6	1,4
2012/2013	0,7	1,2	0,8	3,6	0,2	2,5
2013/2014	1,1	3,6	1,7	3,6	0,3	1,8
2014/2015	0,1	1,8	1,5	5,4	0,2	1,8

Alsó tagozat

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0,769	0	0,38	0,19
2009/2010	0,21	0	1,28	0,21	0,21	0,21
2010/2011	0,66	0,44	0,87	0,22	0	0
2011/2012	0,88	0,66	0,88	0,44	0,66	0,66
2012/2013	0,47	1,2	0,82	1,2	0,11	1,2
2013/2014	0,79	3,6	1,19	1,8	0,39	1,8
2014/2015	0,69	1,8	1,11	3,6	0,55	1,8
országos átlag 2016/2017	2,10%		0,80%		0,80%	

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Az évfolyamismétlők aránya az iskolai összlétszámon belül, a HHH tanulók körében 1,8%, mely alacsonyabb, mint az országos átlag. A HHH magántanulók arányának minimális emelkedése tapasztalható az elmúlt 2 évben, mely meghaladja az országos átlagmutatót. A 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya 0,55% az iskolai összlétszámnál, mely a HHH tanulók esetében már több mint háromszorosa.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ezen szolgáltatások az előzőekben bemutatásra kerültek. Itt ismételt ki kell emelni a speciális segítséget nyújtó szakemberek jelentőségét és egyre fokozódó szerepét.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt problémák és új fejlesztési lehetőségek. A korábban beazonosított probléma aktualitásának vizsgálata.

2013-ban betervezett fejlesztések

Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Osztályok közötti HH/HHH arány nem kiegyensúlyozott a tagintézmény egyes évfolyamaiban	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyerekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni.
HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus).	Útravaló program, Arany János programba bekapcsolódni iskolai mentorokkal, módszertani képzések (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.

Tervezett fejlesztések:

1. Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyerekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni.

- **Megtörtént. Az iskolák összevonásával megtörtént az alsó-és a felső tagozatok külön épületbe történő elhelyezése.**
- **Jogszába kötelezi az iskolák vezetését az osztályok létrehozásánál az osztályon belüli hátrányos helyzetű gyermekek közel azonos arányának betartására. Ezért ezt külön célként megfogalmazni már nem szükséges!**

2. Útravaló program, Arany János programba bekapcsolódni iskolai mentorokkal, módszertani képzések (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.

- **Megtörtént és folyamatos.**

A Kormányzat által támogatott programok egy része, mint fejlesztési lehetőség beépítésre került az iskolák szakmai munkájába. Az Arany János program Pásztón nem került bevezetésre, de több program hatékonyan működött.

A program folytatása szükséges!

A 2013-ban tervezett fejlesztési cél szövege minimális mértékben módosul és egy új fejlesztéssel bővül.

Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított új problémák	Fejlesztési lehetőségek
HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.).	Országos fejlesztési programokba való bekapcsolódás, módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek bevonásának növelése, szabadidős programok támogatása.
Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények nem megfelelő állapota.	Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki- és környezeti állapotának javítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alaptörvény és egyéb jogszabályok a felülvizsgálat időszakában jelentős mértékben nem változtatták meg az egyenjogúságra, valamint az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogokat.

Így a nőket és a férfiakat továbbra is azonos jogok illetik meg a polgári, gazdasági, szociális és a kulturális jog területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkaképes korú nők (15-64 év) 2013-ban csak 45 fővel voltak többen, mint a férfiak. A 2011-es és 2012-es férfi „többlet” ekkor változott meg. A nyilvántartott álláskeresőket vizsgálva látható, hogy 2012-ben és 2013-ban a nők 1,3%-al és 2%-al voltak kevesebben, mint az álláskereső férfiak. Ez 61 és 56 fővel kevesebb nyilvántartott női álláskeresőt jelentett ebben az időben. A 2014-es évben további jelentős mértékű nyilvántartott álláskeresői létszám csökkenés következett be a nők esetében 2013 évhez képest. Ez azt jelenti, hogy 2014-re 107 nyilvántartott női álláskeresővel volt kevesebb, mint a férfiaknál (175 fő). A férfiak esetében is jelentős mértékű volt a nyilvántartott álláskeresőket számának csökkenése 2013-2014 között, mivel a statisztika 112 fős különbözetet mutatott. Összességében a nyilvántartott álláskereső nők száma 56 fővel kevesebb, mint a férfiaké.

A vizsgált időszakban a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek összlétszáma 356-ról, 160 főre esett vissza, amely rendkívül nagymértékű javulás. Addig, amíg 2011-ban a tartós munkanélküli nők száma 180 fő volt (26-al több mint a férfiaké), addig 2012-2014 között a nyilvántartott tartós munkanélküli nők száma a folyamatos csökkenés mellett, alacsonyabb volt, mint a nyilvántartott férfiaké.

Ez azt jelenti, hogy a 2013-ban elkészült esélyegyenlőségi programban tapasztalt, nőkre vonatkozó álláskeresői adatok, főként a tartós munkanélküli nők esetében pozitív irányba változtak.

A pályakezdő álláskeresőket (18-29 éves népesség) számát vizsgálva megállapítható hogy 2012-2014 között kapott statisztikai adatok majdnem kétszeres növekedést mutatnak 2011 adataihoz (összesen 777 fő) képest. Látható hogy 2011 előtti pályakezdő álláskeresőket számánál a nők több mint 20%-al kevesebben voltak, mint a férfiak. A 2012-2013 adatok mutatják, hogy ebben az időben ez a különbség már csak 10 % körül volt.

A nők elhelyezkedési esélyei az elmúlt időszakban jelentős mértékben nem változtak. A nők nagy része elsősorban az egészségügy, a kereskedelem, az oktatás, a szolgáltatás és az önkormányzat intézményeiben dolgoznak. Jelentős részük naponta ingázik.

Javulás tapasztalható a gyermekek óvodai elhelyezésében (2,5 éves gyermek óvodáztatási lehetősége), a 7 fős nonprofit bölcsőde működtetésében, valamint a környező városokban található ipari üzemek összeszerelői munkakörének növekedésében. Ugyancsak pozitív eredmény, hogy a pásztói telephelyű Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. folyamatosan növeli a csökkent munkaképességű dolgozóinak létszámát. A finom bőrárak készítése, varrása elsősorban női munkaerőt igényel.

Jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve, a helyi lehetőségeket és igényeket megvizsgálva 2013-2014-ben sorra készültek el az önkormányzati, intézményi Helyi Esélyegyenlőségi Programok. Az azokban megfogalmazott intézkedések megvalósítása elősegíti az intézmények, szervezetek női munkaerő foglalkoztatásához kötődő rugalmasságot, nyitottságot.

Pásztó Városi Önkormányzat és a Katolikus Egyházmegye lehetőségeihez képest mindent megtesz annak érdekében, hogy az óvodákban és általános iskolákban tanuló gyermekek dolgozó szülei a szolgáltatásokat a legrugalmasabb módon vehessék igénybe. Ez főként a reggeli és a délutáni gyermekfelügyelet biztosítására vonatkozik. Természetesen még emellett sok olyan szülő van, aki gyermekének elhelyezése miatt nem tudja vállalni a viszonylag jól fizető ingázást és a két, vagy három műszakos munkarendet. Pásztó Városi Önkormányzat továbbra is vizsgálja a városi bölcsőde létrehozását, de jelenleg anyagi erőforrás hiányában beindítani nem tudja.

Örömteli hogy az elmúlt két évben minimálisan, de növekedett a született gyermekek száma. Többen közülük a gyermeknevelés időszakát különböző szakmai képzések megszerzésére is fordítják. Ez követendő példa, mert egy érettségi, diploma, számítástechnikai ismeret, idegen nyelvismeret, stb. megszerzése javítja az anyuka munka világában történő elhelyezkedési esélyeit, munkahelyére történő visszatérését.

Pásztó és térsége 2013-ban nyerte el a Szabad Vállalkozási Zóna címet, mely elősegítheti a helyi munkahelyek számának növekedését, illetve a meg lévőket megtartását.

A helyben történő női munkaerő foglalkoztatását a közfoglalkoztatási programok jelentős mértékben segítik. Az álláskereső nők közfoglalkoztatási területen történő elhelyezése a parkgondozás, a zöldség és kapás növények termesztése, valamint egyéb városi szolgáltatások biztosítása területén adott.

Az EGLO Magyarország Kft. raktározási és termelő kapacitásának növelése érdekében jelentős beruházást tervez 2016-ban, melynek eredményeként több mint 100 új munkahely jöhet létre. Ezek közül nagyobb részben az összeszerelő női munkaerő létszáma emelkedhet.

Az alábbiak példaként a Mikszáth Kálmán Líceum foglalkoztatási és beiskolázási adatait mutatják.

Nők foglalkoztatása a Líceumban

	Pedagógus		Adminisztratív		Technikai	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2012/2013.	15	33	0	4	3	8
2013/2014.	15	32	0	5	3	8+3
2014/2015.	14	32	1	5+2	3	8+4
2015/2016.	14	32	1	5+1	3	8+4

Forrás: Líceum

Beiskolázás, továbbképzés

	Pedagógus	
	férfi	nő
2012/2013.	1	1
2013/2014.	2	15
2014/2015.	3	6
2015/2016.	1	5

Forrás: Líceum

Látható, hogy a foglalkoztatás területén, minden pozícióban, valamint a beiskolázás estében is a nők vannak jelentős mértékű előnyben a férfakkal szemben. Hátrányos megkülönböztetés a bérezésben nem merül fel sem a közalkalmazott nők, sem a közfoglalkoztatott nők körében.

Az intézmény vezetése a pedagógus családnyák esetében pozitív diszkriminációt alkalmaz akkor, amikor az órarend összeállítása során az első órákat számukra szabadon hagyja.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A helyzetelemzés előző szakaszában viszonylag részletesen került bemutatásra az, hogy a felülvizsgálat időszakában jelentős mértékben növekedtek elsősorban az álláskeresők számára megvalósított oktatások. Ennek gerincét a Járási Foglalkoztatási Osztály által biztosított célok és azokhoz kapcsolódó forráskeretek adták. Emellett az általános iskolai osztályok (7. és 8.), gimnáziumi érettségi, OKJ-s képzések és egyéb tanfolyamok elvégzése is segítette a nők elhelyezkedési esélyét. Megállapítható hogy a nők nyitottabbak a képzések iránt, abban szívesebben vesznek részt és tanulmányi mutatójuk is jobb, mint a férfiaké. A városban megszokott, jól működő szervezetek (Alapítványi Középsiskola, TIT, egyéb oktatási szervezetek, vállalkozások, stb.) mellett 2014-ben jelent meg a Kontakt Alapítvány, mely több eddig le nem fedett szakterületen is indított városi képzéseket.

A különböző oktatásokban, képzésekben résztvevő álláskereső, vagy tartós munkanélküli álláskereső nő sok esetben nagyon jó példát tudott mutatni a hátrányos helyzetű családja, gyermeke, férje részére.

Több esetben előfordult, hogy a család munkanélküli férfi tagja, apa vagy fia az anya elvégzett tanfolyamát követően vállalkozott oktatásban, tréningben való részvételre.

Az elvégzett képzések, tanfolyamok női részvételét becsülve, legalább 70%-ra tehető az álláskereső nők részaránya.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az előzőekben bemutatott és a képzésekben résztvevő nők több mint 70%-os részaránya mutatja az álláskereső nők alacsony vagy hiányos iskolai végzettségét.

Nagyon fontos, hogy a hátrányos helyzetű álláskereső nők képzési színvonala tovább emelkedjen, és azok egyre jobban közelítsenek a mai kor igényeihez igazodó munkáltatói elvárásokhoz. Ma már jól érzékelhető hogy érettségi, szakmai végzettség, informatikai ismeretek nélkül az elhelyezkedés már szinte lehetetlen, vagy ha sikerül is, akkor ez rendkívül alacsony munkabér mellett történik. A képzés szükségessége a fiatalok mellett a középkorú vagy idősebb női álláskeresők korosztályának is fontos, mert ők képezik az álláskeresők nagyobbik részét. Ők azok, akik a rendszerváltás, gazdasági válság óta kisebb mértékben tudtak elhelyezkedni, mivel a jelzett időszakban még segéd- vagy betanított munkát végeztek. Számukra az elsődleges munkaerő piacon elhelyezkedni ma is nehéz, mert a közelben lévő, nagy létszámot foglalkoztató gyárak technológiájának kezelése, és az előállított termékek minősége korszerű tudást igényelnek. Számukra továbbra is fenn kell tartani az általános iskola elvégzésének, az OKJ-s képzések megszerzésének valamint a gimnáziumi érettségi elérésének esélyét. Ennek jövőbeni tervezése azért is fontos, mert a tervezett vállalati és ipari park fejlesztések meg fogják követelni a helyben lévő, képzett munkaerő meglétét.

Jelenleg az tapasztalható hogy az alacsony iskolai végzettségű, középkorú, jó manuális készséggel rendelkező hölgyek a környező ipari területek gyáraiban, több műszakos munkarendben alacsony presztízsű, összeszerelő jellegű munkát végeznek.

A helyben történő női foglalkoztatás jelentős része az ipari területen, az EGLO Magyarország Kft.-hez, valamint a Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft.-hez kötődik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Sajnálatos tény hogy hátrányos helyzetű megyénk és kistérségünk dolgozóinak munkabére jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól. Az ingázás és a munkanélküliség is hasonló magas arányt mutat. Így a dolgozók örülnek annak, hogy kevesebb bérért helyben, vagy lakhelyéhez közel tud munkát vállalni. Ez nem csak a megyében, a járásban, hanem városunkban is tapasztalható.

Hátrányos megkülönböztetés a mélyszegénységben élő-és roma nők esetében volt tapasztalható, elsősorban az elsődleges munkaerő piaci szektorban. Ha egyre csökkenő mértékben is, de még mindig előfordul, hogy a nem kellő gazdasági, lakhatási, szociális körülmények között élő emberek kiválasztásánál hátrányt szenvednek az egyébként is hátránnyal küzdő nők. Ez sok esetben egyet jelent a családokat is érintő hátrányok fennmaradásával. Ugyan is, ha az anya nem tud elhelyezkedni az elsődleges munkaerő piacon, akkor nem jut bérehez, és jobb esetben a közfoglalkoztatottként kap munkát. Ez viszont több tíz ezer forint bérkülönbözetet jelent havonta, az időszakos közfoglalkoztatási lehetőségről nem is beszélve.

Az alacsony pozíciójú munkakörökben főleg a betanulási időszakban általában minimálbért fizetnek a munkáltatók. Néhány esetben az is előfordult, hogy a próbaidőszakban már teljesítménybérben foglalkoztatták a női dolgozókat, melyhez kapcsolódó bér elmaradt a kötelező minimális bértől.

A termelés, szolgáltatás és kereskedelem területén dolgozó nők egy része minimálbért keres, vagy csak kisebb mértékű, úgynevezett összehasonlító bért kap. Vagyis a munkáltatók figyelik a konkurensek bérezését és ahhoz igazítják saját bérezési rendszerüket is. Pásztón a közép és nagyvállalat esetében ettől eltérített, magasabb kereseti lehetőségek tapasztalhatók.

Az állami szektorban foglalkoztatott nők esetében (kórház, iskolák, óvodák, intézmények, stb.) a bérezés az előírtaknak megfelelően van megállapítva.

Tény hogy több olyan alacsony képzettségű és beosztású női dolgozó kap még mindig alacsony bért, akik akár már 20, 30 vagy 40 évet is ledolgoztak. Ezek azok a szakterületek ahol a női dolgozók részaránya sokkal magasabb, mint a férfiaké.

Öt-tíz évvel ezelőtt az elsődleges munkaerő piacon a férfiak által vállalt túlmunka, jelentős mértékben meghaladta a nők által vállalt mennyiséget. Az elmúlt években ez folyamatosan csökkent és a nagyobb vállalkozásoktól kapott információk alapján ma már a nők is egyre több túlmunkát vállalnak. Valószínűsíthető, hogy az alacsony színvonalú bérezésüket ezzel tudják elfogadható mértékűre növelni. Ez természetesen a család és a gyermekekre fordított idő rovására megy.

Az Európai Unióban a béreket és a fogyasztást terhelő adók Magyarországon még mindig a legmagasabbak közé sorolhatók. Fontos lenne a foglalkoztatást, munkabért terhelő állami elvonások csökkentése és a minimál bér megélhetési szintre történő emelése.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaképes korú, munkavégzésre alkalmas nők munkaerő piaci elhelyezkedését nagyban befolyásolja a városban működő gyermekek ellátásával kapcsolatos szolgáltatások megléte és színvonala. Pásztó önkormányzata 1995-ben szüntette meg bölcsődéjének működtetését. Ebben az időszakban a város lakónépessége 10.000 fő fölött volt, így az ellátás kötelező önkormányzati feladatként jelentkezett. A bölcsőde újraindítását több esetben kezdeményezték a szülők, de annak fenntartására jelenleg önkormányzati forrás nem biztosított. A bölcsődés korú gyermekek száma 2012-ben 60 fő körül volt, amely 2015-ben 30-40 főre becsülhető. Ezek közül többen főállású anyák, többen nagyszülőknél tudják elhelyezni gyermeküket, többen pedig a működő napközit veszik igénybe. Természetesen vannak olyan anyukák, akik második gyermekük nevelése mellett tudják biztosítani a bölcsődés korú kisgyermek ellátását is. Ezt támogatja a kormányzat gyermekvállalással, családalapítással kapcsolatos rendszere.

A városban a Ciróka Napközi működik privát, nonprofit kezdeményezésként és 7 gyermek elhelyezését teszi lehetővé. Jelenleg a szolgáltatás igénybevétele ingyenes (pályázati, állami forrás), mely 2016-ban jelentős mértékben megváltozik. Mindemellett vannak olyan magasabb, jól fizető pozícióban lévő nők, anyukák, akik megtehetik, hogy a bölcsődés korú gyermekük mellé gondozót fognak. A városban működő állami és egyházi óvodák biztosítani tudják a szükséges gyermeklétszám elhelyezését nem csak városunkból, hanem a környező települések egy részéről is.

A város több vállalkozása, intézménye és szolgáltatója veszi figyelembe a kisgyermekes munkavállalójának igényeit, amikor különböző kedvezmények biztosításával támogatja a dolgozó nők munkavégzését.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	6	295	49
2009	6	265	44
2010	6	263	44
2011	6	257	43
2012	5/4	260	52
2013	5/4	262	52
2014	5/4	269	54

Forrás: Önkormányzati adat

A hiányzó védőnői pozíció ellátását helyettesítéssel oldják meg a szakemberek, így került kiszámításra az egy védőnőre vetített gyermeklétszám.

A városban a gyermekek és az anyák védelmét szolgáló védőnői hálózat a törvényi előírásoknak megfelelően működik. A védőnők a város területét felosztva tartják a kapcsolatot az érintett kismamákkal és anyukákkal. Általánosságban megállapítható hogy a születendő, vagy megszületett gyermekek megfelelő körülmények közé tervezettek, illetve megfelelő körülmények között élnek.

Sajnos az is több esetben tapasztalható hogy több csecsemő csak a minimális feltételeket, családi, érzelmi kötelékeket és biztonságot kapja meg. A védőnők őket és családjukat kiemelt figyelemmel kísérik. Nagyon fontos hogy a városban élő gyermekek a lehető legjobb színvonalú szolgáltatásban részesüljenek. Ehhez járul hozzá a családtervezést gyermekvállalást segítő védőnői szolgálat, amely jelenleg 4 betöltött álláshelyet jelent. Látható, hogy az elmúlt években folyamatosan egy védőnői hiány jelentkezett e területen. A 0-3 éves korú gyermekek száma 2011-től, igaz minimális mértékben, de folyamatos növekedést mutat. Mára ez 12 fős gyermeklétszám növekedést eredményezett. A csecsemők és a kisgyermekek a városban megfelelő színvonalú - az elmúlt években fejlődő - egészségügyi és egyéb szolgáltatást vehetnek igénybe. A család és nővédelmi gondozást a védőnők mellett nővére, orvosok, egyéb szakemberek és civil szervezetek is segítik. A Gyermekjóléti Szolgálat és az egyéb tanácsadók tartanak kapcsolatot az anyával-apával és a családdal. E területhez kapcsolódó egyéb szolgáltatások tekintetében változás nem történt.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a társadalom szinte minden szegmenséhez köthető, de talán a legdrasztikusabb esetek mégis a megélhetési gondokkal küzdő hátrányos helyzetű társadalmi rétegnél tapasztalhatók. A nőket ért erőszakot az elmúlt években elfogadott jogszabályok nagyon szigorúan büntetik és a különböző szankciók is jelentős visszatartó hatásúak más hasonló problémával küzdő családok esetében.

A zaklatás és a szexuális zaklatás, valamint a családon belüli erőszak miatt történő bejelentések száma a szakemberek szerint még mindig alul marad a ténylegesen megtörtént esetekhez képest. Fontos a fiatalok, nők jogainak megismertetése, az esetleges problémák elkerülésének ismertetése és az ehhez kapcsolódó információ átadás.

A polgároknak ismerniük kell a témához kapcsolódó megelőzés és elkerülés lehetőségét annak érdekében, hogy az egyre szigorodó büntetéseket elkerüljék.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2009	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2010	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2011	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	0	0
2012	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	0	0
2013	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	n.a.	n.a.
2014	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi önkormányzat

Pásztó Városi Önkormányzat működteti a 20 férőhelyes Családok Átmeneti Otthonát. Más anyaotthon működéséről a város 50 km-es körzetében nincs információnk.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtábla vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2009	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2010	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2011	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2013	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2014	8	1	n.a	1	n.a	1

Forrás: Helyi önkormányzat

Megállapítható hogy a nők társadalomban betöltött szerepe egyre nagyobb hangsúlyt kap. Városunk intézményeiben és a városban működő vállalkozásoknál is egyre több vezető beosztású nővel találkozunk. Ez azért is jó, mert a nagyobb létszámú női beosztottak problémáját, a női vezető jobban át tudja érezni, így annak megoldását is hatékonyabban tudja kezelni, mint egy férfivezető.

A városi Képviselő-testületének 2011-től folyamatosan van nő képviselő tagja. Örömteli hogy Pásztói Járás Bíróság vezetője is nő, és a Nógrád Megyei Közgyűlésben is van pásztói női képviselet.

Számos társadalmi szervezet, egyesület vezetője nő, akik igen nagy aktivitást mutatnak a különböző rendezvényeken való részvételben és emellett önálló programok is szerveznek. Közöttük találhatjuk azon vezetőket és aktivistákat is, akik évente több esetben is segítséget nyújtanak a hátrányos helyzetű nőknek, gyermekeknek és családoknak. A városi civil és egyházi szervezetek több esetben élelmiszert, ruhát, bútort és egyéb használati tárgyakat biztosítottak az arra rászorulóknak.

Munkájukat több esetben a város és a megye kitüntetéssel adományozásával ismerte el.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fentiekben jelzett eredmények mellett meg kell állapítani, hogy a hátrányos helyzetű nők kiszolgáltatottságuk, rászorultságuk, információ hiányuk és egyéb okok miatt nem tudnak olyan szinten bekapcsolódni a város civil életébe, mint azt az őket érintő problémák igényelnék.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt problémák és új fejlesztési lehetőségek. A korábban beazonosított probléma aktualitásának vizsgálata.

2013-ban betervezett fejlesztések

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített a gyermek felügyelet hiánya és az ingázás miatt.	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat).
A tartós munkanélküliség aránya az elmúlt években növekedett a nők körében.	A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek a növelése.

Tervezett fejlesztések:

- Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat).
 - **Részben megtörtént, de a program szervezett kereteit nem tudtuk megteremteni.**
- A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek a növelése.
 - **Megtörtént.** Ennek, valamint a tartós munkanélküli nők foglalkoztatás növelésének köszönhetően mára ez a probléma nem áll fenn. A férfiak részaránya sem mutat olyan nagy különbséget, hogy arra külön programok volna szükséges tervezni.

A felülvizsgálat miatt módosított fejlesztés

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített a gyermek felügyelet hiánya és az ingázás miatt.	Családbarát munkahely, gyermekelhelyezést támogató intézmények, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Sajnálatos tény, hogy Pásztó város lakónépessége évről-évre folyamatosan csökken. A csökkenés éves átlaga 60-70 fő. A város 2014-ben nyilvántartott lakóinak száma 9275 fő volt. Az állandó lakónépesség korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 2013-ban a férfiak száma 0,5 %-kal növekedett.

A város 65 év feletti állandó lakosainak száma az elmúlt 14 évben (2001-2014) 1482 főről, 1760 főre emelkedett, amely 278 fős időskori lakos növekedést jelent. Ezzel szemben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma - az előzőekben vizsgált időszakban - 1709 főről, 1103 főre csökkent, mely 606 fős gyermeklétszám csökkenést jelent.

Ebben az időszakban az előzőekben bemutatott statisztikai adatokat alapul véve, a város öregedési indexe közel 160 %-os. Ez azt jelenti, hogy minden egyes 14 éves kor alatti gyermekre 1,6 öreg korú (65 év feletti) lakos jut.

Megállapítható hogy a városban az öregek jelentős arányban és számban élnek és rájuk a továbbiakban is megkülönböztetett figyelemmel kell lenni. Továbbra is valós veszély a kisvárosi környezetben, sokszor önálló családi házakban élő idősök elmagányosodása és felügyeletük hiánya.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1177	1831	3008
2009	1162	1795	2957
2010	1144	1740	2884
2011	1138	1791	2929
2012	1107	1803	2910
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők esetében megállapítható hogy a férfiaknál minimális fogyás, a nők esetében pedig ennél kicsit nagyobb arányú növekedés tapasztalható 2008-2012 között. A nyugdíjellátást közel 700 nővel több veszi igénybe, mint férfi.

Pásztó közel 9300 fős összlakosságából, több mint 6000 fő az aktívkorú lakosok száma, melyhez 2900 nyugdíjas korú lakos kapcsolódik. E tendencia változása nem is várható, mert a nők 40 éves munkaviszonyához kapcsolódó nyugdíjba vonulási lehetősége, további létszámnövekedést fog eredményezni.

Az anyagban már több esetben tettünk említést a megyei, járási, és városi bérek országos átlagtól való jelentős lemaradásáról. Ezek szoros összefüggésben vannak a nyugellátás összegével is, mely szintén jóval alacsonyabb, mint az országos átlag. A város nyugdíjasainak nagyobb része az iparban, mezőgazdaságban és a város ellátó rendszerében dolgozott. Nyugdíjuk ehhez mérten alacsony. Az öregségi, özvegyi és egyéb ellátások csak részben biztosítják a nyugdíjasok elfogadható színvonalú megélhetéséhez szükséges anyagi háttérrel. A rezsicsökkentés mellett a nyugdíjakhoz képest még mindig magas a lakások, családi házak fenntartásához, működtetéséhez kapcsolódó költség és az élelmiszerek ára is.

A rehabilitációs járulék, az özvegyi ellátás, vagy a baleseti nyugdíj nagyon sok esetben megélhetési problémákat okoz az érintetteknek. A halmozottan hátrányos helyzetű idősök sok esetben ebből a kategóriából kerülnek ki.

Egyre gyakrabban lehet találkozni a városban az egyedül élő idős nőekkel, akiknek a lakás, családi ház fenntartása, karbantartása és a kert ápolása, művelése jelentős fizikai és anyagi terhet jelent.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály (60-64 éves) száma 2013-ban 676 fő volt, melyből a nők 376 fővel képviseltetik magukat. Jelenleg a munkaerőpiacon ez a legveszélyeztetettebb korosztály. Ha valaki ilyen idős korban álláskeresővé válik nagyon nehéz szakmájában, azonos bérszínvonalon helyben, vagy a közelben elhelyezkedni, mint amelyben dolgozott. Igaz hogy több dolgozó a szomszéd városokban, vagy Budapesten jóval magasabb fizetésért tudod elhelyezkedni, de ők alkotják az álláskeresők szűkebb részét. A 61 év feletti korosztály esetében a nyilvántartott álláskeresők száma 2013-ig 5-10 fő között mozgott, mely sajnos 2014-ben 17 főre emelkedett. Az 56-60 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma 2013-2014 között 46 főre, azaz a 2012-es mutató felére csökkent. Az 51-55 éves álláskeresők esetében hasonló pozitív mutató váltás következett be, mivel jelenleg csak 34 fő a nyilvántartottak száma.

A munkaerőpiacon az idős korosztály szinte mindent megtesz annak érdekében, hogy munkahelyét megtartsa és családjának a vidéki életszínvonalhoz alkalmazkodó szerény anyagi háttérrel biztosítson. Többek között ők azok, akik felelősségteljes munkavégzése az átlagot meghaladja, rugalmasak a túlórák és sokszor a munkakörhöz nem kapcsolódó feladatok ellátásában is. Többször lehet találkozni azzal, hogy a kapcsolódó termelési tevékenység mellett különböző egyéb előkészítő, koordinációs, stb. feladatokat is ellátnak. Az sem ritka hogy az új technológiák megtanulását is támogatják, vagy éppen az anyagmozgató gépek működtetéséhez szükséges tanfolyamokat végzik el.

Mindezek mellett az is látható, hogy a helyi szűkös munkaerő felvevő piac miatt sok idős dolgozó vállalja a napi ingázást, vagy éppen a külföldi munkavégzést is.

Több termelő üzem, kereskedő-és szolgáltató egység a kapcsolódó jogszabályok figyelembe vétele mellett szívesen veszi igénybe a nyugdíjas dolgozók munkáját. Az elmúlt években történt időszakos foglalkoztatáshoz kötődő szigorítások a nyugdíjasokra vonatkozó foglalkoztatást is átláthatóbbá tették.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Pásztó Városi Önkormányzat és a KLIK intézményeinek (óvodák, iskolák, kollégium) vezetői figyelemmel kísérik az időskorú dolgozók tevékenységét. Hasonló együttműködés látható az állami egészségügyi intézményekben is. Ez például azt jelenti, hogy az idősebb dolgozók esetében a jogszabályok által rögzített kedvezményeket, megkülönböztetéseket biztosítják (például 60 év felett korlátozottan küldik oktatásra, képzésre az érintetteket). Ennek ellenkezője is igaz, amikor például az egészségügyben több olyan nyugdíjas szakembert kell foglalkoztatni, akik biztosítják a lakosság, gyermekek ellátását.

Az is tapasztalható hogy különböző beruházásoknál, fejlesztéseknél és egyéb területen a nagy tapasztalattal rendelkező nyugdíjas szakember megbízásos jogviszonyba történő visszafoglalkoztatására kerül sor.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Össze- sen
	db	db	db	db	db
2008	n.a.	1			1
2009	n.a.	1			1
2010	n.a.	1	1		2
2011	n.a.	1			1
2012	n.a.	1	1	3	5
2013	n.a.	1	1	2	4
2014	n.a.	0	2	2	4

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A város nyugdíjasainak nagy része nem igazán aktív közösségi ember, mindnapjait inkább a neki megszokott rutin szerint éli meg. Ők azok, akik csak egy-két városi programra, rendezvényre mozgathatók meg. Az idős korosztály kis része viszont komoly aktivitást mutat. Ők a városi programok, rendezvények támogatói, résztvevői, sőt több önálló program megvalósítói is. Városunkban a kulturális és népi hagyományok kellő súllyal vannak képviselve (Rozmaring Népdalkör, szüreti felvonulás, városrészi programok, stb.).

Az információs és kommunikációs technológiában bekövetkezett robbanásszerű változások az innovatívabb idősebb lakosok érdeklődését is felkeltette. Több olyan személyes, kiscsoportos, vagy szervezett informatikai képzések valósultak meg a városban, amelyek csökkentik az idősek elmagányosodását. A számítógép működésének ismerete, az internet, a skype elérése a távolabbi rokonokkal, ismerősökkel, barátokkal történő költséghatékony kapcsolattartást is elősegíti. Erre a könyvtár és a város egyéb intézményei több esetben ingyenes elérési lehetőséget biztosítanak. A városban rendszeres az idősek részére szervezett nyári fürdő kirándulások, színházlátogatások és egyéb kirándulások.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály kiszolgáltatottsága tovább nőtt nem csak városunkban, hanem az országban is. A jogszabályi háttér, a szakszervezeti képviselet és egyéb támogatások gyengülése növelte az idősebb munkaképes korú lakosság létbizonytalanságát.

A nyugdíjkorhatár folyamatos növelése egyre jobban kitolja az idősek munkavégzési kötelezettségét. Ezért néhány esetben ezzel a munkáltatók vissza is élnek. Tudják, hogy az elsődleges munkaerő piacon az időskorú munkavállalónak újra elhelyezkedni nagyon nehéz. Ez elsősorban a bérezésben és az egyéb juttatások alacsony színvonalában mutatkozik meg.

Továbbra is az tapasztalható hogy a középkorú és az idős dolgozói réteg egy része a környező városokban és Budapest agglomerációjában található ipari-, kereskedelmi, stb. üzemekbe-egységekbe ingáznak. Az ott betöltött álláshelyek nagyobb része inkább a monoton munkavégzéshez köthető, melyet 2-3-4 műszakban végeznek.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	640	44	7%	382	n.a.	n.a.
2009	753	49	7%	504	n.a.	n.a.
2010	757	67	9%	450	n.a.	n.a.
2011	739	77	10%	334	n.a.	n.a.
2012	681	80	12%	340	n.a.	n.a.
2013	624	81	13%	356	n.a.	n.a.
2014	406	69	17%	160	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TEIR

Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek arányánál látható, hogy az 2009-től folyamatos növekedést mutat, melynek átlaga közel 10%. A kiugrást 2014 hozta, amikor ez az arány 17%-ra növekedett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az esélyegyenlőségi program írásának és felülvizsgálatának idején több egészségügyi intézményfejlesztés történt az önkormányzat intézményei és a kórház területén. Ezen fejlesztések mára a város jó színvonalú egészségügyi ellátását eredményezték. Sajnos a több szakágazatú kórház működtetése továbbra is hiányzik, ezért ezen szolgáltatásokat Salgótarjánban, vagy más helyen lehet igénybe venni.

Városunk szociális feladatellátáshoz kötődő intézményei továbbra is kiszámítható módon és jó színvonalon működnek. Mindezek hozzájárulnak az időskorú lakosság általános és speciális egészségügyi és szociális igényeinek kielégítéséhez. A Margit Kórház rehabilitációs és krónikus osztályai, valamint az önkormányzat Idősök Átmeneti Otthona sok rászoruló beteg személy elhelyezését és ellátását biztosítja.

Az intézmények jól megközelíthetőek, akadálymentesek és jó színvonalúak. A betegségek megelőzése érdekében az önkormányzat és a kórház több nagyrendezvény idején is együttműködik a különböző szűrővizsgálatok megvalósításában (vérnyomásmérés, cukorszint mérés, tanácsadás).

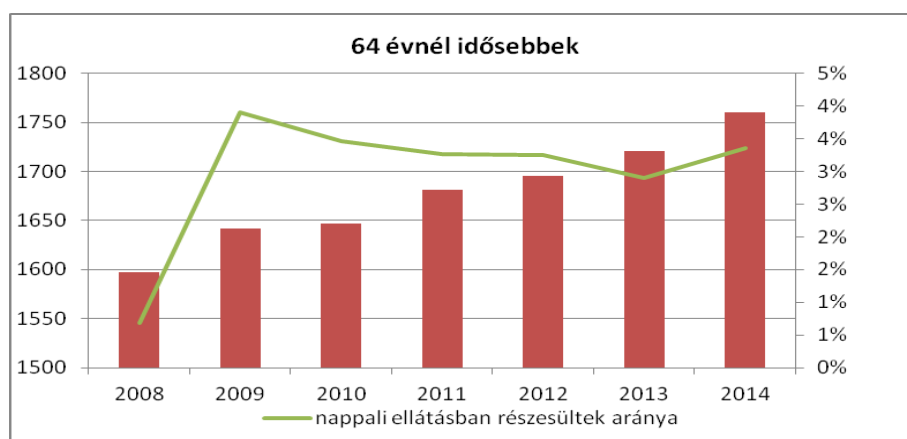
A városban helyi közlekedés nincs. A lakosság a távolsági buszközlekedést használja a városban illetve a városrészekben is. Az idősök, betegek személyszállításához sok esetben a Területi Gondozási Központ szakemberei járulnak hozzá.

A város idős lakosságának egy része igénybe veszi az Öregek Napközi Otthona, a Művelődési Központ és egyéb intézmények által biztosított közösségi színtereket és segítő szolgáltatásokat.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő idősorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1597	11	1%
2009	1642	64	4%
2010	1647	57	3%
2011	1681	55	3%
2012	1695	55	3%
2013	1721	50	3%
2014	1760	59	3%

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A 64 év feletti lakosság száma folyamatosan nő, de a nappali ellátásban részesülő idősorúak száma nem növekszik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pásztó Városi Önkormányzat a művelődési központ, könyvtár és a múzeum működtetésével biztosítja a lakosság, így az idősek kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Ezt segíti a zeneiskola és egyéb civil szervezetek szakemberei, akik több városi rendezvényen segítik a hagyományok megőrzését és a helyi identitástudat erősítését.

Néhány tradicionális városi rendezvény:

- Szőlő és Bor Ünnep - Szüreti felvonulás
- Zsigmond Nap
- Városrészi fesztiválok (Hasznos, Mátrakeresztes)